

Indeks mikoza i pseudomikoza na voćnim vrstama Hrvatske - etiologija, horologija i patonimija

---

Pušelja, Ana

Master's thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Agriculture / Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:204:212057>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-10-20**

Repository / Repozitorij:

[Repository Faculty of Agriculture University of Zagreb](#)

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AGRONOMSKI FAKULTET**

**INDEKS MIKOZA I PSEUDOMIKOZA NA VOĆNIM
VRSTAMA HRVATSKE – ETIOLOGIJA, HOROLOGIJA I
PATONIMIJA**

DIPLOMSKI RAD

Ana Pušelja

Zagreb, rujan, 2024.

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AGRONOMSKI FAKULTET**

Diplomski studij:

Fitomedicina

**INDEKS MIKOZA I PSEUDOMIKOZA NA VOĆNIM
VRSTAMA HRVATSKE – ETIOLOGIJA, HOROLOGIJA I
PATONIMIJA**

DIPLOMSKI RAD

Ana Pušelja

Mentor: Prof. dr. sc. Tihomir Miličević

Zagreb, rujan, 2024.

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AGRONOMSKI FAKULTET**

**IZJAVA STUDENTA
O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI**

Ja, **Ana Pušelja**, JMBAG 01781216283, rođen/a 02.10.2000. u Vitezu, izjavljujem da sam samostalno izradila/izradio diplomski rad pod naslovom:

**INDEKS MIKOZA I PSEUDOMIKOZA NA VOĆNIM VRSTAMA HRVATSKE – ETIOLOGIJA,
HOROLOGIJA I PATONIMIJA**

Svojim potpisom jamčim:

- da sam jedina autorica/jedini autor ovoga diplomskog rada;
- da su svi korišteni izvori literature, kako objavljeni tako i neobjavljeni, adekvatno citirani ili parafrazirani, te popisani u literaturi na kraju rada;
- da ovaj diplomski rad ne sadrži dijelove radova predanih na Agronomskom fakultetu ili drugim ustanovama visokog obrazovanja radi završetka sveučilišnog ili stručnog studija;
- da je elektronička verzija ovoga diplomskog rada identična tiskanoj koju je odobrio mentor;
- da sam upoznata/upoznat s odredbama Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu (Čl. 19).

U Zagrebu, dana _____

_____
Potpis studenta / studentice

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AGRONOMSKI FAKULTET**

IZVJEŠĆE

O OCJENI I OBRANI DIPLOMSKOG RADA

Diplomski rad studenta/ice **Ana Pušelja**, JMBAG 01781216283, naslova

**INDEKS MIKOZA I PSEUDOMIKOZA NA VOĆNIM VRSTAMA HRVATSKE – ETIOLOGIJA,
HOROLOGIJA I PATONIMIJA**

obranjen je i ocijenjen ocjenom _____, dana _____.

Povjerenstvo:

potpisi:

1.	Prof. dr. sc. Tihomir Miličević	mentor	_____
2.	Izv. prof. dr. sc. Snježana Topolovec-Pintarić	član	_____
3.	Prof. dr. sc. Boris Duralija	član	_____

Zahvala

Prije svega želim izraziti svoju duboku zahvalnost svom mentoru, prof. dr. sc. Tihomiru Miličeviću, na strpljivosti, razumijevanju i profesionalnosti. Posebno Vam se želim zahvaliti za trud i vrijeme koje ste uložili u ovaj rad, te za svaki savjet koji ste mi uputili. Puno toga sam naučila od Vas u ovom periodu i na svemu Vam neizmjereno hvala!

Želim zahvaliti mojoj obitelji na bezuvjetnoj ljubavi i podršci koju su mi pružali svakoga dana ovog putovanja! Posebno zahvaljujem mojim roditeljima na svakoj molitvi i žrtvi koje su podnijeli za mene, te na prelijepom i bezbrižnom školovanju o kojem mnoga djeca maštaju. Ovaj rad posvećujem vama u znak zahvalnosti za sve što ste učinili za mene.

Zahvaljujem se i jednoj posebnoj osobi zbog čijeg sam se žepačkog naglaska uvijek osjećala kao da sam kod kuće. Bila je uz mene od prvog dana naše akademske avanture pa sve do danas. Barbara, hvala ti na svim lijepim uspomnama, nezaboravnim trenucima sa Save, dobrim razgovorima i još boljim obrocima!

Posebno se želim zahvaliti i mom Martinu, na neizmjerenoj strpljivosti, ljubavi i vjeri u mene. Hvala ti što si bio moj odmor briga uz mnogobrojne šetnje i razgovore u pauzama od pisanja. Pojavio si se u pravo vrijeme i uljepšao moje studiranje na najljepši mogući način!

Hvala dragom Bogu što mi je darovao snažnu vjeru, mudrost i ustrajnost na ovom putu!

Sadržaj

1. Uvod.....	1
1.1. Cilj rada.....	2
2. Bolesti agruma	3
2.1. Vršna trulež plodova agruma	3
2.2. Antraknoza agruma.....	3
2.3. Čađavica agruma.....	5
2.4. Krastavost ploda, lista i izboja agruma	6
2.5. Septoriozna pjegavost agruma	6
2.6. Plava plijesan ploda agruma.....	7
2.7. Zelena plijesan ploda agruma.....	7
2.8. Sušica agruma	7
2.9. Ospičavost ploda agruma	8
2.10. Vlažna trulež korijenova vrata	8
2.11. Suha trulež korijena agruma	9
2.12. Trulež korijena agruma	9
2.13. Trulež žila agruma	10
2.14. Eska agruma.....	10
3. Bolesti bajama	11
3.1. Narančasta pjegavost lista bajama	11
3.2. Kovrčavost lista bajama	12
3.3. Šupljikavost lista bajama	12
3.4. Hrđa bajama	13
3.5. Mrljavost ploda i lista bajama	13
3.6. Pepelnica bajama.....	14
3.7. Palež cvijeta i sušenje mladica bajama	14
3.8. Sušenje pupa i izboja bajama	15
3.9. Venuće bajama	15
3.10. Trulež korijena bajama.....	16
4. Bolesti borovnice	16
4.1. Crvenilo lista borovnice.....	16
4.2. Lisna hrđa borovnice.....	17
4.3. Pepelnica borovnice.....	17
4.4. Siva plijesan borovnice	18
4.5. Trulež bobice borovnice	19
4.6. Antraknoza borovnice	19

4.7. Trulež korijena borovnice	19
4.8. Vlažna trulež korijena borovnice	20
5. Bolesti breskve	20
5.1. Kovrčavost lista breskve	20
5.2. Pepelnica breskve	20
5.3. Šupljikavost lista breskve	21
5.4. Hrđa breskve.....	21
5.5. Srebrolikost lista breskve	21
5.6. Rupičavost lista breskve	22
5.7. Palež cvijeta, izboja i trulež ploda breskve.....	23
5.8. Krastavost ploda breskve	23
5.9. Sušenje izboja breskve	23
5.10. Sušenje pupa i izboja breskve.....	26
5.11. Smolotok (gumoz) breskve	26
6. Bolesti dudu	27
6.1. Siva pjegavost dudova lista	27
6.2. Venuće i sušenje dudova pupa	27
7. Bolesti dunje	29
7.1. Pepelnica dunje	29
7.2. Crna pjegavost lista i ploda dunje.....	29
7.3. Palež cvijeta i lista dunje	29
7.4. Dunjin pikac	30
7.5. Siva pjegavost lista dunje	30
7.6. Mjehuravost lista	31
7.7. Rak-rane jabučastih voćaka	31
8. Bolesti jabuke	32
8.1. Pepelnica jabuke	32
8.2. Pjegavost lista jabuke.....	32
8.3. Palež cvijeta i rodni mladica jabuke	33
8.4. Mrljavost lista i krastavost ploda jabuke	33
8.5. Smeđa trulež ploda jabuke.....	34
8.6. Muhine točkice na plodu jabuke	35
8.7. Crna mrljavost ploda jabuke.....	35
8.8. Rak-rane jabučastih voćaka	35
8.9. Crvena prištičavost izboja jabuke	36
8.10. Upala kore jabuke	37
8.11. Vlažna trulež korijenova vrata jabuka i krušaka	37
8.12. Smeđa trulež korijenova vrata jabuke	38
9. Bolesti jagode	38

9.1. Crvena pjegavost lista jagode.....	38
9.2. Obična pjegavost lista jagode.....	39
9.3. Gnomonijska mrljavost lista jagode.....	40
9.4. Palež lista jagode	40
9.5. Pepelnica jagode.....	41
9.6. Siva plijesan jagode.....	41
9.7. Antraknoza jagode	42
9.8. Trulež korijenova vrata i podzemnog dijela jagode.....	42
9.9. Verticilijsko venuće jagode.....	42
9.10. Zastoj u rastu jagode	42
9.11. Sluzaste plijesni jagode	44
10. Bolesti japanske mušmule (nešpole)	44
10.1. Pjegavost lista nešpole	44
10.2. Mrljavost lista i krastavost ploda nešpole.....	45
10.3. Siva plijesan cvata trešnje	45
10.4. Upala kore nešpole	45
10.5. Smeđa pjegavost lista nešpole	46
10.6. Siva pjegavost lista nešpole.....	46
10.7. Pepelnica nešpole	46
11. Bolesti kakija (japanske jabuke)	47
11.1. Antraknoza lista kakija	47
11.2. Pjegavost lista kakija	47
11.3. Antraknoza plodova kakija	47
11.4. Siva plijesan kakija	48
11.5. Truleži korijena i žila kakija.....	48
12. Bolesti kivike	48
12.1. Koncentrična pjegavost kivike	48
12.2. Smeđa pjegavost lista kivike.....	49
12.3. Siva plijesan kivike	52
12.5. Venuće kivike	53
12.6. Trulež korijena kivike	53
12.7. Vlažna trulež korijenova vrata kivike	54
13. Bolesti kruške	54
13.1. Siva pjegavost lista kruške.....	54
13.2. Mjehuravost lista kruške	54
13.3. Palež cvijeta i rodni mladica kruške	55
13.4. Mrljavost lista i krastavost ploda kruške.....	55
13.5. Kruškin pikac.....	55
13.6. Smeđa pjegavost ploda kruške	57
13.7. Smeđa trulež ploda kruške	57

13.8. Crna pjegavost lista i ploda kruške	57
13.9. Rak-rane jabučastih voćaka	57
13.10. Upala kore kruške	58
13.11. Vlažna trulež korijenova vrata jabuke i kruške	58
14. Bolesti kupine	58
14.1. Ljubačasta hrđa kupine	58
14.2. Narančasta hrđa	59
14.3. Žuta hrđa izboja i lista kupine	59
14.4. Purpurna pjegavost izboja kupine	60
15. Bolesti lijeske	60
15.1. Pepelnica lijeske	60
15.2. Smeđa pjegavost lista lijeske	61
15.3. Pjegavost lista i sušenje pupova lijeske	61
15.4. Smeđa trulež ploda lijeske	62
15.5. Trulež jezgre lješnjaka	62
15.6. Rak kore lijeske	63
15.7. Lom stabljike i grana lijeske	63
15.8. Venuće lijeske	63
15.9. Trulež korijena lijeske	63
16. Bolesti maline	64
16.1. Lisna hrđa maline	64
16.2. Plamenjača maline	64
16.3. Crvenilo korijena masline	65
17. Bolesti marelice	65
17.1. Kovrčavost lista marelice	65
17.2. Srebrolikost lista marelice	65
17.3. Šupljikavost lista marelice	65
17.4. Uvijenost i sušenje lista marelice	66
17.5. Hrđa marelice	66
17.6. Pepelnica marelice	67
17.7. Palež cvijeta, izboja i trulež ploda marelice	67
17.8. Sušenje izboja marelice	67
17.9. Eutipozno odumiranje stabla marelice	67
17.10. Ispucala kora marelice	69
17.11. Venuće i sušenje stabla marelice	69
18. Bolesti masline	70
18.1. Paunovo oko	70
18.2. Čađavica masline	70

18.3. Olovna bolest masline	71
18.4. Rubni palež lista masline	71
18.5. Pepelnica masline	71
18.6. Venuće izboja masline.....	72
18.7. Trulež ploda masline	73
18.8. Antraknoza ploda masline	73
18.9. Verticilijsko venuće masline	75
18.10. Sušenje stabla masline	75
19. Bolesti oraha	75
19.1. Siva pjegavost orahova lista	75
19.2. Bijela pjegavost orahova lista	76
19.3. Antraknoza orahova ploda	76
19.4. Sušenje izboja oraha	77
19.5. Rak-rane orahove grane.....	77
19.6. Vlažna trulež korijenova vrata oraha	78
19.7. Ostale bolesti oraha	78
20. Bolesti pitomog kestena	79
20.1. Poligonalna pjegavost kestenova lista	79
20.2. Pepelnica kestena	80
20.3. Crni plod kestena	81
20.4. Mumifikacija kestenova ploda.....	81
20.5. Palež kestenove kore	82
20.6. Rak kestenove kore.....	82
20.7. Vlažna trulež korijenova vrata kestena	82
21. Bolesti ribiza i ogrozda.....	83
21.1. Europska pepelnica ogrozda.....	83
21.2. Američka pepelnica ogrozda i ribiza	83
21.3. Pjegavost lista ogrozda i ribiza	84
21.4. Siva plijesan ribiza i ogrozda.....	84
21.5. Ribizova hrđa	84
21.6. Rak-rane na granama ribiza i ogrozda	85
21.7. Trulež korijena i žila ribiza	85
22. Bolesti rogača	86
22.1. Pepelnica rogača	86
22.2. Botriosferiozno sušenje rogača	86
22.3. Pjegavost lista ili cercosporioza rogača	86
22.4. Truleži korijena i žila rogača	87
23. Bolesti smokve	87

23.1. Mrljavost smokvina lista.....	87
23.2. Šupljikavost smokvina lista.....	87
23.3. Hrđa smokvina lista.....	88
23.4. Rak-rane smokvine kore.....	88
23.5. Truleži korijena i žila smokve.....	89
23.6. Koncentrična pjegavost ploda.....	89
23.7. Siva plijesan ploda.....	89
23.8. Bradavičasta pjegavost ploda.....	90
23.9. Unutrašnja trulež ploda.....	90
23.10. Mokra trulež plodova.....	91
23.11. Smeđa pjegavost ploda.....	91
23.12. Kisela trulež ploda.....	93
24. Bolesti šipka.....	93
24.1. Krastavost ploda šipka.....	93
25. Bolesti šljive.....	94
25.1. Narančasta pjegavost lista šljive.....	94
25.2. Hrđa šljive.....	94
25.3. Šupljikavost lista šljive.....	95
25.4. Pepelnica šljive.....	95
25.5. Srebrolikost lista šljive.....	95
25.6. Rupičavost lista šljive.....	95
25.7. Palež cvijeta, izboja i trulež ploda šljive (<i>Monilinia spp.</i>).....	96
25.8. Rogač šljive.....	96
25.9. Sušenje stabala šljive.....	97
26. Bolesti trešnje i višnje.....	97
26.1. Kozičavost lista trešnje i višnje.....	97
26.2. Šupljikavost lista trešnje i višnje.....	98
26.3. Uvijenost i sušenje lišća trešnje i višnje.....	98
26.4. Hrđa trešnje i višnje.....	98
26.5. Pepelnica trešnje.....	99
26.6. Mrljavost lista i krastavost ploda trešnje i višnje.....	99
26.7. Prstenasta pjegavost lista trešnje i višnje.....	100
26.8. Srebrolikost lista trešnje i višnje.....	100
26.9. Palež cvijeta i mladica trešnje i višnje.....	100
26.10. Trulež ploda trešnje i višnje.....	100
26.11. Ostale truleži ploda trešnje i višnje.....	101
26.12. Sušenje izboja trešnje i višnje.....	101
26.13. Vještichine metle trešnje.....	102
26.14. Venuće i sušenje stabala trešnje i višnje.....	102
27. Bolesti vinove loze.....	103

27.1. Pepelnica vinove loze	103
27.2. Plamenjača vinove loze	103
27.3. Crveni palež vinove loze	104
27.4. Sušica cvata vinove loze	104
27.5. Antraknoza vinove loze	104
27.6. Crna trulež boba vinove loze	105
27.7. Bijela trulež grožđa	106
27.8. Siva plijesan vinove loze	106
27.9. Kisela trulež	106
27.10. Crna pjegavost rozgve	107
27.11. Ekskorioza	108
27.12. Upala kore vinove loze	108
27.13. Sušenje krakova trsa	108
27.14. Apoplektično venuće – eska vinove loze	108
27.15. Trulež korijena i žila čokota	109
27.16. Verticilijsko venuće vinove loze	111
27.17. Pjegavost lista vinove loze	111
27.18. Tamnosmeđa nekroza lista	112
27.19. Crvenilo trsa	112
28. Bolesti žižule	113
28.1. Koncentrična pjegavost žižule	113
28.2. Trulež ploda žižule	113
28.3. Venuće žižule	113
29. Zajedničke bolesti kupine i maline	113
29.1. Kestenjasta pjegavost izdanka kupine i maline	113
29.2. Antraknoza kupine i maline	114
29.3. Siva plijesan kupine i maline	114
29.4. Sušenje mladica maline i kupine	115
30. Zaključak	117
31. Popis literature	118
Životopis	120

Sažetak

Diplomskog rada studenta/ice **Ana Pušelja**, naslova

INDEKS MIKOZA I PSEUDOMIKOZA NA VOĆNIM VRSTAMA HRVATSKE – ETIOLOGIJA, HOROLOGIJA I PATONIMIJA

Voćne vrste Hrvatske domaćini su velikom broju mikoza, od kojih je dosta zabilježeno i opisano u raznim vrstama radova, međutim do sada nije sastavljen njihov popis. Pretraživanjem knjiga hrvatskih autora i korištenjem baze podataka „Index Fungorum“ sastavljen je Indeks svih mikoza i pseudomikoza do sada zabilježenih u našoj zemlji, koji uključuje etiologiju (gljive uzročnike), horologiju (raširenost) i patonimiju (nazivlje), te njihovu sistematsku pripadnost, poredanih prema vrstama domaćinima. U radu je opisano 229 mikoza na 29 voćnih vrsta, od kojih je najviše mikoza na vinovoj lozi (19), agrumima (14) i trešnji i višnji (14), a najmanje na šipku (1), dudu (2) i žižuli (3). Glavni problem se očituje u tome da za većinu uzročnika bolesti postoji veliki broj sinonima. Stoga, ovaj rad teži povećanju dostupnosti preciznih informacija među stručnjacima, proizvođačima, te općenito agronomima koji se susreću sa različitim nazivima bolesti koji su se neprestano mijenjali tijekom godina.

Ključne riječi: etiologija, horologija, Hrvatska, mikoze, patonimija, pseudomikoze

Summary

Of the master's thesis – student **Ana Pušelja**, entitled

INDEX OF MYCOSES AND PSEUDOMYCOSES ON CROATIAN FRUIT SPECIES – ETIOLOGY, HOROLOGY AND PATHONYMY

The fruit species of Croatia host a large number of mycoses, many of which have been recorded and described in various types of works, but their list has not been compiled so far. By searching books by Croatian authors and using the "Index Fungorum" database, an Index of all mycoses and pseudomycoses recorded so far in our country was compiled, which includes etiology (causal fungi), horology (distribution) and the pathonymy (name), as well as their systematic affiliation, ordered according to host species. The paper describes 229 mycoses on 29 fruit species, of which the most mycoses are on grapevines (19), citrus fruits (14) and cherries (14), and the least on rose hips (1), mulberries (2) and jujube (3). The main problem is manifested in the fact that there are a large number of synonyms for most of the phytopathogens of the disease. Therefore, this work aims to increase the availability of precise information among experts, producers, and, in general, agronomists who encounter different disease names that have constantly changed over the years.

Keywords: Croatia, etiology, horology, mycoses, pathonymy, pseudomycoses

1. Uvod

Mikoze i pseudomikoze su bolesti koje mogu predstavljati značajan problem u voćarstvu, uzrokujući smanjenje prinosa i kvalitete plodova, te rezultirajući ekonomskim gubicima. U Hrvatskoj, kao i mnogim drugim zemljama, voćne vrste često su izložene raznim gljivičnim bolestima. Iako su brojne bolesti dobro dokumentirane kroz različite studije i publikacije, sveobuhvatan popis, koji bi objedinio sve opisane mikoze i pseudomikoze na voćnim vrstama Hrvatske, nije do sada sastavljen.

Tema ovog diplomskog rada usmjerena je na sastavljanje Indeksa svih do sada opisanih mikroza i pseudomikroza na voćnim vrstama u Hrvatskoj. Indeks obuhvaća etiologiju (gljive uzročnike), horologiju (raširenost) i patonimiju (nazivlje bolesti) (Holliday, 1998).

Glavni izvor informacija bile su knjige hrvatskih autora od kojih je nastarija „Bolesti i štetnici na voćkama“ autora Željka Kovačevića objavljena u više izdanja, 1938., 1939., 1946. i 1947. godine. Osim te knjige korištene su i druge poput knjige autora Mihajla Gradojevića i Veljka Nikolića pod nazivom „Zaštita voćaka i vinove loze od štetočina i bolesti“ iz 1952. godine, knjiga „Bolesti i štetočine voćnjaka i vinograda istočne Slavonije i Baranje i njihovo suzbijanje“ iz 1956. godine čiji je autor Pivar A. Gojko, zatim knjiga „Bolesti i štetnici voćaka i vinove loze“ izdana 1960. godine čiji su autori Željko Kovačević, Josip Kišpatić i Milan Paljan. Također, knjiga koja ima čak pet izdanja pod naslovom „Zaštita voćaka i vinove loze od bolesti, štetnika i korova“ autora Josipa Kišpatića i Milana Maceljskog (1976, 1979, 1981, 1984 i 1989.). Zatim to su još sljedeće knjige: Josipa Kišpatića iz 1992. godine „Bolesti voćaka i vinove loze“, Ivana Ciglara „Integrirana zaštita voćnjaka i vinograda“ iz 1998. godine, „Štetočinje vinove loze“ Milana Maceljskog, Bogdana Cvjetkovića, Zvonimira Ostojića i Božene Barić, iz 2006. godine, Bogdana Cvjetkovića „Mikoze i pseudomikoze voćaka i vinove loze“ iz 2010. godine, te brošura iz 2017. godine autora Tihomira Miličevića, Joška Kaliterne i Darke Vončine pod naslovom „Bolesti mediteranskih voćnih vrsta – bajam, rogač, smokva, šipak, žižula“.

Za današnje validne nazive uzročnika, koji vrijede u cijelom svijetu, korištena je baza podataka „Index Fungorum“ (<https://www.indexfungorum.org/names/names.asp>) koja sadrži njihova znanstvena imena, sinonime i informacije o njihovoj taksonomskoj povijesti, odakle su dobiveni podaci o sistematskoj pripadnosti vrsta koji su također navedeni u radu. Sinonimi gljiva uzročnika varirali su od uzročnika do uzročnika. Za neke uzročnike bolesti uopće nema drugih sinonima, dok za pojedine uzročnike postoji čak stotinjak različitih sinonima. Za svaku vrstu naveden je i bazionim, odnosno njen prvi naziv pod kojim je opisana.

Navedene knjige hrvatskih autora obuhvaćaju nazivlje bolesti u Hrvatskoj od 1938. godine do 2017. godine. U tom periodu od 79 godina nazivlje bolesti je dosta variralo, što se može vidjeti u dijelu rada pod nazivom „patonimija“ gdje su obuhvaćeni svi hrvatski nazivi bolesti. Naravno, neke bolesti tada još nisu bile zabilježene i poznate, jer u dijelu rada gdje su navedeni sinonimi spominju se mnogi nazivi koji, u tom trenutku, kod nas nisu bili zabilježeni i iz tog razloga izostaju u radu. One koje su navedene su vrlo često jako sličnih naziva.

U dijelu rada pod nazivom „horologija i domaćini“ navedene su informacije o prvoj pojavi bolesti, odnosno kada je određena bolest prvi put zabilježena u Hrvatskoj, koje godine, na kojem lokalitetu i na kojoj biljnoj vrsti. Pored toga, navedeni su i ostali domaćini, odnosno biljne vrste na kojima se određena bolest može javiti. Te informacije su za većinu bolesti bile dostupne, ali ne i za sve.

Neki uzročnici bolesti napadaju više vrsta biljaka. Za primjer, imamo uzročnika *Botrytis cinerea* koji uzrokuje sivu plijesan na vinovoj lozi, smokvi, trešnji, jagodi, kupini i malini, ribizu i ogrozdu, borovnici i kivici. Isto tako postoje i uzročnici koji napadaju samo jednu specifičnu vrstu biljke, kao što je na primjer *Gloeosporium kaki* koji uzrokuje antraknozu plodova samo na kakiju.

Važnost ove teme leži u potrebi za sveobuhvatnom inventarizacijom i objedinjavanjem fitopatoloških podataka, što je ključno za efikasno upravljanje bolestima u vinogradarstvu i voćarstvu.

1.1. Cilj rada

Cilj rada je izraditi sveobuhvatan Indeks svih do sada poznatih i opisanih mikoza i pseudomikoza na voćnim vrstama Hrvatske, kategorizirajući ih prema vrstama domaćinima. Indeks će obuhvatiti informacije o etiologiji, horologiji i patonimiji bolesti.

2. Bolesti agruma

2.1. Vršna trulež plodova agruma

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Alternaria citri* Ellis & N. Pierce, (1902)

Sistematska pripadnost vrste: *Pleosporaceae, Pleosporales, Pleosporomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Alternaria brassicae* var. *citri* Penz., (1882) [1881]

Alternaria citri (Penz.) Mussat, (1901)

Bazonim: *Alternaria brassicae* var. *citri* Penz.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Vršna trulež plodova agruma

Horologija i domaćini: Napada sve vrste agruma, ali je najčešća na limunu (Cvjetković, 2010).

2.2. Antraknoza agruma

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Colletotrichum gloeosporioides* (Penz.) Penz. & Sacc., (1884)

Sistematska pripadnost vrste: *Glomerellaceae, Glomerellales, Hypocreomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Septoria rufomaculans* Berk., (1854)

Gloeosporium aurantiorum Westend., (1854)

Gloeosporium fructigenum Berk., (1856)

Ascochyta rufomaculans (Berk.) Berk., (1860)

Vermicularia gloeosporioides Penz., (1882)

Gloeosporium depressum Penz., (1882)

Gloeosporium intermedium Sacc., (1880)

Gloeosporium intermedium subramulosum Sacc., (1880)

Gloeosporium macropus Sacc., (1878)

Gloeosporium citricola Speg., (1889)

Gloeosporium nitidulum Speg., (1889)

Gloeosporium tabernaemontanae Speg., (1891)

Gloeosporium nubilosum Pass., (1890)

Gloeosporium magnoliae Pass., (1890)

Gloeosporium peregrinum Pass., (1890)

Gloeosporium piperatum Ellis & Everh., (1891)

Gloeosporium rhododendri Briosi & Cavara, (1892)

Gloeosporium sphaerelloides f. *major* Penz., (1882)

Gloeosporium majus (Penz.) Mussat, (1901)

Gloeosporium intermedium f. *limoniae-australis* Penz., (1884)

Gloeosporium patella Penz. & Sacc., (1884)
Gloeosporium intermedium var. *subramulosum* (Sacc.) Sacc., (1884)
Gloeosporium cingulatum G.F. Atk., (1892)
Gloeosporium roseolum Bres., (1915)
Gloeosporium spegazzinii Sacc., (1892)
Gloeosporium cocophilum Wakef., (1913)
Gloeosporium torquens Syd. & P. Syd., (1913)
Gloeosporium crini Sacc., (1908)
Gloeosporium oleandri Sacc., (1908)
Colletotrichum intermedium (Sacc.) Sawada, (1959)
Colletotrichum montemartirii f. *rohdeae* Traverso, (1903)
Colletotrichum annonicola Speg., (1911)
Colletotrichum passiflorae F. Stevens & P.A. Young, (1925)
Colletotrichum iresines F. Stevens, (1927)
Colletotrichum chardonianum Nolla, (1927)
Colletotrichum peregrinum Pass., (1890)
Colletotrichum rubicola Ellis & Everh., (1898)
Colletotrichum xanthii Halst., (1893)
Colletotrichum coffeophilum Speg., (1918)
Colletotrichum brachysporum Speg., (1918)
Colletotrichum cinctum (Berk. & M.A. Curtis) Stoneman, (1898)
Colletotrichum dracaenae Allesch., (1902)
Colletotrichum gloeosporioides f. *alatae* R.D. Singh, Prasad & R.L. Mathur, (1966)
Colletotrichum gloeosporioides f. *melongenae* Fournet, (1973)
Colletotrichum gloeosporioides f. *stylosanthis* Munaut, (2002)
Colletotrichum gloeosporioides var. *gomphrenae* Perera, (1965)
Colletotrichum exiguum Penz. & Sacc., (1884)
Colletotrichum fructigenum (Berk.) Vassiljevsky, (1950)
Physalospora acaciae Kaz. Itô & Shibuk., (1956)
Physalospora coffeicola Speg., (1918)
Physalospora phormii J. Schröt., (1894)
Glomerella acaciae W. Yamam. & S. Ito, (1961)
Glomerella bromeliae F. Stevens & Weedon, (1927)
Glomerella cincta (Berk. & M.A. Curtis) Spauld. & H. Schrenk, (1903)
Glomerella cingulata (G.F. Atk.) Spauld. & H. Schrenk, (1903)
Glomerella cingulata var. *migrans* Wollenw., (1949)
Glomerella cingulata var. *minor* Wollenw., (1949)
Glomerella fructigena (G.P. Clinton) Sacc. & D. Sacc., (1905)
Glomerella microspila Syd., (1939)
Glomerella phormii (J. Schröt.) D.F. Farr & Rossman, (2006)
Glomerella piperata (Ellis & Everh.) Spauld. & H. Schrenk, (1903)

Glomerella rubicola (Stoneman) Spauld. & H. Schrenk, (1903)
Glomerella rufomaculans (Berk.) Spauld. & H. Schrenk, (1903)
Gnomoniopsis cincta (Berk. & M.A. Curtis) Stoneman, (1898)
Gnomoniopsis cingulata (G.F. Atk.) Stoneman, (1898)
Gnomoniopsis fructigena G.P. Clinton, (1902)
Gnomoniopsis piperata (Ellis & Everh.) Stoneman, (1898)
Gnomoniopsis rubicola Stoneman, (1898)
Endophyllachora elasticae (Zimm.) Rehm, (1913)
Laestadia cephalotaxi Syd., P. Syd. & Hara, (1913)
Neozimmermannia elasticae (Zimm.) Koord., (1907)
Phomatospora elasticae Zimm., (1901)
Hypostegium phormii (J. Schröt.) Theiss., (1916)
Guignardia cephalotaxi (Syd., P. Syd. & Hara) Sacc., (1927)

Bazonim: *Gloeosporium aurantiorum* Westend.

Anamorf: *Gloeosporium fructigenum* Berk.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Antraknoza agruma

Horologija i domaćini: Glavni domaćin kod nas je mandarina, ali napada pretežno sve agrume, a pored njih i trešnju, višnju, žizulu i borovnicu.

2.3. Čađavica agruma

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Capnodium citri* Berk. & Desm., (1849)

Sistematska pripadnost vrste: *Capnodiaceae, Capnodiales, Dothideomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Apiosporium salicis* Kunze, (1817)

Fumago foliorum Pers., (1820)

Capnodium salicinum Mont., (1849)

Torula pithyophila Rabenh., (1857)

Meliola citri (Briosi & Pass.) Sacc., (1882)

Apiosporium citri Briosi & Pass., (1882)

Capnodium citri var. *fructigena* Thüm. ex Sacc., (1882)

Polychaeton citri (Berk. & Desm.) Kuntze, (1891)

Polychaeton salicinum (Mont.) Kuntze, (1891)

Limacinia citri (Briosi & Pass.) Sacc., (1897)

Pleosphaeria citri (Briosi & Pass.) G. Arnaud, (1909)

Pleosphaeria salicina (Mont.) G. Arnaud, (1911)

Microxiphium citri (Berk. & Desm.) Speg., (1921)

Aithaloderma citri (Briosi & Pass.) Woron., (1926)

Teichospora salicina (Mont.) Gäum., (1928)

Chaetothyrium citri (Briosi & Pass.) E.E. Fisher, (1940)

Capnophaeum citri (Briosi & Pass.) Cif. & Bat., (1963)

Bazionim: *Apiosporium salicis* Kunze

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Čađavica agruma

Horologija i domaćini: Točna godina pojave ove bolesti nije poznata.

2.4. Krastavost ploda, lista i izboja agruma

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Elsinoe fawcettii* Bitanc. & Jenkins, (1936)

Sistematska pripadnost vrste: *Elsinoaceae*

Sinonimi: *Ramularia scabiosae* McAlpine & Tyron (1899)

Cladosporium citri Briosi & Farneti (1907)

Cladosporium farnetianum Sacc. (1913)

Sporotrichum citri E.E. Butler (1924)

Sphaceloma fawcettii Jenkins (1925)

Sphaceloma fawcettii var. *scabiosae* (McAlpine & Tyron) Jenkins (1936)

Sphaceloma citri var. *scabiosae* (McAlpine & Tyron) Vassiljevsky & Karak. (1936)

Sphaceloma citri (E.E. Butler) Cif. (1938)

Kurosawaia citri Hara (1954)

Kurosawaia fawcettii (Jenkins) Hara (1954)

Bazionim: *Ramularia scabiosae* McAlpine & Tyron

Anamorf: *Sphaceloma fawcettii* Jenkins

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Krastavost ploda, lista i izboja agruma

Horologija i domaćini: Bolest nije toliko značajna na području Mediterana. Domaćini ove bolesti su grejpfrut, mandarina i limun (Cvjetković, 2010.)

2.5. Septoriozna pjegavost agruma

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Septoria citri* Pass., (1877)

Sistematska pripadnost vrste: *Mycosphaerellaceae*

Sinonimi: *Rhabdospora citri* (Pass.) Kuntze, (1898)

Bazionim: *Septoria citri* Pass.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Septoriozna pjegavost agruma

Horologija i domaćini: Parazit najčešće parazitira na limunu i grejpfrutu (Cvjetković, 2010).

2.6. Plava plijesan ploda agruma

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Penicillium italicum* Wehmer, (1894)

Sistematska pripadnost vrste: *Aspergillaceae*

Sinonimi: *Penicillium italicum* var. *album* C.T. Wei, (1940)

Penicillium italicum var. *avellaneum* Samson & Y. Gutter, (1976)

Bazionim: *Penicillium italicum* Wehmer

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Plava plijesan ploda agruma

Horologija i domaćini: Domaćini su plodovi agruma osobito u voćnjacima koji se onda prenose u skladišta (Cvjetković, 2010).

2.7. Zelena plijesan ploda agruma

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Penicillium digitatum* (Pers.) Sacc., (1881)

Sistematska pripadnost vrste: *Aspergillaceae*

Sinonimi: *Mucor cespitosus* L., (1753)

Aspergillus simplex Pers., (1794)

Monilia digitata Pers., (1801)

Mucor digitata (Pers.) Mérat, (1821)

Penicillium digitatum var. *californicum* Thom, (1930)

Penicillium digitatum var. *latum* S. Abe, (1956)

Bazionim: *Mucor cespitosus* L.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Zelena plijesan ploda agruma

Horologija i domaćini: Domaćini su plodovi agruma osobito u voćnjacima koji se onda prenose u skladišta (Cvjetković, 2010).

2.8. Sušica agruma

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, (2012) [2013]

Sistematska pripadnost vrste: *Pleosporales*

Sinonimi: *Deuterophoma tracheiphila* Petri, (1929)

Bakerophoma tracheiphila (Petri) Cif., (1946)

Phoma tracheiphila (Petri) L.A. Kantsch. & Gikaschvili, (1948)

Bazionim: *Deuterophoma tracheiphila* Petri

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Sušica agruma

Horologija i domaćini: Prva pojava ove bolesti kod nas je zabilježena na Hvaru 1999. godine na naranči (Cvjetković, 2010).

2.9. Ospičavost ploda agruma

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Diaporthe citri* (H.S. Fawc.) F.A. Wolf, (1926)

Sistematska pripadnost vrste: *Diaporthaceae*

Sinonimi: *Diplodia citri* Sacc., (1876)

Phoma citri Sacc., (1876)

Phomopsis citri H.S. Fawc., (1912)

Phomopsis californica H.S. Fawc., (1922)

Phomopsis caribaea W.T. Horne, (1922)

Bazionim: *Diplodia citri* Sacc.

Anamorf: *Phomopsis citri* H.S. Fawc.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Ospičavost ploda agruma

Horologija i domaćini: Domaćini su limun, slatka i gorka naranča, limeta, grejpfrut i mandarine (Cvjetković, 2010).

2.10. Vlažna trulež korijenova vrata

Etiologija

1) **Validni naziv uzročnika:** *Phytophthora citrophthora* (R.E. Sm. & E.H. Sm.) Leonian, (1925)

Sistematska pripadnost vrste: *Peronosporaceae*

Sinonimi: *Pythiacystis citrophthora* R.E. Sm. & E.H. Sm., (1906)

Phytophthora imperfecta var. *citrophthora* (R.E. Sm. & E.H. Sm.) Sarej., (1936)

Bazionim: *Pythiacystis citrophthora* R.E. Sm. & E.H. Sm.

2) **Validni naziv uzročnika:** *Phytophthora nicotianae* Breda de Haan, (1896)

Sistematska pripadnost vrste: *Peronosporaceae*

Sinonimi: *Nozemium nicotianae* (Breda de Haan) Pethybr., (1913)

Phytophthora parasitica Dastur, (1913)

Phloeophthora nicotianae (Breda de Haan) G.W. Wilson, (1914)

Phytophthora melongenae Sawada, (1915)

Phytophthora allii Sawada, (1915)

Phytophthora terrestris Sherb., (1917)

Blepharospora terrestris (Sherb.) Peyronel, (1920)

Phytophthora parasitica var. *rhei* G.H. Godfrey, (1923)

Phytophthora tabaci Sawada, (1927)

Phytophthora parasitica var. *nicotianae* Tucker, (1931)

Phytophthora parasitica var. *piperina* Dastur, (1935)

Phytophthora imperfecta var. *nicotianae* Breda de Haan ex Sarej., (1936)

Phytophthora formosana Sawada, (1942)

Phytophthora lycopersici Sawada, (1942)

Phytophthora ricini Sawada, (1942)

Phytophthora nicotianae var. *parasitica* (Dastur) G.M. Waterh., (1963)

Bazonim: *Phytophthora nicotianae* Breda de Haan

2.11. Suha trulež korijena agruma

Validni naziv uzročnika: *Fusarium* spp.

**Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf, Patonimija, Horologija i
domaćini:** /

2.12. Trulež korijena agruma

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Armillaria mellea* (Vahl) P. Kumm., (1871)

Sistematska pripadnost vrste: *Physalacriaceae*, *Agaricales*, *Agaricomycetidae*,
Agaricomycetes, *Agaricomycotina*, *Basidiomycota*

Sinonimi: *Agaricus melleus* Vahl, (1790)

Agaricus versicolor With., (1796)

Agaricus melleus var. *fuscopallidus* (Bolton) Schulzer, (1870)

Armillaria mellea var. *flava* Gillet, (1874) [1878]

Armillaria mellea var. *glabra* Gillet, (1874) [1878]

Armillaria mellea var. *sulfurea* Weinm. ex P. Karst., (1879)

Exoascus insititiae Sadeb., (1883)

Taphrina insititiae (Sadeb.) Johanson, (1886) [1885]

Omphalia mellea (Vahl) Quél., (1886)

Stropharia versicolor (With.) Fr., (1887)

Geophila versicolor (With.) Quél., (1888)

Armillariella mellea (Vahl) P. Karst., (1881) [1881-1885]

Mastoleucomyces melleus (Vahl) Kuntze, (1891)

Armillaria mellea var. *radicata* Peck, (1891)

Armillaria mellea var. *exannulata* Peck, (1893) [1894]

Agaricites melleus (Vahl) Mesch., (1895)

Fungus versicolor (With.) Kuntze, (1898)

Armillaria mellea var. *javanica* Henn., (1900) [1899]

Polymyces melleus (Vahl) Earle, (1909)

Armillaria mellea var. *versicolor* (With.) W.G. Sm., (1908)

Clitocybe mellea (Vahl) Ricken, (1914)

Lepiota mellea (Vahl) J.E. Lange, (1915)

Armillariella puiggarii f. olivacea (Rick) Singer, (1953) [1954]
Podosphaera clandestina var. tridactyla (Wallr.) W.B. Cooke, (1952)
Armillariella olivacea (Rick) Singer, (1956)
Armillariella mellea f. gigantea Wichanský, (1963)
Armillaria mellea subsp. nipponica J.Y. Cha & Igarashi, (1995)
Armillaria mellea f. rosea Calonge & M. Seq., (2003)
Armillaria mellea f. sabulicola A. Ortega & G. Moreno, (2010)
Armillaria mellea var. nipponica (J.Y. Cha & Igarashi) Blanco-Dios, (2017)

Bazonim: *Agaricus melleus* Vahl

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Mednjača, grmačica ili puza Kovačević, (1947)

Mednjača (grmačica, truležnica) Gradojević i Nikolić, (1952)

Mednjača Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Osim na agrumima, bolest se javlja na trešnji, višnji, marelici, bajamu, lijeski, orahu, vinovoj lozi, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu, borovnici i kivici.

2.13. Trulež žila agruma

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Dematophora necatrix* R. Hartig, (1883)

Sistematska pripadnost vrste: *Xylariaceae, Xylariales, Xylariomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Rhizomorpha necatrix* R. Hartig, (1883)

Rosellinia necatrix Berl. ex Prill., (1904)

Pleurographium necator (R. Hartig) Goid., (1935)

Hypoxylon necatrix (Berl. ex Prill.) P.M.D. Martin, (1968)

Hypoxylon necatrix (Berl. ex Prill.) P.M.D. Martin, (1976)

Bazonim: *Rhizomorpha necatrix* R. Hartig

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež korijena Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Javlja se na vinovoj lozi, šljivi, višnji, trešnji, marelici, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu i ogrozdu.

2.14. Eska agruma

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Fomitiporia mediterranea* M. Fisch., (2002)

Sinonimi: /

Sistematska pripadnost vrste: *Hymenochaetaceae, Hymenochaetales, Agaricomycetidae, Agaricomycetes, Agaricomycotina, Basidiomycota*

Bazonim: *Fomitiporia mediterranea* M. Fisch.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Eska agruma

Horologija i domaćini: Uzročnik parazitira na agrumima i na vinovoj lozi.

3. Bolesti bajama

3.1. Narančasta pjegavost lista bajama

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Polystigma fulvum* Pers. ex DC., (1815)

Sistematska pripadnost vrste: *Phyllachoraceae, Phyllachorales, Sordariomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Sphaeria ochracea* Wahlenb., (1812)

Polystigma fulvum DC., (1817)

Xyloma aurantiacum Schleich., (1807)

Xyloma padi C.-J. Duval, (1807)

Polystigma fulvum var. *maculare* Corda, (1838)

Polystigma aurantiacum Pers. ex Fr., (1823)

Dothidea fulva (Pers. ex DC.) Fr., (1823)

Sphaeria padi (C.-J. Duval) G.F. Holl & J.C. Schmidt, (1815)

Sphaeria xantha Fr., (1815)

Dothidea ochracea Fr., (1849)

Cenangium padi (C.-J. Duval) Qué., (1873)

Polystigma ochraceum (Fr.) Sacc., (1876)

Libertella fulva Thüm., (1878)

Micropera padi (C.-J. Duval) Sacc., (1880)

Polystigma ochraceum var. *aurantiacum* Westend., (1883)

Hypocrea fulva (Pers. ex DC.) De Not., (1898) [1897]

Bazionim: *Sphaeria ochracea* Wahlenb.

Anamorf: *Polystigmia* sp.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Narančasta pjegavost lista bajama

Horologija i domaćini: Bolest je prisutna u cijeloj regiji Mediterana, a u Dalmaciji je njena pojava učestala (Cvjetković, 2010). Parazitira uglavnom samo na bajamu.

3.2. Kovrčavost lista bajama

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Taphrina deformans* (Berk.) Tul., (1866)

Sistematska pripadnost vrste: *Taphrinaceae, Taphrinales, Taphrinomycetidae, Taphrinomycetes, Taphrinomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Ascomyces deformans* Berk., (1857)

Ascosporium deformans (Berk.) Berk., (1860)

Exoascus deformans (Berk.) Fuckel, (1870) [1869-70]

Exoascus deformans a persicae Fuckel, (1870) [1869-70]

Taphrina deformans var. *armeniaca* Ikeno, (1903)

Exoascus deformans var. *armeniacus* (Ikeno) Sacc. & Traverso, (1910)

Exoascus amygdali Jacz., (1926)

Taphrina amygdali (Jacz.) Mix, (1936)

Lalaria deformans R.T. Moore, (1990)

Bazionim: *Ascomyces deformans* Berk.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Kovrčavost lista bajama

Horologija i domaćini: Glavni domaćini su breskva i nektarina.

3.3. Šupljikavost lista bajama

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Stigmina carpophila* (Lév.) M.B. Ellis, (1959)

Sistematska pripadnost vrste: *Mycosphaerellaceae, Mycosphaerellales, Dothideomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Helminthosporium carpophilum* Lév., (1843)

Helminthosporium carpophilum Lév. ex Mérat, (1843)

Sporidesmium amygdalearum Pass., (1876)

Passalora brunaudii Sacc., (1879)

Clasterosporium amygdalearum (Pass.) Sacc., (1882)

Coryneum beijerinckii Oudem., (1883)

Septosporium cerasorum Thüm., (1884)

Helminthosporium cerasorum (Thüm.) Berl. & Voglino, (1886)

Napicladium brunaudii (Sacc.) Sacc., (1886)

Ascospora beijerinckii Vuill., (1888)

Coryneum laurocerasi Prill. & Delacr., (1890)

Asterula beijerinckii (Vuill.) Sacc., (1891)

Clasterosporium carpophilum (Lév.) Aderh., (1901)

Stigmina briosiana Farneti, (1902)

Macrosporium rhabdiferum Berk., (1864)

Helminthosporium rhabdiferum (Berk.) Berk., (1865)
Stigmella briosiana (Farneti) E. Bald. & Cif., (1937)
Coryneum carpophilum (Lév.) Jauch, (1940)
Sciniatosporium carpophilum (Lév.) Morgan-Jones, (1971)
Wilsonomyces carpophilus (Lév.) Adask., (1990)
Sporocadus carpophilus (Lév.) Arx, (1981)
Thyrostroma carpophilum (Lév.) B. Sutton, (1997)

Bazionim: *Helminthosporium carpophilum* Lév.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Sačmarica ili šupljikavost lista kod koštunjičavog voća Kovačević, (1947)

Šupljikavost lišća koštičavog voća Gradojević i Nikolić, (1952)

Šupljikavost lišća Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Vrlo česta bolest na breskvama, a pored breskve parazitira i na marelici, trešnji, višnji, bajamu i šljivi, a od svih navedenih vrsta šljivu najrjeđe napada (Cvjetković, 2010).

3.4. Hrđa bajama

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Tranzschelia discolor* (Fuckel) Tranzschel & M.A. Litv., (1939)

Sistematska pripadnost vrste: *Tranzscheliaceae, Pucciniales, Incertae sedis, Pucciniomycetes, Pucciniomycotina, Basidiomycota*

Sinonimi: *Aecidium punctatum* Pers., (1796)

Aecidium quadrifidum DC., (1808)

Caeoma punctatum (Pers.) Link, (1825)

Caeoma quadrifidum (DC.) Link, (1825)

Puccinia discolor Fuckel, (1868)

Aecidiolum punctatum (Pers.) Sacc. & D. Sacc., (1905)

Tranzschelia punctata (Pers.) Arthur, (1906)

Tranzschelia pruni-spinosae var. *discolor* (Fuckel) Dunegan, (1938)

Bazionim: *Aecidium punctatum* Pers.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Hrđa bajama

Horologija i domaćini: Bolest se javlja na šljivi, breskvi, marelici i trešnji.

3.5. Mrljavost ploda i lista bajama

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Venturia carpophila* E.E. Fisher, (1961)

Sistematska pripadnost vrste: *Metacapnodiaceae, Capnodiales, Dothideomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Cladosporium carpophilum* Thüm., (1877)

Fusicladium carpophilum (Thüm.) Oudem., (1900)

Fusicladium pruni Ducomet, (1907)

Fusicladium amygdali Ducomet, (1911)

Megacladosporium carpophilum (Thüm.) Vienn.-Bourg., (1949)

Fusicladosporium carpophilum (Thüm.) Partr. & Morgan-Jones, (2003)

Bazonim: *Cladosporium carpophilum* Thüm.

Anamorf: *Fusicladium carpophilum* (Thüm.) Oudem

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Mrljavost ploda i lista bajama

Horologija i domaćini: Bolest se pojavljuje na bajamu i šljivi.

3.6. Pepelnica bajama

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Podosphaera tridactyla* (Wallr.) de Bary, (1870)

Sistematska pripadnost vrste: *Erysiphaceae, Helotiales, Leotiomyetidae, Leotiomyetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Alphitomorpha tridactyla* Wallr., (1833)

Erysiphe tridactyla (Wallr.) Rabenh., (1844)

Oidium passerinii Bertol., (1879)

Erysiphe bertolinii Roum., (1880)

Podosphaera oxyacanthae var. *tridactyla* (Wallr.) E.S. Salmon, (1900)

Podosphaera clandestina var. *tridactyla* (Wallr.) W.B. Cooke, (1952)

Podosphaera tridactyla var. *prunicola* Y.S. Paul & V.K. Thakur, (2006)

Bazonim: *Alphitomorpha tridactyla* Wallr.

Anamorf: *Oidium passerinii* Bertol.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pepelnica bajama

Horologija i domaćini: Pored bajama parazitira i na šljivi, marelici i trešnji.

3.7. Palež cvijeta i sušenje mladica bajama

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Monilinia laxa* (Aderh. & Ruhland) Honey, (1945)

Sistematska pripadnost vrste: *Sclerotiniaceae, Helotiales, Leotiomyetidae, Leotiomyetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Oidium laxum* Ehrenb., (1818)

Acrosporium laxum (Ehrenb.) Pers., (1822)

Oospora laxa (Ehrenb.) Wallr., (1833)

Torula laxa (Ehrenb.) Rabenh., (1844)

Monilia cinerea Bonord., (1851)
Torula cinerea (Bonord.) Bonord., (1853)
Monilia laxa (Ehrenb.) Sacc. & Voglino, (1886)
Oospora cinerea (Bonord.) Sacc. & Voglino, (1886)
Sclerotinia cinerea (Bonord.) J. Schröt., (1893) [1908]
Sclerotinia laxa Aderh. & Ruhland, (1905)
Sclerotinia cinerea f. mali Wormald, (1919)
Sclerotinia cinerea f. pruni Wormald, (1919)
Stromatinia laxa (Ehrenb.) Naumov, (1964)

Bazonim: *Oidium laxum* Ehrenb., (1818)

Anamorf: *Monilinia laxa* (Ehrenb.) Sacc. & Voglino

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež plodova – monilija Kovačević, (1947)

Siva plijesan (monilija) na vočkama Gradojević i Nikolić, (1952)

Trulež plodova Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Česta bolest na trešnji, višnji i ostalim koštićavim vočkama (Cvjetković, 2010).

3.8. Sušenje pupa i izboja bajama

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Diaporthe amygdali* (Delacr.) Udayanga, (2012)

Sistematska pripadnost vrste: *Diaporthaceae*

Sinonimi: *Phomopsis amygdali* (Delacr.) J.J. Tuset & M.T. Portilla, (1989)

Fusicoccum amygdali Delacr., (1905)

Bazonim: *Phomopsis amygdali* (Delacr.) J.J. Tuset & M.T. Portilla

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Rak ili sušenje pupa i izboja bajama Miličević i sur., (2017)

Horologija i domaćini: Bolest je kod nas prisutna na breskvi i bajamu. Utvrđena je na području Istre i Dalmacije (Miličević i sur., 2017).

3.9. Venuće bajama

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Verticillium dahliae* Kleb., (1913)

Sistematska pripadnost vrste: *Plectosphaerellaceae*, *Glomerellales*, *Hypocreomycetidae*, *Sordariomycetes*, *Pezizomycotina*, *Ascomycota*

Sinonimi: *Verticillium tracheiphilum* Curzi, (1925)

Verticillium ovatum G.H. Berk. & A.B. Jacks., (1926)

Verticillium alboatrum var. medium Wollenw., (1929)

Verticillium alboatrum f. angustum Wollenw., (1929)

Verticillium alboatrum var. *chlamydosporale* Wollenw., (1929)
Verticillium dahliae f. *angustum* (Wollenw.) J.F.H. Beyma, (1940)
Verticillium dahliae f. *cerebriforme* J.F.H. Beyma, (1940)
Verticillium dahliae f. *chlamydosporale* (Wollenw.) J.F.H. Beyma, (1940)
Verticillium dahliae f. *medium* (Wollenw.) J.F.H. Beyma, (1940)
Verticillium dahliae f. *zonatum* J.F.H. Beyma, (1940)
Verticillium alboatrum var. *dahliae* (Kleb.) R. Nelson, (1950)

Bazonim: *Verticillium tracheiphilum* Curzi

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Venuće bajama

Horologija i domaćini: Osim na bajamu javlja se na raznim vrstama voća, ali najznačajniji domaćini pored bajama su vinova loza i maslina.

3.10. Trulež korijena bajama

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Armillaria mellea* (Vahl) P. Kumm., (1871)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.12. Trulež korijena agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež korijena bajama

Horologija i domaćini: Osim na vinovoj lozi, bolest se javlja na trešnji, višnji, marelici, bajamu, lijeski, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu, borovnici i kivici.

4. Bolesti borovnice

4.1. Crvenilo lista borovnice

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Exobasidium vaccinii* (Fuckel) Woronin, (1867)

Sistematska pripadnost vrste: *Exobasidiaceae*, *Exobasidiales*, *Exobasidiomycetidae*, *Exobasidiomycetes*, *Ustilaginomycotina*, *Basidiomycota*

Sinonimi: *Fusidium vaccinii* Fuckel, (1861)

Exobasidium vaccinii var. *vitis-idaeae* Fuckel, (1870) [1869-70]

Bazonim: *Fusidium vaccinii* Fuckel

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Crvenilo lista borovnice

Horologija i domaćini: Glavni domaćin je borovnica.

4.2. Lisna hrđa borovnice

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Naohidemyces vaccinii* (Jørst.) S. Sato, (2003)

Sistematska pripadnost vrste: *Pucciniastraceae, Pucciniales, Incertae sedis, Pucciniomycetes, Pucciniomycotina, Basidiomycota*

Sinonimi: *Aecidium myrtilli* Schumach., (1803)

Uredo pustulata var. vaccinii Alb. & Schwein., (1805)

Uredo pustulata var. vacciniorum DC., (1815)

Caeoma vacciniorum Link, (1825)

Uredo vacciniorum (DC.) Rabenh., (1844)

Thekopsora vacciniorum (DC.) P. Karst., (1878)

Melampsora vaccinii (Alb. & Schwein.) G. Winter, (1880)

Melampsora vacciniorum J. Schröt., (1887) [1889]

Pucciniastrum vacciniorum (Link) Dietel, (1900)

Pucciniastrum myrtilli (Schumach.) Arthur, (1906)

Thekopsora myrtilli (Schumach.) L.L.M. Hunter, (1936)

Pucciniastrum vaccinii Jørst., (1951) [1952]

Thekopsora vaccinii (Jørst.) Hirats. f., (1955)

Naohidemyces vaccinii (Jørst.) S. Sato, Katsuya & Y. Hirats., (1993)

Naohidemyces vacciniorum (J. Schröt.) Spooner, (1999)

Bazionim: *Aecidium myrtilli* Schumach.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Lisna hrđa borovnice

Horologija i domaćini: Glavni domaćin je borovnica.

4.3. Pepelnica borovnice

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Podosphaera myrtilлина* Kunze, (1823)

Sistematska pripadnost vrste: *Erysiphaceae, Helotiales, Leotiomycetidae, Leotiomyces, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Podosphaera oxycanthe* (DC.)

Bazionim: *Podosphaera myrtilлина* Kunze

Anamorf: *Oidium sp.*

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pepelnica borovnice

Horologija i domaćini: Glavni domaćin je borovnica.

4.4. Siva plijesan borovnice

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Botrytis cinerea* Pers., (1801)

Sistematska pripadnost vrste: *Sclerotiniaceae, Helotiales, Leotiomycetidae, Leotiomyces, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Botrytis cinerea* Pers., (1797)

Haplaria grisea Link, (1809)

Polyactis vulgaris Link, (1809)

Monilia vulgaris (Link) Pers., (1822)

Botrytis grisea (Link) Fr., (1832)

Botrytis vulgaris (Link) Fr., (1832)

Botrytis furcata Fresen., (1850)

Botrytis interrupta Fresen., (1850)

Botrytis plebeja Fresen., (1850)

Phymatotrichum gemellum Bonord., (1851)

Spicularia vulgaris (Link) Bonord., (1851)

Polyactis sclerotiophila Klotzsch, (1853)

Peziza fuckeliana de Bary, (1866)

Sclerotinia fuckeliana (de Bary) Fuckel, (1870)

Botrytis cinerea subsp. *sclerotiophila* (Klotzsch) Sacc., (1881)

Botrytis gemella (Bonord.) Sacc., (1881)

Botrytis vulgaris subsp. *condensata* Sacc., (1881)

Botrytis cinerea var. *sclerotiophila* (Klotzsch) Sacc., (1886)

Botrytis vulgaris subsp. *furcata* (Fresen.) Sacc., (1886)

Botrytis vulgaris subsp. *interrupta* (Fresen.) Sacc., (1886)

Botrytis vulgaris subsp. *plebeja* (Fresen.) Sacc., (1886)

Botrytis vulgaris subsp. *sclerotiophila* Romell, (1898)

Botrytis vulgaris var. *bellevaliae* C. Massal., (1899)

Botrytis condensata (Sacc.) Mussat, (1901)

Sclerotinia fuckeliana var. *jeanpertii* Boud., (1907)

Botrytis cinerea f. *ocymi* Voglino, (1909)

Botrytis cinerea f. *punicae* Voglino, (1909)

Botrytis cinerea var. *dianthi* Voglino, (1909)

Botrytis cinerea f. *lini* J.F.H. Beyma, (1929)

Botrytis cinerea f. *narcissicola* Kleb., (1930)

Botrytis cinerea f. *primulae-sinensis* Kleb., (1930)

Botrytis cinerea f. *pruni-trilobae* Kleb., (1930)

Botrytis cinerea f. *syringae* Kleb., (1930)

Botrytis cinerea f. *vitis* Kleb., (1930)

Botrytis cinerea f. *gentianae-asclepiadeae* Sävul. & Sandu, (1933)

Botrytis cinerea f. theobaldiae Morquer, (1933)
Botrytis cinerea f. veratri Sävul. & Sandu, (1933)
Botrytis cinerea f. erythronii Sävul. & Sandu, (1935)
Botrytis cinerea f. coffeae Hendr., (1939)
Botryotinia fuckeliana (de Bary) Whetzel, (1945)
Botrytis fuckeliana N.F. Buchw., (1949)

Bazionim: *Botrytis cinerea* Pers.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Siva plijesan borovnice

Horologija i domaćini: Glavni domaćin je vinova loza, a pojavljuje se i na smokvi, trešnji, jagodi, kupini, malini, ribizu i ogrozdu, borovnici i kivici.

4.5. Trulež bobne borovnice

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Monilinia vaccinii-corymbosi* (J.M. Reade) Honey, (1936)

Sistematska pripadnost vrste: *Sclerotiniaceae, Helotiales, Leotiomycetidae, Leotiomyces, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Monilia vaccinii-corymbosi* J.M. Reade, (1908)

Sclerotinia vaccinii-corymbosi J.M. Reade, (1908)

Bazionim: *Monilia vaccinii-corymbosi* J.M. Reade

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež bobne borovnice

Horologija i domaćini: Glavni domaćin je borovnica.

4.6. Antraknoza borovnice

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Colletotrichum gloeosporioides* (Penz.) Penz. & Sacc., (1884)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.2.

Antraknoza agruma

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Antraknoza borovnice

Horologija i domaćini: Glavni domaćin kod nas je mandarina, ali napada pretežno sve agrume, a pored njih i trešnju, višnju, žižulu i borovnicu.

4.7. Trulež korijena borovnice

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Armillaria spp.*

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf, Patonimija, Horologija i domaćini: /

4.8. Vlažna trulež korijena borovnice

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Phytophthora spp.*

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi; Bazionim, Anamorf, Patonimija, Horologija i domaćini: /

5. Bolesti breskve

5.1. Kovrčavost lista breskve

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Taphrina deformans* (Berk.) Tul., (1866)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 3.2.

Kovrčavost lista bajama.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Kovrčavost lista kod breskve Kovačević, (1947)

Kovrčavost breskova lišća Gradojević i Nikolić, (1952)

Kovrčavost lišća Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Glavni domaćini su breskva i nektarina.

5.2. Pepelnica breskve

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Podosphaera pannosa* (Wallr.) de Bary, (1870)

Sistematska pripadnost vrste: *Erysiphaceae, Helotiales, Leotiomycetidae, Leotiomyces, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Alphitomorpha pannosa* Wallr., (1819)

Erysibe pannosa (Wallr.) Link, (1824)

Erysiphe pannosa (Wallr.) Link, (1824)

Oidium leuconium Desm., (1829)

Oidium leucoconium Desm., (1846)

Sphaerotheca pannosa (Wallr.) Lév., (1851)

Leucothallia pannosa (Wallr.) Trevis., (1853)

Crocysporium leuconium (Desm.) Brockm., (1863)

Albigo pannosa (Wallr.) Kuntze, (1898)

Acrosporium leucoconium (Desm.) Sumst., (1913)

Sphaerotheca pannosa var. *persicae* Woron., (1914)

Sphaerotheca pannosa var. *rosae* Woron., (1914)

Sphaerotheca macularis f. *rosae* Jacz., (1927)

Sphaerotheca persicae (Woron.) Erikss., (1928)

Oidium forsythiae Bunkina, (1974)

Sphaerotheca rosae (Jacz.) Z.Y. Zhao, (1981)

Bazonim: *Alphitomorpha pannosa* Wallr.

Anamorf: *Oidium leucoconium* Desm.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Breskvina pepelnica Kovačević, (1947)

Pepelnica na breskvi Gradojević i Nikolić, (1952)

Pepelnica breskve Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Domaćini: breskva, nektarina, šljiva i badem.

5.3. Šupljikavost lista breskve

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Stigmina carpophila* (Lév.) M.B. Ellis, (1959)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi; Bazonim, Anamorf: vidjeti poglavlje 3.3.

Šupljikavost lista bajama.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Sačmarica ili šupljikavost lista kod koštunjičavog voća Kovačević, (1947)

Šupljikavost lišća koštičavog voća Gradojević i Nikolić, (1952)

Šupljikavost lišća Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Vrlo česta bolest na breskvama, a pored breskve parazitira i na marelici, trešnji, višnji, bajamu i šljivi (Cvjetković, 2010).

5.4. Hrđa breskve

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Tranzschelia discolor* (Fuckel) Tranzschel & M.A. Litv., (1939)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi; Bazonim, Anamorf: vidjeti poglavlje 3.4. Hrđa bajama.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Hrđa breskve

Horologija i domaćini: Osim breskve, parazitira i na nektarini, bajamu, marelici i šljivi.

5.5. Srebrolikost lista breskve

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Chondrostereum purpureum* (Pers.) Pouzar, (1959)

Sistematska pripadnost vrste: *Cyphellaceae, Agaricales, Agaricomycetidae, Agaricomycetes, Agaricomycotina, Basidiomycota*

Sinonimi: *Helvella lilacina* Batsch, (1786)

Tremella persistens Bull., (1787)

Stereum purpureum Pers., (1794)

Thelephora lilacina (Batsch) Pers., (1801)
Thelephora purpurea (Pers.) Pers., (1801)
Auricularia persistens (Bull.) Sowerby, (1803)
Aecidium quadrifidum DC., (1808)
Thelephora vorticosum Fr., (1818)
Thelephora purpurea var. *lilacina* (Batsch) Pers., (1822)
Stereum vorticosum (Fr.) Fr., (1838) [1836-1838]
Phylacteria micheneri (Berk. & M.A. Curtis) Pat., (1900)
Stereum purpureum var. *intricatissimum* P. Karst., (1905) [1905-1906]
Stereum lilacinum var. *vorticosum* (Fr.) Quél., (1888)
Stereum purpureum f. *lilacinum* (Batsch) J. Schröt., (1888) [1889]
Stereum spgazzianum Masee, (1890)
Terana nyssae (Berk. & M.A. Curtis) Kuntze, (1891)
Terana siparia (Berk. & M.A. Curtis) Kuntze, (1891)
Stereum argentinum Speg., (1898) [1899]
Stereum intricatissimum (P. Karst.) Sacc. & Trotter, (1912)
Stereum ardoisiacum Lloyd, (1923)
Stereum nipponicum Lloyd, (1924)
Tranzschelia pruni-spinosae var. *discolor* (Fuckel) Dunegan, (1938)

Bazionim: *Helvella lilacina* Batsch

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Srebrnasta bolest Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Domaćini su joj breskva, šljiva, trešnja, višnja i marelica.

5.6. Rupičavost lista breskve

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Didymella pomorum* (Thüm.) Qian Chen & L. Cai, (2015)

Sistematska pripadnost vrste: *Didymellaceae*, *Pleosporales*, *Pleosporomycetidae*, *Dothideomycetes*, *Pezizomycotina*, *Ascomycota*

Sinonimi: *Depazea prunicola* Sacc., (1875)

Phyllosticta prunicola Opiz ex Sacc., (1878)

Phyllosticta pyrina Sacc., (1878)

Phoma pomorum Thüm., (1879)

Phyllosticta pyrina var. *mali* P. Karst. & Har., (1890)

Phyllosticta prunicola var. *pruni-spinosae* (Allesch.) Allesch., (1898)

Phyllosticta pruni-japonicae P. Syd., (1899)

Phyllostictella pruni-spinosae (Allesch.) Tassi, (1902)

Coniothyrium pyrinum (Sacc.) J. Sheld., (1907)

Phyllosticta prunicola var. *pruni-avium* Jaap, (1914)

Phoma prunicola (Sacc.) Wollenw. & Hochapfel, (1936)

Coniothyrium prunicola (Sacc.) Husz, (1939)
Peyronellaea prunicola (Sacc.) Goid., (1952)
Peyronellaea pruni-japonicae (P. Syd.) Goid., (1952)
Peyronellaea pyrina (Sacc.) Goid., (1952)
Sphaceloma prunicola (Opiz ex Sacc.) Jenkins, (1972)
Peyronellaea pomorum (Thüm.) Aveskamp, Gruyter & Verkley, (2010)

Bazonim: *Depazea prunicola* Sacc.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Srebrolikost lista breskve

Horologija i domaćini: Parazitira na breskvi, ali je češća na šljivi.

5.7. Palež cvijeta, izboja i trulež ploda breskve

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Monilinia laxa* (Aderh. & Ruhland) Honey, (1945)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi; Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 3.7. Palež cvijeta i sušenje mladica bajama.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež plodova – monilija Kovačević, (1947)

Siva plijesan (monilija) na vočkama Gradojević i Nikolić, (1952)

Trulež plodova Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Česta bolest na trešnji, višnji i ostalim koštićavim vočkama (Cvjetković, 2010).

5.8. Krastavost ploda breskve

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Venturia carpophila* E.E. Fisher, (1961)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi; Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 3.5. Mrljavost lista i ploda bajama.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Krastavost breskve Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Bolest se pojavljuje na bajamu i šljivi.

5.9. Sušenje izboja breskve

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Valsaria insitiva* (Tode) Ces. & De Not., (1863)

Sistematska pripadnost vrste: *Valsariaceae, Valsariales, Incertae sedis, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Sphaeria insitiva* Tode, (1791)

Sphaeria cincta Fr., (1817)

Sphaeria robiniae Schwein., (1822)

Sphaeria viticola Schwein., (1822)
Cytospora rubescens Fr., (1823)
Sphaeria notarisii Durieu & Mont., (1848) [1846-49]
Sphaeria phlyctaenodes Durieu & Mont., (1849) [1846-49]
Diatrype insitiva (Tode) Fr., (1849)
Valsa cincta (Fr.) Fr., (1849)
Valsa notarisii (Durieu & Mont.) Mont., (1856)
Valsa phlyctaenodes (Durieu & Mont.) Mont., (1856)
Diatrype cincta Berk. & Broome, (1859)
Sphaeria cincta Curr., (1859)
Valsaria periplocae (De Not.) Ces. & De Not., (1863)
Valsaria ficophila Schulzer, (1870)
Valsa celtidis Cooke, (1876)
Diatrype aethiops Cooke & Ellis, (1877)
Diatrype viticola (Schwein.) Berk., (1877)
Valsa clethricola Cooke & Ellis, (1877)
Valsa nigrifacta Cooke & Ellis, (1877)
Valsaria insitiva f. gleditsiae-triacanthi Sacc., (1875)
Valsaria insitiva f. mori-albae Sacc., (1875)
Valsaria insitiva f. paliuri-aculeati Sacc., (1875)
Valsaria insitiva f. ulmi-campestris Sacc., (1875)
Valsaria farlowiana Sacc., (1880)
Eutypa viticola (Schwein.) Sacc., (1882)
Valsaria viticola (Schwein.) Sacc., (1882)
Valsaria nigrifacta (Cooke & Ellis) Sacc., (1882)
Valsaria notarisii (Durieu & Mont.) Sacc., (1882)
Valsaria phlyctaenodes (Durieu & Mont.) Sacc., (1882)
Valsaria cincta (Berk. & Broome) Sacc., (1882)
Valsaria celtidis (Cooke) Sacc., (1882)
Valsaria clethricola (Cooke & Ellis) Sacc., (1882)
Valsaria aethiops (Cooke & Ellis) Sacc., (1882)
Valsa cincta subsp. mali Sacc., (1882)
Valsa cincta var. mali (Sacc.) Sacc., (1882)
Valsa cincta var. pruni-domesticae Sacc., (1882)
Cytospora cincta Sacc., (1884)
Valsaria atrata Sacc. & Briard, (1885) [1884-1885]
Pseudovalsa celtidis (Cooke) Cooke, (1885)
Pseudovalsa clethricola (Cooke & Ellis) Cooke, (1885)
Pseudovalsa nigrifacta (Cooke & Ellis) Cooke, (1885)
Pseudovalsa notarisii (Durieu & Mont.) Cooke, (1885)
Pseudovalsa phlyctaenodes (Durieu & Mont.) Cooke, (1885)

Melogramma aethiops (Cooke & Ellis) Cooke, (1885)
Melogramma robiniae (Schwein.) Cooke, (1885)
Sphaeropsis clethricola Cooke & Ellis, (1888)
Dothidea rudis P. Karst. & Har., (1889)
Cytospora cincta subsp. *amygdalina* P. Karst., (1889)
Engizostoma cinctum (Fr.) Kuntze, (1898)
Engizostoma viticola (Schwein.) Kuntze, (1898)
Macropodia clethricola Cooke & Ellis ex Kuntze, (1898)
Myrmaecium cinctum (Berk. & Broome) Lindau, (1897)
Myrmaecium insitivum (Tode) Lindau, (1897)
Valsaria zanthoxyli Ellis & Everh., (1897)
Cytospora amygdalina (P. Karst.) Mussat, (1901)
Valsaria mata Rolland, (1905)
Valsaria spartii Maubl., (1905)
Valsaria insitiva f. *acaciae-caveniae* Speg., (1909)
Valsaria insitiva f. *cordiae-gerascanthi* Speg., (1909)
Valsaria insitiva f. *gleditsiae* Speg., (1909)
Valsaria insitiva f. *mimosae-polycarpae* Speg., (1909)
Valsaria insitiva f. *parkinsoniae* Speg., (1909)
Valsaria insitiva f. *polygoni* Speg., (1909)
Valsaria insitiva f. *rauvolfiae* Speg., (1909)
Valsaria consors Rehm, (1913)
Valsaria citri Rehm, (1914)
Valsaria insitiva var. *coluteae* Sacc., (1914)
Valsaria insitiva var. *linderiae* Sacc., (1914)
Valsaria rudis (P. Karst. & Har.) Theiss. & Syd. ex Petr. & Syd., (1923)
Valsaria insitiva f. *Iusitanica* Gonz. Frag., (1924) [1923]
Leucocytospora cincta (Sacc.) Höhn., (1928)
Leucostoma cinctum (Fr.) Höhn., (1928)
Valsaria batesii Doidge, (1948)
Valsaria indica S.B. Kale, (1970) [1969]
Valsaria cryptomeriae A.K. Kar & Maity, (1970)
Cytospora cincta var. *flavocirrus* Ashkan, (1982) [1981]
Cytospora rubescens f. *salicina* Gvrit. & Simonyan, (1982)

Bazionim: *Sphaeria insitiva* Tode

Anamorf: *Cytospora rubescens* Fr.

Patonimija – nazvlje bolesti kod nas: Sušenje vrškova i grana i kap kod koštunjičavih voćaka Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Parazitira na breskvi, marelici i bajamu na kojem je najčešća (Cvjetković, 2010).

5.10. Sušenje pupa i izboja breskve

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Diaporthe amygdali* (Delacr.) Udayanga, (2012)

Sistematska pripadnost vrste: *Diaporthaceae, Diaporthales, Diaporthomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Phomopsis amygdali* (Delacr.) J.J. Tuset & M.T. Portilla, (1989)
Fusicoccum amygdali Delacr., (1905)

Bazionim: *Phomopsis amygdali* (Delacr.) J.J. Tuset & M.T. Portilla, (1989)

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Sušenje pupa i izboja breskve

Horologija i domaćini: Kod nas je prisutna u Istri i Dalmaciji (Cvjetković & Mikec, 1980), na breskvi i bajamu na kojem se češće pojavljuje (Cvjetković, 2010).

5.11. Smolotok (gumoza) breskve

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Peyronellaea obtusa* (Fuckel) Aveskamp, (2010)

Sistematska pripadnost vrste: *Dydimellaceae, Dydimellaceae, Pleosporales, Pleosporomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Sphaeria ambigua* Schwein., (1832) [1834]

Sphaeria obtusa Schwein., (1832) [1834]

Sphaeria obtusa Rabenh., (1844)

Phoma obtusa Fuckel, (1869)

Sphaeria cupressi Berk. & M.A. Curtis, (1875)

Melogramma ambiguum Berk., (1876)

Sphaeria eunotiaespora Cooke & Harkn., (1884)

Sphaeria thyoidea Cooke & Ellis, (1878) [1877-78]

Dothidea ilicis Cooke, (1878) [1877-78]

Physalospora cupressi (Berk. & M.A. Curtis) Sacc., (1882)

Physalospora thyoidea (Cooke & Ellis) Sacc., (1882)

Botryosphaeria ambigua (Berk.) Sacc., (1882)

Bagnisiella ilicis (Cooke) Sacc., (1883)

Wallrothiella eunotiaespora (Cooke & Harkn.) Berl. & Voglino, (1886)

Psilosphaeria eunotiaespora (Cooke & Harkn.) Cooke, (1887)

Physalospora obtusa (Schwein.) Cooke, (1892)

Diplodia griffonii Sacc. & Traverso, (1911)

Physalospora cydoniae G. Arnaud, (1912) [1912-1913]

Amerodothis ilicis (Cooke) Theiss. & Syd., (1915)

Melanops ambigua (Berk.) Weese, (1919)

Melanops cupressi (Berk. & M.A. Curtis) Petr. & Syd., (1925)

Melanops cydoniae (G. Arnaud) Petr. & Syd., (1926) [1927]

Botryosphaeria obtusa (Schwein.) Shoemaker, (1964)

Bazionim: *Sphaeria ambigua* Schwein., (1832) [1834]

Anamorf: *Sphaeropsis malorum* Pek

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Smolotok breskve

Horologija i domaćini: Domaćini su jabuka, breskva, kruška i vinova loza (Cvjetković, 2010).

6. Bolesti duda

6.1. Siva pjegavost dudova lista

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Mycosphaerella mori* (Fuckel) F.A. Wolf, (1935)

Sistematska pripadnost vrste: *Mycosphaerellaceae, Mycosphaerellales, Dothideomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Septoria mori* Lév., (1846)

Cheilaria mori (Lév.) Desm., (1847)

Sphaeria mori Nitschke, (1866)

Sphaerella mori Fuckel, (1870)

Phloeospora mori (Lév.) Sacc., (1878)

Sphaerella morifolia Pass., (1885)

Septogloeum mori (Lév.) Briosi & Cavara, (1888)

Cylindrosporium mori (Lév.) Berl., (1896)

Mycosphaerella morifolia (Pass.) Cruchet, (1923)

Bazionim: *Septoria mori* Lév.

Anamorf: *Phloeospora maculans* (Berenger) Allesch.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Siva pjegavost dudova lista

Horologija i domaćini: Bolest je u Hrvatskoj zabilježena na području Zadra, Šibenika, Splita, Imotskog i Dubrovnika (Cvjetković, 2010).

6.2. Venuće i sušenje dudova pupa

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Fusarium lateritium* Nees, (1816) [1816-17]

Sistematska pripadnost vrste: *Nectriaceae, Hypocreales, Hypocreomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Fusarium lateritium* var. *mori* Desm., (1837)

Botryosphaeria moricola Ces. & De Not., (1865)

Gibbera baccata (Wallr.) Fuckel, (1869-70)

Gibbera euonymi Fuckel, (1869-70)
Gibbera mori Fuckel, (1869-70)
Gibberella baccata (Wallr.) Sacc., (1878)
Gibberella euonymi (Fuckel) Sacc., (1878)
Gibberella moricola (Ces. & De Not.) Sacc., (1878)
Gibberella pulicaris subsp. baccata (Wallr.) Sacc., (1878)
Gibberella pulicaris subsp. moricola (Ces. & De Not.) Sacc., (1878)
Gibberella moricola var. *lignicola* Sacc., (1883)
Gibberella pulicaris f. *moricola* (Ces. & De Not.) Sacc., (1883)
Hendersonia euonymi (Fuckel) Sacc., (1883)
Fusarium lateritium f. *mori* (Desm.) Sacc., (1884)
Fusarium fructigenum var. *majus* Wollenw., (1917)
Fusarium uncinatum Wollenw., (1917)
Fusarium salicis var. *minus* Wollenw., (1924)
Fusarium lateritium var. *majus* (Wollenw.) Wollenw., (1930)
Fusarium lateritium var. *minus* (Wollenw.) Wollenw., (1930)
Fusarium lateritium var. *tenue* Wollenw., (1930)
Fusarium lateritium var. *uncinatum* (Wollenw.) Wollenw., (1930)
Gibberella baccata var. *euonymi* (Fuckel) Wollenw., (1930)
Gibberella baccata var. *major* Wollenw., (1931)
Gibberella baccata var. *moricola* (Ces. & De Not.) Wollenw., (1931)
Fusarium udum var. *cajani* Padwick, (1940)
Fusarium udum var. *crotalariae* Padwick, (1940)
Gibberella lateritia W.C. Snyder & H.N. Hansen, (1945)
Fusarium lateritium f. *pini* Hepting, (1949)
Fusarium lateritium subsp. *majus* (Wollenw.) Raillo, (1950)
Fusarium lateritium f. *cajani* (Padwick) W.L. Gordon, (1952)
Fusarium lateritium f. *crotalariae* (Padwick) W.L. Gordon, (1952)
Fusarium lateritium f. *mori* (Desm.) Matuo & K. Satô, (1962)
Gibberella lateritia f. *mori* (Desm.) Matuo & K. Satô, (1962)
Fusarium lateritium var. *microconidium* Batikyan & Abramyan, (1969)

Bazionim: *Fusarium lateritium* Nees

Anamorf: *Fusarium lateritium* Nees var. *mori* Desm.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Venuće i sušenje dudova pupa

Horologija i domaćini: Glavni domaćin je dud.

7. Bolesti dunje

7.1. Pepelnica dunje

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Podosphaera clandestina* (Wallr.) Lév., (1851)

Sistematska pripadnost vrste: *Erysiphaceae, Helotiales, Leotiomycetidae, Leotiomyces, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinomimi: *Erysiphe oxyacanthae* DC., (1807)

Alphitomorpha clandestina Wallr., (1819)

Alphitomorpha oxyacanthae (DC.) Wallr., (1819)

Erysiphe clandestina (Wallr.) Link, 1824)

Podosphaera oxyacanthae (DC.) de Bary, (1870)

Oidium crataegi Grognot, (1882)

Podosphaera aucupariae Erikss., (1886)

Podosphaera clandestina var. *aucupariae* (Erikss.) U. Braun, (1984)

Podosphaera clandestina var. *cydoniae* N. Ahmad, (1998)

Podosphaera clandestina var. *luxurians* U. Braun, (2012)

Podosphaera clandestina var. *perlonga* U. Braun, (2012)

Bazonim: *Erysiphe oxyacanthae* DC.

Anamorf: *Oidium cydoniae* Pass.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pepelnica dunje Kišpatic, (1992)

Horologija i domaćini: Bolest se kod nas javlja na dunji, nešpoli i glogu.

7.2. Crna pjegavost lista i ploda dunje

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Diplocarpon mespili* (Sorauer) B. Sutton, (1980)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi; Bazonim, Anamorf: vidjeti poglavlje 7.2. Crna pjegavost lista i ploda dunje.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Smeđa pjegavost lišća Kišpatic, (1992)

Horologija i domaćini: Javlja se najčešće na dunji, a zatim i na drugim vrstama kao što su mušmula, kruška, nešpola i druge vrste (Cvjetković, 2010).

7.3. Palež cvijeta i lista dunje

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Monilinia linhartiana* (Prill. & Delacr.) Dennis, (1949)

Sistematska pripadnost vrste: *Sclerotiniaceae, Helotiales, Leotiomycetidae, Leotiomyces, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Ciboria linhartiana* Prill. & Delacr., (1893)

Peziza linhartiana Prill. & Delacr., (1893)

Stromatinia linhartiana (Prill. & Delacr.) Prill., (1897)

Sclerotinia linhartiana (Prill. & Delacr.) Sacc., (1911)

Bazionim: *Ciboria linhartiana* Prill. & Delacr

Anamorf: *Monilia cydoniae* Schelleb.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež plodova – monilinija Kovačević, (1947)

Trulež ploda (monilija) Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Parazitira pretežno na dunji.

7.4. Dunjin pikac

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Gymnosporangium confusum* Plowr., (1889)

Sistematska pripadnost vrste: *Gymnosporangiaceae, Pucciniales, Incertae sedis, Pucciniomycetes, Pucciniomycotina, Basidiomycota*

Sinonimi: *Aecidium cydoniae* Lenorm., (1830)

Roestelia cydoniae (Lenorm.) Thüm., (1888)

Gymnosporangium oxycedri Bres., (1903)

Gymnosporangium tauricum Erikss., (1919)

Bazionim: *Aecidium cydoniae* Lenorm.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Dunjin pikac

Horologija i domaćini: Javlja se na dunji i mušmuli, većinom na području od Rijeke do Crikvenice (Cvjetković, 2010).

7.5. Siva pjegavost lista dunje

Etiologija

Validni naziv: *Mycosphaerella pyri* (Auersw.) Boerema, (1970)

Sistematska pripadnost vrste: *Mycosphaerellaceae, Mycosphaerellales, Dothideomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Sphaeria sentina* Fr., (1823)

Septoria pyricola Desm., (1850)

Septoria nigerrima Fuckel, (1864)

Sphaerella pyri Auersw., (1869)

Sphaerella sentina Fuckel, (1870) [1869-70]

Sphaerella sentina (Fr.) Sacc., (1882)

Mycosphaerella sentina (Fr.) J. Schröt., (1894) [1908]

Rhabdospora nigerrima (Fuckel) Kuntze, (1898)

Rhabdospora pyricola (Desm.) Kuntze [as 'piricola'], (1898)

Phaeosphaerella sentina (Fr.) Verpl., (1939)

Bazonim: *Sphaeria sentina* Fr.

Anamorf: *Septoria pyricola* Desm.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Siva pjegavost lista dunje

Horologija i domaćini: Osim dunje parazitira i na kruški, osobito u zapuštenim voćnjacima kruške (Cvjetković, 2010).

7.6. Mjehuravost lista

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Taphrina bullata* (Berk.) Tul., (1866)

Sistematska pripadnost vrste: *Taphrinaceae, Taphrinaceae, Taphrinales, Taphrinomycetidae, Taphrinomycetes, Taphrinomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Oidium bullatum* Berk. & Broome, (1855)

Ascomyces bullatus Berk., (1857)

Ascosporium bullatum (Berk.) Berk., (1860)

Exoascus bullatus (Berk. & Broome) Fuckel, (1873)

Bazonim: *Oidium bullatum* Berk. & Broome

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Mjehuravost lista

Horologija i domaćini: Osim na dunji parazitira i na kruški. Javlja se osobito na okućnicama i samoniklim kruškama (Cvjetković, 2010).

7.7. Rak-rane jabučastih voćaka

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Neonectria ditissima* (Tul. & C. Tul.) Samuels & Rossman, (2006)

Sistematska pripadnost vrste: *Nectriaceae, Hypocreales, Hypocreomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Fusarium heteronemum* Berk. & Broome, (1865)

Nectria ditissima Tul. & C. Tul., (1865)

Fusidium candidum Willk., (1866)

Fusarium mali Allesch., (1892)

Cucurbitaria ditissima (Tul. & C. Tul.) Kuntze, (1898)

Nectria galligena Bres., (1901)

Fusarium candidum Sacc. & D. Sacc., (1906)

Fusarium willkommii Lindau, (1909)

Fusarium sarcochroum f. mali (Allesch.) Ferraris, (1910)

Fusarium sarcochroum var. mali (Allesch.) Ferraris, (1910)

Cylindrocarpon heteronema (Berk. & Broome) Wollenw., (1916)

Nectria ditissima var. arctica Wollenw., (1926)

Nectria galligena var. *major* Wollenw., (1926)
Cylindrocarpon mali (Allesch.) Wollenw., (1928)
Cylindrocarpon mali var. *flavum* Wollenw., (1928)
Cylindrocarpon willkommii (Lindau) Wollenw., (1928)
Cylindrocarpon willkommii var. *minus* Wollenw., (1928)
Cylindrocarpon willkommii var. *pluriseptatum* Wollenw., (1928)
Dialonectria galligena (Bres.) Petch ex E.W. Mason & Grainger, (1937)
Dialonectria galligena var. *major* (Wollenw.) Z. Moravec, (1956)
Neonectria galligena (Bres.) Rossman & Samuels, (1999)
Bazonim: *Fusarium heteronemum* Berk. & Broome
Anamorf: *Cylindrocarpon heteronemum* (Berk. & Broome) Wollenw.
Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Rak rane na voćkama Gradojević i Nikolić, (1952)
Horologija i domaćini: Često napada jabuku, krušku, orah i vrste iz porodice Prunoidae (Cvjetković, 2010).

8. Bolesti jabuke

8.1. Pepelnica jabuke

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Podosphaera leucotricha* (Ellis & Everh.) E.S. Salmon, (1900)

Sistematska pripadnost vrste: *Erysiphaceae*, *Helotiales*, *Leotiomycetidae*, *Leotiomyces*, *Pezizomycotina*, *Ascomycota*

Sinonimi: *Oidium farinosum*, Cooke. (1887.).

Oidium mespili Cooke, Gard. Chron. (1887)

Sphaerotheca leucotricha Ellis & Everh. (1888)

Albigo leucotricha (Ellis & Everh.) Kuntze (1947)

Bazonim: *Oidium farinosum* Cooke (1887)

Anamorf: *Oidium farinosum* Cooke

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pepelnica jabuke

Horologija i domaćini: Vrlo rasprostranjena bolest u svim vrstama nasada jabuke (Cvjetković, 2010).

8.2. Pjegavost lista jabuke

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Asteromella mali* (Briard) Boerema, (1965)

Sistematska pripadnost vrste: *Incertae sedis, Incertae sedis, Incertae sedis, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Phyllosticta mali* Briard, (1888)

Phyllosticta briardii Sacc., (1892)

Phyllosticta mali var. *camensis* Traverso, (1905)

Phyllosticta briardii var. *cincta* Sacc., (1913)

Bazonim: *Phyllosticta mali* Briard, (1888)

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pjegavost lista jabuke

Horologija i domaćini: Vrlo česta bolest u svim vrstama voćnjaka, te ju češće možemo naći na sorti Idared nego na sorti Golden delicious (Cvjetković, 2010).

8.3. Palež cvijeta i rodnih mladica jabuke

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Monilinia laxa* (Aderh. & Ruhland) Honey, (1945)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi; Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 3.7. Palež cvijeta i sušenje mladica bajama.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež plodova – monilija Kovačević, (1947)

Siva plijesan (monilija) na vočkama Gradojević i Nikolić, (1952)

Trulež plodova Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Česta bolest na trešnji, višnji i ostalim koštićavim vočkama.

8.4. Mrljavost lista i krastavost ploda jabuke

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Venturia inaequalis* (Cooke) G. Winter, (1875)

Sistematska pripadnost vrste: *Metacapnodiaceae, Capnodiales, Dothideomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Spilocaea pomi* Fr., (1819)

Cladosporium dendriticum Wallr., (1833)

Sphaeria cinerascens Fuckel, (1864)

Sphaerella cinerascens Rabenh., (1865)

Sphaerella inaequalis Cooke, J. Bot., (1866)

Fusicladium dendriticum (Wallr.) Fuckel, (1870) [1869-70]

Fusicladium dendriticum var. *opuli* Thüm., (1874)

Napicladium soraueri Thüm., (1875)

Passalora dendritica (Wallr.) Sacc., (1878)

Didymosphaeria inaequalis (Cooke) Niessl, (1881)

Fusicladium dendriticum var. *soraueri* (Thüm.) Sacc., (1886)

Fusicladium pyrorum var. *amelanchieris* Sacc., (1886)

Fusicladium dendriticum f. microsperma Roum., (1891)
Sclerotinia cinerea (Bonord.) J. Schröt., (1893) [1908]
Venturia inaequalis var. cinerascens (Rabenh.) Aderh., (1897)
Fusicladium dendriticum var. eriobotryae Scalia, 1901)
Fusicladium dendriticum var. sorbinum Sacc., (1905)
Fusicladium dendriticum f. fruticola Ferraris, (1910)
Fusicladium pomi (Fr.) Lind, (1913)
Endostigme inaequalis (Cooke) Syd., (1923)
Fusicladium dendriticum var. sorbi-torminalis Sävul. & Sandu, (1933)
Spilosticta inaequalis (Cooke) Petr., (1940)
Endostigme cinerascens (Rabenh.) Jørst., (1945)
Spilosticta cinerascens (Rabenh.) Petr., (1947)
Fusicladium dendriticum var. sorbi-torminalis Sävul. & Sandu, (1933)

Bazonim: *Spilocaea pomi* Fr.

Anamorf: *Spilocaea pomi* Fr.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Krastavost ili fuzikladij na jabukama Kovačević, (1947)
Krastavost ili fuzikladij Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Najčešća bolest jabuke kod nas.

8.5. Smeđa trulež ploda jabuke

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Monilinia fructigena* (Pers.) Honey, (1936)

Sistematska pripadnost vrste: *Sclerotiniaceae, Helotiales, Leotiomycetidae, Leotiomyces, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Torula fructigena* Pers., (1795)

Monilia fructigena (Pers.) Pers., (1801)

Acrosporium fructigenum (Pers.) Pers., (1822)

Oidium fructigenum (Pers.) Fr., (1832)

Oidium fructigenum var. foliorum Westend., (1861)

Sclerotinia fructigena (Pers.) J. Schröt., (1893) [1908]

Stromatinia fructigena (Pers.) Boud., (1907)

Bazonim: *Torula fructigena* Pers.

Anamorf: *Monilinia fructigena* (Pers.)

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež plodova – monilija Kovačević, (1947)

Siva plijesan (monilija) na vočkama Gradojević i Nikolić, (1952)

Trulež ploda (monilija) Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Pojavljuje se na mnogim voćnim vrstama, osobito na jabuci, kruški i dunji (Cvjetković, 2010).

8.6. Muhine točkice na plodu jabuke

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Schizothyrium pomi* (Mont. & Fr.) Arx, (1959)

Sistematska pripadnost vrste: *Schizothyriaceae, Incertae sedis, Incertae sedis, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Labrella pomi* Mont. & Fr., (1834)

Microsticta pomi (Mont. & Fr.) Desm., (1849)

Leptothyrium pomi (Mont. & Fr.) Sacc., (1880)

Microthyriella rubi Petr., (1923)

Leptothyrium pomi A. Selby, (1920)

Botryodiplodia pomi (Mont. & Fr.) Cif., (1946)

Gyrothyrium westerdijkiae Arx, (1950)

Microthyriella paludosa C. Booth, (1958) [1957]

Schizothyria rubi (Petr.) Bat. & I.H. Lima, (1959)

Bazionim: *Labrella pomi* Mont. & Fr.

Anamorf: *Zygophiala jamaicensis* E. W. Mason

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Muhine točkice na plodu jabuke

Horologija i domaćini: Osim na jabuci, nešto rjeđe se javlja i na kruškama i šljivama (Cvjetković, 2010).

8.7. Crna mrljavost ploda jabuke

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Gloeodes pomigena* (Schwein.) Colby, (1920)

Sistematska pripadnost vrste: *Incertae sedis, Incertae sedis, Incertae sedis, Incertae sedis, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Dothidea pomigena* Schwein., (1832) [1834]

Asteroma pomigena (Schwein.) M.A. Curtis, (1856)

Phyllachora pomigena (Schwein.) Sacc., (1883)

Bazionim: *Dothidea pomigena* Schwein.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Crna mrljavost ploda jabuke

Horologija i domaćini: Osim na jabuci, javlja se i na kruškama, šljivama i agrumima (Cvjetković, 2010).

8.8. Rak-rane jabučastih voćaka

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Neonectria ditissima* (Tul. & C. Tul.) Samuels & Rossman, (2006)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi; Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 7.7. Rak-rane jabučastih voćaka.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Rak rane na voćkama Gradojević i Nikolić, (1952)

Horologija i domaćini: Osim jabuke, ova bolest često napada i krušku, orah i vrste iz porodice *Prunoidae* (Cvjetković, 2010).

8.9. Crvena prištićavost izboja jabuke

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Nectria cinnabarina* (Tode) Fr., (1849)

Sistematska pripadnost vrste: *Nectriaceae, Hypocreales, Hypocreomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Tremella purpurea* L., (1753)

Helvella purpurea (L.) Schreb., (1771)

Tubercularia vulgaris Tode, (1790)

Tubercularia vulgaris var. *subsessilis* Tode, (1790)

Tubercularia vulgaris var. *stipitata* Tode, (1790)

Sphaeria cinnabarina Tode, (1791)

Sphaeria ribis Tode, (1791)

Sphaeria decolorans Pers., (1794)

Tubercularia confluens Pers., (1801)

Sphaeria fragiformis Sowerby, (1800)

Tubercularia vulgaris var. *sarmentorum* (Fr.) Wallr., (1833)

Tubercularia vulgaris var. *corchori* Wallr., (1833)

Tubercularia vulgaris var. *betulae* Wallr., (1833)

Tubercularia vulgaris var. *georginae* Wallr., (1833)

Tubercularia vulgaris var. *rubi* Corda, (1837)

Tubercularia vulgaris var. *purpurata* Corda, (1838)

Ephedrosphaera decolorans (Pers.) Dumort., (1822)

Cucurbitaria cinnabarina (Tode) Grev., (1824)

Cucurbitaria decolorans (Pers.) Grev., (1824)

Sphaeria ochracea Grev. ex Fr., (1828)

Hypoxylon ribis (Tode) J. Kickx f., (1835)

Tubercularia vulgaris var. *betulae* Desm., (1836)

Nectria cinnabarina var. *bunicola* Mont., (1859)

Nectria ribis (Tode) Rabenh., (1860)

Knyaria confluens (Pers.) Kuntze, (1891)

Knyaria purpurata (Corda) Kuntze, (1891)

Knyaria vulgaris (Tode) Kuntze, (1891)

Nectria hypocreaeformis Hazsl., (1892)

Cucurbitaria purpurea (L.) Kuntze, (1898)

Cucurbitaria ochracea (Grev. ex Fr.) Kuntze, (1898)
Knyaria purpurea (L.) Pound & Clem., (1897)
Nectria amygdalina (P. Karst.) Mussat, (1901)
Tubercularia betulae (Wallr.) Mussat, (1901)
Tubercularia georginae (Wallr.) Mussat, (1901)
Nectria cinnabarina var. *jaraguensis* Höhn., (1907)
Nectria purpurea (L.) G.W. Wilson & Seaver, (1907)
Creonectria purpurea (L.) Seaver, (1909)
Nectria cinnabarina var. *effusa* Theiss., (1911)
Nectria cinnabarina var. *daphnes* Rehm, (1915)
Nectria purpurea var. *veneta* Höhn. & Weese, (1910)
Nectria cinnabarina f. *stromaticola* Hara, (1918)
Nectria cinnabarina f. *solanicola* Av.-Saccá, (1922)
Nectria cinnabarina var. *minor* Wollenw., (1926)
Nectria cinnabarina var. *dendroidea* (Fuckel) Wollenw., (1926)
Nectria fuscopurpurea Wakef., (1928)
Nectria cinnabarina f. *aceris* Chernetsk., (1929)
Nectria cinnabarina var. *ribis* (Tode) Wollenw., (1930)
Nectria cinnabarina subsp. *amygdalina* (P. Karst.) Hirooka, Rossman & Chaverri, (2011)

Bazionim: *Tremella purpurea* L.

Anamorfo: *Tubercularia vulgaris* Tode

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Crvena prištićavost izboja jabuke

Horologija i domaćini: Glavni domaćin ove bolesti je jabuka, a pored jabuke nešto manje značajni domaćini su dunja, mušmula, oskoruša, orah, kesten i dud (Cvjetković, 2010).

8.10. Upala kore jabuke

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Peyronellaea obtusa* (Fuckel) Aveskamp, (2010)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi; Bazionim, Anamorfo: vidjeti poglavlje 5.10. Smolotok (gumoza) breskve.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Upala kore jabuke

Horologija i domaćini: Domaćini su joj jabuka, breskva, kruška i vinova loza (Cvjetković, 2010).

8.11. Vlažna trulež korijenova vrata jabuka i krušaka

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Phytophthora cactorum* (Lebert & Cohn) J. Schröt (1886) [1889]

Sistematska pripadnost vrste: *Peronosporaceae*, *Peronosporales*, *Peronosporidae*, *Peronosporea*, *Incertae sedis*, *Oomycota*

Sinonimi: *Peronospora cactorum* Lebert & Cohn, (1875)

Peronospora fagi R. Hartig, (1875)
Phytophthora omnivora de Bary, (1881)
Phytophthora fagi (R. Hartig) Magnus, (1893)
Nozemia cactorum (Lebert & Cohn) Pethybr., (1913)
Nozemia fagi (R. Hartig) Pethybr., (1913)
Phloeophthora cactorum (Lebert & Cohn) G.W. Wilson, (1914)
Phytophthora omnivora f. eriobotryae Dufrénoy, (1927)

Bazionim: *Peronospora cactorum* Lebert & Cohn

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Kružna trulež kore Kišpatic, (1992)

Horologija i domaćini: Značajnija zaraza ove bolesti dogodila se 1982. godine u Lukama, Opuzen (Cvjetković, 2010).

8.12. Smeđa trulež korijenova vrata jabuke

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Agroathelia rolfsii* (Sacc.) Redhead & Mullineux, 1 (2023)

Sistematska pripadnost vrste: *Amylocorticiaceae, Amylocorticiales, Agaricomycetidae, Agaricomycetes, Agaricomycotina, Basidiomycota*

Sinonimi: *Sclerotium rolfsii* Sacc., (1911)

Corticium rolfsii (Sacc.) Curzi, (1932) [1931]

Pellicularia rolfsii (Sacc.) E. West, (1947)

Botryobasidium rolfsii (Sacc.) Venkatar., (1950)

Athelia rolfsii (Sacc.) C.C. Tu & Kimbr., (1978)

Agroathelia rolfsii (Sacc.) Redhead & Mullineux, (2023)

Bazionim: *Sclerotium rolfsii* Sacc.

Anamorf: *Sclerotium rolfsii* Sacc.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Smeđa trulež korijenova vrata jabuke

Horologija i domaćini: Prvi put je bolest pronađena u Strugi Nartskoj na ljiljanima 1983. godine. Parazitira na vinovoj lozi i na vrstama iz rodova *Prunus, Malus, Cydonia, Fragaria* i dr. (Cvjetković, 2010).

9. Bolesti jagode

9.1. Crvena pjegavost lista jagode

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Diplocarpon fragariae* (Lib.) Rossman, (2014)

Sistematska pripadnost vrste: *Drepanopezizaceae, Helotiales, Leotiomycetidae, Leotiomyces, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Leptothyrium fragariae* Lib., (1832)

Phyllosticta potentillae Desm., (1847)

Gloeosporium fragariae (Lib.) Mont., (1867)

Marssonina potentillae (Desm.) J.C. Fisch., (1872)

Gloeosporium potentillae (Desm.) Oudem., (1873)

Ascochyta fragariae Sacc., (1878)

Peziza earliana Ellis & Everh., (1884)

Marssonina potentillae var. *tormentillae* Trail, (1887) [1888]

Mollisia earliana (Ellis & Everh.) Sacc., (1889)

Marssonina potentillae subsp. *fragariae* Sacc., (1896)

Marssonina fragariae (Sacc.) Mussat, (1901)

Marssonina potentillae var. *tormentillae* (Trail) Magnus, (1906)

Marssonina potentillae (Desm.) Magnus, (1906)

Marssonina fragariae (Lib.) Kleb., (1918)

Marssoniella fragariae (Lib.) Höhn., (1920)

Diplocarpon earlianum (Ellis & Everh.) F.A. Wolf, (1924)

Fabraea fragariae Kleb., (1924)

Sphaeropsis dalmatica (Thüm.) Gigante, (1934)

Marssonina potentillae var. *fragariae* (Sacc.) Grove, (1937)

Marssonina potentillae f. *comari* Karak., (1950)

Marssonina potentillae f. *fragariae* (Sacc.) Karak., (1950)

Marssonina potentillae f. *gei* Karak., (1950)

Marssonina potentillae f. *rubi* Karak., (1950)

Fabraea earliana (Ellis & Everh.) Seaver, (1951)

Bazionim: *Leptothyrium fragariae* Lib.

Anamorf: *Marssonina fragariae* (Lib.) Kleb.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Crvena pjegavost lista jagode

Horologija i domaćini: Glavni domaćin bolesti je jagoda.

9.2. Obična pjegavost lista jagode

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Ramularia grevilleana* (Tul. & C. Tul. ex Oudem.) Jørst., (1945)

Sistematska pripadnost vrste: *Mycosphaerellaceae, Mycosphaerellales, Dothideomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Sphaeria fragariae* Tul., (1856)

Stigmatea fragariae Tul. & C. Tul., (1863)

Cylindrosporium grevilleanum Tul. & C. Tul. ex Oudem., (1873)

Sphaerella fragariae (Tul. & C. Tul.) Sacc., (1882)

Ramularia tulasnei Sacc., (1886)

Mycosphaerella fragariae (Tul. & C. Tul.) Lindau, (1897)

Isariopsis grevilleana (Tul. & C. Tul. ex Oudem.) J. Schröt., (1897) [1908]

Ramularia tulasnei var. *fragariae-vescae* C. Massal., (1908)

Ramularia arvensis var. *cercosporelloides* U. Braun & Rogerson, (1993)

Ramularia grevilleana var. *cercosporelloides* (U. Braun & Rogerson) U. Braun, (1998)

Bazionim: *Sphaeria fragariae* Tul.

Anamorf: *Ramularia brunnea* Peck

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Šupljikavost lista jagoda Kovačević, (1947)

Lisna pjegavost na jagodi Gradojević i Nikolić, (1952)

Siva pjegavost lista Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Glavni domaćin je kultivirana jagoda, ali se javlja i na šumskoj jagodi (Cvjetković, 2010).

9.3. Gnomonijska mrljavost lista jagode

Etiologija:

Validni naziv uzročnika: *Gnomoniopsis comari* (P. Karst.) Sogonov, (2010)

Sistematska pripadnost vrste: *Gnomoniaceae*, *Diaporthales*, *Diaporthomycetidae*, *Sordariomycetes*, *Pezizomycotina*, *Ascomycota*

Sinonimi: *Gnomonia comari* P. Karst., (1873)

Gnomoniella comari (P. Karst.) Sacc., (1882)

Gnomonia agrimoniae Bref. & Tavel, (1891)

Gnomonia pusilla Sacc. & Flageolet, (1905)

Gnomonia herbicola A.L. Sm., (1910) [1909]

Gloeosporium fragariae G. Arnaud, (1931)

Gnomoniopsis comari (P. Karst.) Sogonov, (2008)

Bazionim: *Gnomonia comari* P. Karst.

Anamorf: *Zythia fragariae* Leib.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Gnomonijska mrljavost lista jagode

Horologija i domaćini: Glavni domaćin je kultivirana jagoda, ali javlja se i na šumskoj jagodi (Cvjetković, 2010).

9.4. Palež lista jagode

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Paraphomopsis obscurans* (Ellis & Everh.) Udayanga & Castl., (2021)

Sistematska pripadnost vrste: *Melanconiellaceae*, *Diaporthales*, *Diaporthomycetidae*, *Sordariomycetes*, *Pezizomycotina*, *Ascomycota*

Sinonimi: *Phoma obscurans* Ellis & Everh., (1894)

Sphaeropsis obscurans (Ellis & Everh.) Kuntze, (1898)

Phyllosticta obscurans (Ellis & Everh.) Tassi, (1902)

Dendrophoma obscurans (Ellis & Everh.) H.W. Anderson, (1920)

Phomopsis obscurans (Ellis & Everh.) B. Sutton, (1965)

Bazonim: *Phoma obscurans* Ellis & Everh.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Palež lista jagode

Horologija i domaćini: Uzročnik parazitira samo na jagodama (Cvjetković, 2010).

9.5. Pepelnica jagode

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Podosphaera aphanis* (Wallr.) U. Braun & S. Takam., (2000)

Sistematska pripadnost vrste: *Erysiphaceae, Helotiales, Leotiomycetidae, Leotiomyces, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Alphitomorpha aphanis* Wallr., (1819)

Erysiphe alchemillae Grev., (1824)

Oidium fragariae Harz, (1887)

Sphaerotheca castagnei f. *alchemillae* J. Steiner, (1908)

Sphaerotheca alchemillae (J. Steiner) Erikss., (1928)

Sphaerotheca alchemillae (Grev.) L. Junell, (1965)

Sphaerotheca aphanis (Wallr.) U. Braun, (1982)

Sphaerotheca aphanis var. *hyalina* U. Braun, (1985)

Podosphaera aphanis var. *hyalina* (U. Braun) U. Braun & S. Takam., (2000)

Bazonim: *Alphitomorpha aphanis* Wallr.

Anamorf: *Oidium fragariae* Harz

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pepelnica na jagodama Kovačević, (1947)

Pepelnica jagode Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Javlja se i na otvorenim i u zatvorenim prostorima gdje se uzgaja jagoda (Cvjetković, 2010).

9.6. Siva plijesan jagode

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Botrytis cinerea* Pers., (1801)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazonim, Anamorf: vidjeti poglavlje 4.4. Siva plijesan borovnice.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Siva plijesan jagode

Horologija i domaćini: Glavni domaćin je vinova loza, a pojavljuje se i na smokvi, trešnji, jagodi, kupini, malini, ribizu i ogrozdu, borovnici i kivici.

9.7. Antraknoza jagode

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Colletotrichum spp.*

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi; Bazionim, Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Antraknoza jagode

Horologija i domaćini: Bolest je kod nas ranijeg otkrića (Cvjetković, 2010).

9.8. Trulež korijenova vrata i podzemnog dijela jagode

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Phytophthora cactorum* (Lebert & Cohn) J. Schröt (1886) [1889]

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi; Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 8.11. Vlažna trulež korijenova vrata jabuke i kruške.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Kružna trulež kore Kišpatic, (1992)

Horologija i domaćini: Osim na jagodi, javlja se i na jabuci, kruški i kivici.

9.9. Verticilijsko venuće jagode

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Verticillium spp.*

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi; Bazionim, Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Verticilijsko venuće jagode

Horologija i domaćini: Javlja se na šljivi, trešnji, višnji, marelici, lijeski i jagodi.

9.10. Zastoj u rastu jagode

Etiologija

1) **Validni naziv uzročnika:** *Rhizoctonia spp.*

2) **Validni naziv uzročnika:** *Ceratobasidium cornigerum* (Bourdot) D.P. Rogers, (1935)

Sistematska pripadnost vrste: *Ceratobasidiaceae, Cantharellales, Incertae sedis, Agaricomycetes, Agaricomycotina, Basidiomycota*

Sinonimi: *Corticium cornigerum* Bourdot, (1922)

Corticium pervagum Petch, (1925)

Bazionim: *Corticium cornigerum* Bourdot

Anamorf: *Rhizoctonia fragariae* Husain & McKeen

3) **Validni naziv uzročnika:** *Rhizoctonia solani* J.G. Kühn, (1858)

Sistematska pripadnost vrste: *Ceratobasidiaceae, Cantharellales, Incertae sedis, Agaricomycetes, Agaricomycotina, Basidiomycota*

Sinonimi: *Rhizoctonia napae* Westend. & Wallays, (1846)

Hypochnus cucumeris A.B. Frank, (1883)

Rhizoctonia betae Eidam, (1887)
Hypochnus filamentosus Pat., (1891)
Hypochnus solani Prill. & Delacr., (1891)
Rhizoctonia fusca Rostr., (1893)
Pachyterigma griseum Racib., (1900)
Corticium vagum var. *solani* Burt, (1903)
Hypochnus sasakii Shirai, (1906)
Moniliopsis aderholdii Ruhland, (1908)
Sclerotium irregulare I. Miyake, (1910)
Corticium solani Prill. & Delacr., (1911)
Rhizoctonia potomacensis Wollenw., (1913)
Rhizoctonia dimorpha Matz, (1921)
Rhizoctonia macrosclerotia Matz, (1921)
Rhizoctonia melongenae Matz, (1921)
Corticium vagum subsp. *solani* Bourdot & Galzin, (1928)
Corticium praticola Kotila, (1929)
Botryobasidium solani (Prill. & Delacr.) Donk, (1931)
Rhizoctonia gossypii Forsten., (1931)
Rhizoctonia gossypii var. *anatolica* Forsten., (1931)
Rhizoctonia gossypii var. *egyptiaca* Forsten., (1931)
Rhizoctonia solani var. *cedri-deodarae* E. Castell., (1934)
Corticium sasakii (Shirai) H. Matsumoto, (1934)
Rhizoctonia solani var. *cichorii-endiviae* E.S. Schultz, (1936)
Rhizoctonia solani var. *fuchsiae* E.S. Schultz, (1936)
Rhizoctonia solani var. *hortensis* R. Schulz, (1936)
Rhizoctonia solani var. *lycopersici* E.S. Schultz, (1936)
Rhizoctonia solani f. *paroketea* Cif., (1938)
Rhizoctonia borealis J.T. Curtis, (1939)
Rhizoctonia solani var. *ambigua* E. Bald. & Cabrini, (1939)
Corticium areolatum Stahel, (1940)
Pellicularia filamentosa (Pat.) D.P. Rogers, (1943)
Rhizoctonia aderholdii (Ruhland) Marchion., (1945)
Pellicularia solani (J.G. Kühn) Exner, (1953)
Pellicularia filamentosa f. *solani* (J.G. Kühn) Exner, (1953)
Pellicularia sasakii (Shirai) S. Ito, (1955)
Pellicularia praticola (Kotila) Flentje, (1956)
Thanatephorus cucumeris (A.B. Frank) Donk, (1956)
Ceratobasidium filamentosum (Pat.) L.S. Olive, (1957)
Ceratobasidium praticola (Kotila) L.S. Olive, (1957)
Ceratobasidium solani (Prill. & Delacr.) Pilát, (1957)
Thanatephorus praticola (Kotila) Flentje, (1963)

Thanatephorus corchori C.C. Tu, Y.H. Cheng & Kimbr., (1977)

Thanatephorus sasakii (Shirai) C.C. Tu & Kimbr., (1978)

Moniliopsis solani (J.G. Kühn) R.T. Moore, (1987)

Rhizoctonia solani f. *sasakii* Ahuja & Payak, (1988)

Rhizoctonia solani var. *typica* Sneh, Burpee & Ogoshi, (1991)

Rhizoctonia solani var. *brassicae* Sneh, Burpee & Ogoshi, (1991)

Bazonim: *Rhizoctonia napae* Westend. & Wallays

Anamorf: *Rhizoctonia solani* J.G. Kühn

Horologija i domaćini: Bolest je pronađena na području Ivanca, na mladim trsovima (Cvjetković, 2010). Glavni domaćin je vinova loza, a javlja se na jagodama, jabukama, povrću, žitaricama i ukrasnim biljkama.

9.11. Sluzaste plijesni jagode

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Diachea leucopodia* (Bull.) Rostaf., (1875) [1874]

Sistematska pripadnost vrste: *Protozoa, Incertae sedis, Incertae sedis, Columellinia, Myxogastrea, Mycetozoa, Amoebozoa*

Sinonimi: *Trichia leucopodia* Bull., (1791)

Stemonitis elegans Trentep., (1797)

Stemonitis leucopodia (Bull.) DC., (1805)

Diachea elegans (Trentep.) Fr., (1825)

Diachea leucopodia var. *anomala* Oltra, (2010)

Bazonim: *Diachea leucopodia* (Bull.) Rostaf.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Sluzaste plijesan jagode

Horologija i domaćini: Kod nas su plijesni zabilježene na drugim kulturama (Cvjetković, 2010).

10. Bolesti japanske mušmule (nešpole)

10.1. Pjegavost lista nešpole

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Phyllosticta fusiformis* Nicolas & Aggéry, (1928)

Sistematska pripadnost vrste: *Phyllostictaceae, Botryosphaeriales, Incertae sedis, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Phyllosticta fusiformis* f. *microcarpa* Rayss, (1943)

Bazonim: *Phyllosticta fusiformis* Nicolas & Aggéry

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pjegavost lista nešpole

Horologija i domaćini: Bolest je kod nas zabilježena na području Zadra, Šibenika i otoka (Cvjetković, 2010).

10.2. Mrljavost lista i krastavost ploda nešpole

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Fusicladium pyracanthae* (Thüm.) O. Rostr., (1912)

Sistematska pripadnost vrste: *Venturiaceae, Venturiales, Pleosporomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Passalora pyracanthae* G.H. Otth, (1869) [1868]

Fusicladium pyrorum var. *pyracanthae* Thüm., (1877)

Fusicladium dendriticum var. *pyracanthae* Thüm., (1879)

Basiascum eriobotryae Cavara, (1888)

Fusicladium eriobotryae (Cavara) Sacc., (1892)

Napicladium pyracanthae (Thüm.) Mussat, (1901)

Spilocaea eriobotryae (Cavara) S. Hughes, (1953)

Spilocaea pyracanthae (G.H. Otth) Arx, (1957)

Bazionim: *Passalora pyracanthae* G.H. Otth

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Siva plijesan cvata nešpole

Horologija i domaćini: Uzročnik ove bolesti parazitira na nešpoli i japanskoj mušmuli.

10.3. Siva plijesan cvata trešnje

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Botrytis cinerea* Pers., (1801)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 4.4. Siva plijesan borovnice.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Siva plijesan cvata nešpole

Horologija i domaćini: Glavni domaćin joj je vinova loza, a pojavljuje se i na smokvi, trešnji, jagodi, kupini, malini, ribizu i ogrozdu, borovnici i kivici.

10.4. Upala kore nešpole

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Botryodiplodia eriobotryae* (Peglion) Petr., (1926) [1927]

Sistematska pripadnost vrste: *Incertae sedis, Diaporthales, Diaporthomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Macrophoma eriobotryae* Peglion, (1895)

Sphaeropsis eriobotryae (Peglion) Petr., (1921)

Bazonim: *Macrophoma eriobotryae* Peglion

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Upala kore nešpole

Horologija i domaćini: Bolest je kod nas prisutna na području Zadra i Svetog Filipa i Jakova (Cvjetković, 2010).

10.5. Smeđa pjegavost lista nešpole

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Diplocarpon mespili* (Sorauer) B. Sutton, (1980)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazonim, Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Smeđa pjegavost lista nešpole

Horologija i domaćini: Javlja se najčešće na dunji, a zatim i na drugim vrstama kao što su mušmula, kruška, nešpola i druge vrste (Cvjetković, 2010).

10.6. Siva pjegavost lista nešpole

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Ascochyta eriobotryae* Voglino, (1908)

Sistematska pripadnost vrste: *Didymellaceae, Pleosporales, Pleosporomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: /

Bazonim: *Ascochyta eriobotryae* Voglino

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Siva pjegavost lista nešpole

Horologija i domaćini: Točna godina pojave ove bolesti kod nas nije poznata.

10.7. Pepelnica nešpole

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Podosphaera clandestina* (Wallr.) Lév., (1851)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazonim, Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pepelnica dunje Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Bolest se kod nas javlja na dunji, nešpoli i glogu.

11. Bolesti kakija (japanske jabuke)

11.1. Antraknoza lista kakija

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Colletotrichum kaki* Maffei, (1921)

Sistematska pripadnost vrste: *Glomerellaceae, Glomerellales, Hypocreomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: /

Bazionim: *Colletotrichum kaki* Maffei

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Antraknoza lista kakija

Horologija i domaćini: Bolest se rijetko javlja, te ne pričinjava znatnije ekonomske štete.

11.2. Pjegavost lista kakija

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Phomopsis diospyri* (Sacc.) Traverso & Spessa, (1910)

Sistematska pripadnost vrste: *Diaporthaceae, Diaporthales, Diaporthomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonim: *Phoma diospyri* Sacc., (1878)

Bazionim: *Phoma diospyri* Sacc.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pjegavost lista kakija

Horologija i domaćini: Točna godina pojave ove bolesti kod nas nije poznata.

11.3. Antraknoza plodova kakija

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Gloeosporium kaki* S. Ito, Bot. Mag., (1911)

Sistematska pripadnost vrste: *Glomerellaceae, Helotiales, Leotiomyetidae, Leotiomyetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: /

Bazionim: *Gloeosporium kaki* S. Ito, Bot. Mag.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Antraknoza plodova kakija

Horologija i domaćini: Točna godina pojave ove bolesti kod nas nije poznata.

11.4. Siva plijesan kakija

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Botrytis diospyri* Brizi, (1901)

Sistematska pripadnost vrste: *Sclerotiniaceae, Helotiales, Leotiomycetidae, Leotiomyces, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: /

Bazonim: *Botrytis diospyri* Brizi

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Siva plijesan kakija

Horologija i domaćini: Točna godina pojave ove bolesti kod nas nije poznata.

11.5. Truleži korijena i žila kakija

Etiologija

1) Validni naziv uzročnika: *Armillaria mellea* (Vahl) P. Kumm., (1871)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.2. Trulež korijena agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Mednjača, grmačica ili puza Kovačević (1947)

Mednjača (grmačica, truležnica) Gradojević i Nikolić, (1952)

Mednjača Kišpatić (1992)

Horologija i domaćini: Osim na vinovoj lozi, bolest se javlja na trešnji, višnji, marelici, bajamu, lijeski, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu, borovnici i kivici.

2) Validni naziv uzročnika: *Dematophora necatrix* R. Hartig, (1883)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.13. Trulež žila agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež korijena Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Javlja se na vinovoj lozi, šljivi, višnji, trešnji, marelici, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu i ogrozdu.

12. Bolesti kivike

12.1. Koncentrična pjegavost kivike

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Alternaria alternata* (Fr.) Keissl., (1912)

Sistematska pripadnost vrste: *Pleosporaceae, Pleosporaceae, Pleosporales, Pleosporomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Alternaria tenuis* Nees, (1816)

Torula alternata Fr., (1832)
Macrosporium fasciculatum Cooke & Ellis, (1877)
Alternaria rugosa McAlpine, (1896)
Alternaria fasciculata (Cooke & Ellis) L.R. Jones & Grout, (1897)
Alternaria tenuis f. trichosanthis D. Sacc., (1898)
Alternaria tenuis f. chalaroides Sacc., (1903)
Alternaria tenuis var. mali Marchal & É.J. Marchal, (1921)
Alternaria tenuis f. genuina Unamuno, (1933)
Alternaria alternata var. rosicola V.G. Rao, (1965)

Bazionim: *Alternaria tenuis* Nees

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Koncentrična pjegavost kivike

Horologija i domaćini: Parazitira na trešnji, višnji, žižuli i kivici.

12.2. Smeđa pjegavost lista kivike

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Stemphylium vesicarium* (Wallr.) E.G. Simmons, (1969)

Sistematska pripadnost vrste: *Pleosporaceae, Pleosporales, Pleosporomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Sphaeria herbarum* Pers., (1801)

Sphaeria pisi Sowerby, (1803)

Exormatostoma herbarum (Pers.) Gray, (1821)

Cryptosphaeria herbarum (Pers.) Grev., (1824)

Sphaeria leguminum Wallr., (1833)

Helminthosporium vesicarium Wallr., (1833)

Macrosporium sarcinula Berk., (1838)

Sphaeria excavata var. basitricha Durieu & Mont., (1846)

Sphaeria allii Rabenh., (1846)

Phoma albicans Roberge ex Desm., (1849)

Sphaeria brassicae Lasch, (1857)

Pleospora herbarum (Pers.) Rabenh., (1857)

Pleospora asparagi Rabenh., (1858)

Pleospora allii (Rabenh.) Ces. & De Not., (1863)

Pleospora salsolae Fuckel, (1864)

Macrosporium echinellum Berk. & M.A. Curtis, (1867)

Sporidesmium putrefaciens Fuckel, (1869-70)

Pleospora albicans Fuckel, (1869-70)

Pleospora euonymi Fuckel, (1869-70)

Pleospora frangulae Fuckel, (1869-70)

Pleospora pisi (Sowerby) Fuckel, (1869-70)

Pleospora samarae Fuckel, (1869-70)
Ampullina herbarum (Pers.) Quél., (1875)
Macrosporium cheiranthi var. *echinellum* (Berk. & M.A. Curtis) Berk. & M.A. Curtis, (1875)
Sphaeria denotata Cooke & Ellis, (1877)
Pleospora gymnocladi Bagnis, (1877)
Macrosporium parasiticum Thüm., (1877)
Pleospora herbarum f. *resedae* Rehm, (1878)
Pleospora salsolae f. *schoberiae* Sacc., (1880)
Sphaeria labiatarum Cooke & Harkn., (1880)
Pleospora excavata var. *basitricha* (Durieu & Mont.) Sacc., (1883)
Pleospora labiatarum (Cooke & Harkn.) Sacc., (1883)
Pleospora asparagi Rabenh. ex Sacc., (1883)
Pleospora cheiranthi Cocc. & Morini, (1883)
Pleospora denotata (Cooke & Ellis) Sacc., (1883)
Pleospora herbarum f. *citrorum* Sacc., (1882)
Pleospora herbarum var. *euphrasiae* (Rabenh.) Sacc., (1882)
Pleospora meliloti Rabenh. ex Sacc., (1883)
Pleospora salsolae var. *salsolae-peruviana* Speg., (1883)
Pleospora herbarum var. *minor* Niessl ex Sacc., (1883)
Pleospora herbarum f. *minor* Niessl ex Sacc., (1883)
Pleospora herbarum var. *robusta* Niessl ex Sacc., (1883)
Pleospora herbarum f. *robusta* Niessl ex Sacc., (1883)
Pleospora herbarum f. *microspora* Sacc., (1883)
Pleospora herbarum var. *ostryae* Berl., (1888)
Pleospora herbarum var. *psoraleae* Berl., (1888)
Pleospora herbarum var. *liriodendri* Berl., (1888)
Pleospora herbarum var. *marrubii* Berl., (1888)
Pleospora herbarum var. *minuscula* Berl., (1888)
Pleospora herbarum var. *liriodendri* Berl., (1888)
Pleospora herbarum f. *liriodendri* Berl., (1888)
Pleospora herbarum f. *psoraleae* Berl., (1888)
Delacourea samarae (Fuckel) Cooke, (1889)
Pleospora typhae Pass. ex Brunaud, (1889)
Pleospora herbarum var. *brassicae* Sacc., (1889)
Pleospora herbarum var. *symphoricarpi* Pass., (1890)
Pleospora lolii P. Karst. & Har., (1890)
Pleospora herbarum var. *galii* Lambotte, (1891)
Pleospora spartii Pollacci, (1896)
Pleospora putrefaciens A.B. Frank, (1896)
Macrosporium commune f. *brassicae* Brunaud, (1897)
Macrosporium commune f. *heraclei* Brunaud, (1897)

Pleospora herbarum var. *silenicola* Speg., (1898)
Pleospora herbarum f. *amaryllidis* Scalia, (1900)
Pleospora herbarum f. *buphthalmi* Scalia, (1900)
Pleospora herbarum f. *camelliae* Speg., (1900)
Pleospora herbarum f. *centranthi-rubri* Scalia, (1900)
Pleospora herbarum f. *cheiranthi-cheiri* Scalia, (1900)
Pleospora herbarum f. *dahliae* Scalia, (1900)
Pleospora herbarum f. *daturae* Scalia, (1900)
Pleospora herbarum f. *phaseoli* Scalia, (1900)
Pleospora herbarum f. *scillae* Scalia, (1900)
Pleospora herbarum f. *scrophulariae* Scalia, (1900)
Pleospora herbarum f. *smilacis* Scalia, (1900)
Macrosporium commune f. *campanulae* D. Sacc., (1901)
Pleospora herbarum f. *chimonanthi* Scalia, (1901)
Pleospora herbarum f. *crini* Scalia, (1901)
Pleospora herbarum f. *eriobotryae* Scalia, (1901)
Pleospora herbarum f. *euonymi* Scalia, (1901)
Pleospora herbarum f. *lilii-martagonis* Scalia, (1901)
Pleospora herbarum f. *loniceriae* Scalia, (1901)
Pleospora herbarum f. *magnoliae* Scalia, (1901)
Pleospora herbarum f. *mahoniae* Scalia, (1901)
Pleospora herbarum f. *rubiae* Scalia, (1901)
Pleospora herbarum f. *rutae* Scalia, (1901)
Pleospora herbarum var. *lolii* (P. Karst. & Har.) Mussat, (1901)
Pleospora herbarum var. *rutae* Henn., (1903)
Pleospora herbarum var. *spinicola* Feltgen, (1903)
Macrosporium commune var. *theicola* Speschnew, (1904)
Pleospora euonymi f. *ramealis* Feltgen, (1905)
Pleospora herbarum var. *coluteicola* Henn., (1905)
Pleospora herbarum var. *coryphae* Cavara & Mollica, (1906)
Macrosporium commune f. *lactucae-scarilolae* Kabát & Bubák, (1906)
Pleospora pomorum A.S. Horne, (1920)
Pleospora herbarum f. *florentina* Cif., (1923)
Stemphylium parasiticum (Thüm.) J.A. Elliott, (1924)
Pleospora herbarum var. *cyathearum* Syd., (1925)
Pleospora herbarum var. *triglochinis* Dearn. & House, (1925)
Thyrosopora parasitica (Thüm.) Angell, (1929)
Pleospora herbarum f. *siliquarum* Wollenw., (1931)
Pleospora herbarum var. *typharum* P.C. Bolle, (1934)
Stemphylium commune (Rabenh.) N.F. Buchw., (1939)
Pleospora herbarum var. *occidentalis* Wehm., (1946)

Pleospora herbarum f. lactucum Padhi & Snyder, (1954)

Pleospora herbarum var. ilicis M. Bechet & N. Coman, (1963)

Bazonim: *Sphaeria herbarum* Pers.

Anamorf: *Stemphylium versicarium* (Wallr.) Simmons

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Smeđa pjegavost lista kivike

Horologija i domaćini: Uzročnik bolesti pored kruške, na luku i zeljastim biljkama (Cvjetković, 2010).

12.3. Siva plijesan kivike

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Botrytis cinerea* Pers., (1801)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 4.4. Siva plijesan borovnice.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Siva plijesan kivike

Horologija i domaćini: Glavni domaćin joj je vinova loza, a pojavljuje se i na smokvi, trešnji, jagodi, kupini, malini, ribizu i ogrozdu, borovnici i kivici.

12.4. Hipertrofija debla (elefantijaza) kivike

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Fusarium solani* (Mart.) Sacc., (1881)

Sistematska pripadnost vrste: *Nectriaceae, Hypocreales, Hypocreomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Fusisporium solani* Mart., (1842)

Fusarium martii Appel & Wollenw., (1910) [1913]

Nectria cancri Rutgers, (1913)

Hypomyces cancri (Rutgers) Wollenw., (1914)

Fusarium eumartii C.W. Carp., (1915)

Fusarium martii var. minus Sherb., (1915)

Fusarium martii var. viride Sherb., (1915)

Fusarium solani var. cyanum Sherb., (1915)

Fusarium solani var. subfuscum Sherb., (1915)

Fusarium striatum Sherb., (1915)

Hypomyces haematococcus var. cancri (Rutgers) Wollenw., (1930)

Fusarium solani var. aduncisporum (Weimer & Harter) Wollenw., (1930)

Fusarium solani var. martii (Appel & Wollenw.) Wollenw., (1930)

Fusarium solani var. medium Wollenw., (1930)

Fusarium solani var. striatum (Sherb.) Wollenw., (1931)

Fusarium solani var. eumartii (C.W. Carp.) Wollenw., (1931)

Fusarium solani var. minus Wollenw., (1935)

Fusarium solani f. *eumartii* (C.W. Carp.) W.C. Snyder & H.N. Hansen, (1941)
Fusarium solani f. *radicicola* (Wollenw.) W.C. Snyder & H.N. Hansen, (1941)
Fusarium solani f. *cucurbitae* W.C. Snyder & H.N. Hansen, (1941)
Nectria cancri f. *aurantii* Av.-Saccá, (1941)
Fusarium solani f. *lupini* Weimer, (1944)
Fusarium solani f. *batatas* T.T. McClure, (1951)
Fusarium solani f. *nicotianae* Prasad & Patel, (1952)
Fusarium solani f. *albiziae* Bagchee, (1954)
Fusarium solani f. *zanthoxyli* Y. Sakurai & Matuo, (1961)
Hypomyces solani f. *zanthoxyli* Y. Sakurai & Matuo, (1961)
Fusarium solani f. *viridiflavum* Y.N. Ming & T.F. Yu, (1964)
Fusarium solani f. *keratitis* Y.N. Ming & T.F. Yu, (1966)
Nectria haematococca f.sp. *piperis* F.C. Albuquerque & Ferraz, (1976)
Fusarium solani var. *javanicum* (Koord.) Q.M. Ye, (2000)
Neocosmospora solani (Mart.) L. Lombard & Crous, (2015)
Neocosmospora martii (Appel & Wollenw.) Sand.-Den. & Crous, (2019)

Bazionim: *Fusisporium solani* Mart.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Hipertrofija debla (elefantijaza) kivike

Horologija i domaćini: Većinom napada plantaže kivike starije od 10 godina (Cvjetković, 2010).

12.5. Venuće kivike

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Neofusicoccum parvum* (Pennycook & Samuels) Crous, (2006)

Sistematska pripadnost vrste: *Botryosphaeriaceae*, *Botryosphaeriales*, *Incertae sedis*, *Dothideomycetes*, *Pezizomycotina*, *Ascomycota*

Sinonimi: *Botryosphaeria parva* Pennycook & Samuels, (1985)

Fusicoccum parvum Pennycook & Samuels, (1985)

Bazionim: *Botryosphaeria parva* Pennycook & Samuels

Anamorf: *Neofusicoccum parvum* (Pennycook & Samuels) Crous

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Venuće kivike

Horologija i domaćini: Glavni domaćin je kivika.

12.6. Trulež korijena kivike

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Armillaria mellea* (Vahl) P. Kumm., (1871)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.12. Trulež korijena agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Mednjača, grmačica ili puza Kovačević, (1947)

Mednjača (grmačica, truležnica) Gradojević i Nikolić, (1952)

Mednjača Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Osim na vinovoj lozi, bolest se javlja na trešnji, višnji, marelici, bajamu, lijeski, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu, borovnici i kivici.

12.7. Vlažna trulež korijenova vrata kivike

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Phytophthora cactorum* (Lebert & Cohn) J. Schröt (1886) [1889]

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 8.11. Vlažna trulež korijenova vrata jabuke i kruške.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Kružna trulež kore Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Osim na kivici, javlja se i na jabuci, kruški i jagodi.

13. Bolesti kruške

13.1. Siva pjegavost lista kruške

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Mycosphaerella pyri* (Auersw.) Boerema, (1970)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 7.5. Siva pjegavost lista dunje.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pjegavost kruškova lišća Gradojević i Nikolić, (1952)
Siva pjegavost lišća Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Najraširenija bolest u zapuštenim voćnjacima kruške (Cvjetković, 2010).

13.2. Mjehuravost lista kruške

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Taphrina bullata* (Berk.) Tul., (1866)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 7.6.
Mjehuravost lista.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Vještčina metla Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Osim na kruški parazitira i na dunji. Javlja se osobito na okućnicama i samoniklim kruškama (Cvjetković, 2010).

13.3. Palež cvijeta i rodnih mladica kruške

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Monilinia laxa* (Aderh. & Ruhland) Honey, (1945)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 3.7. Palež cvijeta i sušenje mladica bajama.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež plodova – monilija Kovačević, (1947)

Siva plijesan (monilija) na vočkama Gradojević i Nikolić, (1952)

Horologija i domaćini: Česta bolest na trešnji, višnji i ostalim koštićavim vočkama (Cvjetković, 2010).

13.4. Mrljavost lista i krastavost ploda kruške

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Venturia pyrina* Aderh., (1896)

Sistematska pripadnost vrste: *Venturiales, Pleosporomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Helminthosporium pyrorum* Lib., (1832)

Fusicladium pyrorum (Lib.) Fuckel, (1869-70)

Fusicladium pyrorum var. *cladophilum* Ellis & Everh., (1892)

Fusicladium pyrorum var. *eriobotryae* Peglion, (1894)

Passalora pyrorum (Lib.) Sacc., (1879)

Fusicladium pyrorum f. *carpophila* D. Sacc., (1901)

Megacladosporium pyrorum (Lib.) Vienn.-Bourg., (1949)

Endostigme pyrina (Aderh.) Syd., (1923)

Bazionim: *Helminthosporium pyrorum* Lib.

Anamorf: *Fusicladium pyrorum* (Lib.) Fuckel

Patonimija – nazivlje kod nas: Krastavost ili fuzikladij na kruškama Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Glavni domaćin je kruška i javlja se u svim područjima uzgoja kruške (Cvjetković, 2010).

13.5. Kruškin pikac

Etiologija

1) **Validni naziv uzročnika:** *Gymnosporangium sabinae* (Dicks.) G. Winter, (1884)

Sistematska pripadnost vrste: *Gymnosporangiaceae, Pucciniales, Incertae sedis, Pucciniomycetes, Pucciniomycotina, Basidiomycota*

Sinonimi: *Aecidium cancellatum* Pers. ex J.F. Gmel., (1792)

Lycoperdon cancellatum O.F. Müll., (1777)

Tremella sabinae Dicks., (1785)

Tremella digitata Hoffm., (1787)

Gymnosporangium fuscum DC., (1805)
Puccinia juniperi Pers., (1794)
Roestelia cancellata (Pers. ex J.F. Gmel.) Rebert., (1804)
Cancellaria pyri Sowerby, (1810)
Podisoma juniperi-sabinae Fr., (1832)
Tremella fusca DC., (1806)
Tremella clavariiformis ? *digitata* (Hoffm.) Pers., (1801)
Roestelia cancellata f. *spermatigera* Bail, (1856)

Bazonim: *Aecidium cancellatum* Pers. ex J.F. Gmel.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje kod nas: Rđa na kruški Gradojević i Nikolić, (1952)

2) Validni naziv uzročnika: *Gymnosporangium clavariiforme* (Wulfen) DC., (1805)

Sistematska pripadnost vrste: *Gymnosporangiaceae*, *Pucciniales*, *Incertae sedis*,
Pucciniomycetes, *Pucciniomycotina*, *Basidiomycota*

Sinonimi: *Tremella juniperina* L., (1753)

Peziza juniperina (L.) F.H. Wigg., (1780)

Tremella auriformis Hoffm., (1787)

Tremella clavariiformis Wulfen, (1791) [1788]

Tremella ligularis Bull., (1791)

Tremella clavariiformis β *ligularis* (Bull.) Pers., (1801)

Tremella juniperina var. *auriformis* (Hoffm.) Pers., (1801)

Tremella clavariiformis var. *communis* Alb. & Schwein., (1805)

Tremella juniperina var. *fulva* Alb. & Schwein., (1805)

Aecidium laceratum DC., (1805)

Gymnosporangium juniperinum (L.) Mart., (1817)

Gyrraria juniperina Gray, (1821)

Roestelia lacerata Mérat, (1821)

Ciglides laceratum Chevall., (1826)

Tremella juniperina Wahlenb., (1826)

Podisoma clavariiforme (Wulfen) Duby, (1830)

Gymnosporangium juniperi Rabenh., (1844)

Aecidium clavariiforme (Wulfen) Arthur, (1906)

Aecidium juniperinum (L.) Arthur, (1906)

Bazonim: *Tremella juniperina* L.

Anamorf: /

Horologija i domaćini: Javlja se u vrtovima u kojima se nalaze kruške i ukrasne biljke vrste *Juniperus* (Cvjetković, 2010).

13.6. Smeđa pjegavost ploda kruške

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Stemphylium vesicarium* (Wallr.) E.G. Simmons, (1969)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 12.2. Smeđa pjegavost lista kivike.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Smeđa pjegavost ploda kruške

Horologija i domaćini: Uzročnik bolesti pored kruške još i na luku i zeljastim biljkama (Cvjetković, 2010).

13.7. Smeđa trulež ploda kruške

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Monilinia fructigena* (Pers.) Honey, (1936)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 8.5. Smeđa trulež ploda jabuke.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež plodova – monilija Kovačević, (1947)

Siva plijesan (monilija) na vočkama Gradojević i Nikolić, (1952)

Trulež ploda (monilija) Kišpatić (1992)

Horologija i domaćini: Pojavljuje se na mnogim voćnim vrstama, osobito na jabuci, kruški i dunji (Cvjetković, 2010).

13.8. Crna pjegavost lista i ploda kruške

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Diplocarpon mespili* (Sorauer) B. Sutton, (1980)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 7.2. Crna pjegavost lista i ploda dunje.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Crna pjegavost krušaka (*Stigmatea mespili*) Kovačević, (1947)

Crna pjegavost kruškova lišća (*Stigmatea mespili* Sorauer) Gradojević i Nikolić, (1952)

Smeđa pjegavost lišća Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Kod nas je ova bolest češća u nasadima dunje nego u nasadima kruške (Cvjetković, 2010).

13.9. Rak-rane jabučastih voćaka

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Neonectria ditissima* (Tul. & C. Tul.) Samuels & Rossman, (2006)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 7.7. Rak-rane jabučastih voćaka.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Rak rane na voćkama Gradojević i Nikolić, (1952)

Horologija i domaćini: Osim kruške često napada i jabuku, orah i vrste iz porodice *Prunoidae* (Cvjetković, 2010).

13.10. Upala kore kruške

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Peyronellaea obtusa* (Fuckel) Aveskamp, Gruyter & Verkley, (2010)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 5.10.

Smolotok (gumoza) breskve.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Upala kore kruške

Horologija i domaćini: Domaćini su jabuka, breskva, kruška i vinova loza (Cvjetković, 2010).

13.11. Vlažna trulež korijenova vrata jabuke i kruške

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Phytophthora cactorum* (Lebert & Cohn) J. Schröt (1886) [1889]

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 8.11. Vlažna trulež korijenova vrata jabuke i kruške.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Kružna trulež kore Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Značajnija zaraza ove bolesti dogodila se 1982. godine u Lukama (Cvjetković, 2010).

14. Bolesti kupine

14.1. Ljubačasta hrđa kupine

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Phragmidium violaceum* (Schultz) Brockm., (1863)

Sistematska pripadnost vrste: *Phragmidiaceae, Pucciniales, Incertae sedis, Pucciniomycetes, Pucciniomycotina, Basidiomycota*

Sinonimi: *Puccinia violacea* Schultz, (1806)

Lecythea ruborum Lév., (1847)

Bazionim: *Puccinia violacea* Schultz

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Ljubičasta hrđa kupine

Horologija i domaćini: Glavni domaćini su kultivirana i samonikla kupina (Cvjetković, 2010).

14.2. Narančasta hrđa

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Phragmidium bulbosum* (Fr.) Schltld., (1824)

Sistematska pripadnost vrste: *Phragmidiaceae, Pucciniales, Incertae sedis, Pucciniomycetes, Pucciniomycotina, Basidiomyc*

Sinonimi: *Puccinia mucronata* β *rubi* Pers., (1801)

Uredo bulbosa F. Strauss, (1811)

Aregma bulbosum Fr., (1815)

Phragmidium incrassatum var. *bulbosum* (F. Strauss) Link, (1825)

Aregma phragmidium subsp. *bulbosum* (F. Strauss) Fr., (1832)

Phragmidium cylindricum Bonord., (1860)

Phragmidium microsorum Sacc., (1877)

Phragmidium rubi (Pers.) G. Winter, (1884)

Puccinia rubi (Pers.) Sacc., (1888)

Phragmidium rubi subsp. *microsorium* (Sacc.) Sacc., (1888)

Phragmidium microsporium (Sacc.) Mussat, (1901)

Phragmidium rubi var. *candicans* Vleugel, (1908)

Phragmidium candicans (Vleugel) Dietel, (1927)

Bazonim: *Puccinia mucronata* β *rubi* Pers.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Narančasta hrđa

Horologija i domaćini: Bolest se javlja na kultiviranim i samoniklim vrstama kupine. Češća je narančasta hrđa od ljubičaste (Cvjetković, 2010).

14.3. Žuta hrđa izboja i lista kupine

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Kuehneola uredinis* (Link) Arthur, (1906)

Sistematska pripadnost vrste: *Phragmidiaceae, Pucciniales, Incertae sedis, Pucciniomycetes, Pucciniomycotina, Basidiomycota*

Sinonimi: *Oidium uredinis* Link, (1824)

Torula uredinis (Link) Fr., (1832)

Oospora uredinis (Link) Wallr., (1833)

Trichobasis vepris-hypophylla G.H. Otth, (1869)

Trichobasis vepris-epiphylla G.H. Otth, (1869)

Chrysomyxa albida J.G. Kühn, (1883)

Uredo aecidioides O.F. Müll., (1887)

Phragmidium albidum (J.G. Kühn) Lagerh., (1888)

Uredo muelleri J. Schröt., (1889)

Alysidium uredinis (Link) Kuntze, (1898)

Kuehneola albida (J.G. Kühn) Magnus, (1899)

Bazionim: *Oidium uredinis* Link

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Žuta hrđa izboja i lista bajama

Horologija i domaćini: Bolest se javlja na kupini, modro sivoj kupini i nabranoj kupini (Cvjetković, 2010).

14.4. Purpurna pjegavost izboja kupine

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Septocyta ruborum* (Lib.) Petr., (1968) [1967]

Sistematska pripadnost vrste: *Ascomycota, Incertae sedis, Incertae sedis, Incertae sedis, Incertae sedis, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Ascochyta ruborum* Lib., (1834)

Septoria ramealis Roberge ex Desm., (1851)

Septoria ruborum (Lib.) Westend., (1854)

Rhabdospora ramealis (Roberge ex Desm.) Sacc., (1884)

Rhabdospora rubi Ellis, (1887)

Filaspora ramealis (Roberge ex Desm.) Kuntze, (1898)

Filaspora rubi (Ellis) Kuntze, (1898)

Cytosporina ramealis (Roberge ex Desm.) Petr., (1919)

Cytospora ramealis (Roberge ex Desm.) Petr., (1920)

Septocyta ramealis (Roberge ex Desm.) Petr., (1927)

Rhabdospora ruborum (Lib.) Jørst., (1965)

Bazionim: *Ascochyta ruborum* Lib.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Purpurna pjegavost izboja kupine

Horologija i domaćini: Zaraze su jače u starijim nasadima kupine (Cvjetković, 2010).

15. Bolesti lijeske

15.1. Pepelnica lijeske

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Phyllactinia guttata* (Wallr.) Lév., (1851)

Sistematska pripadnost vrste: *Erysiphaceae, Helotiales, Leotiomycetidae, Leotiomyces, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Sclerotium erysiphe* β *corylea* Pers., (1796)

Sclerotium suffultum Rebent., (1804)

Erysiphe coryli DC., (1805)

Erysiphe betulae DC., (1815)

Erysiphe varium var. *suffultum* (Rebent.) Fr., (1815)

Erysiphe suffultum (Rebent.) Nees, (1816)

Erysiphe guttata Wallr., (1819)

Erysiphe guttata (Wallr.) Link, (1824)

Erysiphe guttata var. *coryli* Link, (1824)

Erysiphe guttata f. *corylea* (DC.) Fr., (1829)

Erysiphe guttata var. *coryli* (DC.) Link, (1833)

Phyllactinia betulae (DC.) Fuss, (1878)

Phyllactinia suffulta (Rebent.) Sacc., (1880)

Microsphaera betulae (DC.) Magnus, (1898)

Phyllactinia berberidis Palla, (1899)

Phyllactinia corylea (Pers.) P. Karst., (1900)

Erysiphe coryli (DC.) Mussat, (1901)

Erysiphe suffulta (Rebent.) Mussat, (1901)

Bazonim: *Sclerotium erysiphe* β *corylea* Pers.

Anamorf: *Ovulariopsis moricola* Delacr.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pepelnica lijeske

Horologija i domaćini: Bolest zabilježena u Hrvatskoj 1883. godine. Domaćini ove bolesti su lijeska, dud i pistacija (Cvjetković, 2010).

15.2. Smeđa pjegavost lista lijeske

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Elsinoe coryli* (Vegh & M. Bourgeois) X.L. Fan & Crous, (2017)

Sistematska pripadnost vrste: *Elsinoaceae*, *Myriangiiales*, *Dothideomycetidae*, *Dothideomycetes*, *Pezizomycotina*, *Ascomycota*

Sinonimi: *Sphaceloma coryli* Vegh & M. Bourgeois, (1976)

Bazonim: *Sphaceloma coryli* Vegh & M. Bourgeois, (1976)

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Smeđa pjegavost lista lijeske

Horologija i domaćini: Bolest se nedavno pojavila na našim prostorima. Glavni domaćin je lijeska.

15.3. Pjegavost lista i sušenje pupova lijeske

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Piggotia coryli* (Roberge ex Desm.) B. Sutton, (1980)

Sistematska pripadnost vrste: *Didymellaceae, Pleosporales, Pleosporomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Cheilaria coryli* Roberge ex Desm., (1853)

Gloeosporium coryli (Roberge ex Desm.) Sacc., (1880)

Labrella coryli (Roberge ex Desm.) Sacc., (1884)

Monostichella coryli (Roberge ex Desm.) Höhn., (1916)

Bazonim: *Cheilaria coryli* Roberge ex Desm.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pjegavost lista i sušenje pupova lijeske

Horologija i domaćini: Bolest je kod nas zabilježena 1984. godine u Velikim Zdencima (Cvjetković, 2010). Javlja se samo na lijesci.

15.4. Smeđa trulež ploda lijeske

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Monilinia laxa* (Aderh. & Ruhland) Honey, (1945)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 3.7. Palež cvijeta i sušenje mladica bajama.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež plodova – monilija Kovačević, (1947)

Siva plijesan (monilija) na vočkama Gradojević i Nikolić, (1952)

Trulež plodova Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Česta bolest na trešnji, višnji i ostalim koštićavim vočkama (Cvjetković, 2010).

15.5. Trulež jezgre lješnjaka

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Eremothecium coryli* (Peglion) Kurtzman, (1995)

Sistematska pripadnost vrste: *Eremotheciaceae, Saccharomycetales, Saccharomycetidae, Saccharomycetes, Saccharomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Nematospora coryli* Peglion, (1897)

Nematospora lycopersici A. Schneid., (1916)

Nematospora lycopersici A. Schneid., (1917)

Nematospora phaseoli Wingard, (1922)

Nematospora nagpuri Dastur, (1930)

Bazonim: *Nematospora coryli* Peglion

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež jezgre lješnjaka

Horologija i domaćini: Bolest se uglavnom javlja samo na lijesci.

15.6. Rak kore lijeske

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Neonectria ditissima* (Tul. & C. Tul.) Samuels & Rossman, (2006)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 7.7. Rak-rane jabučastih voćaka.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Rak rane na voćkama Gradojević i Nikolić, (1952)

Horologija i domaćini: Osim jabuke često napada i krušku, orah i vrste iz porodice *Prunoidae* (Cvjetković, 2010).

15.7. Lom stabljike i grana lijeske

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Cytospora corylicola* Sacc. ex Fuckel, (1871)

Sistematska pripadnost vrste: *Valsaceae, Diaporthales, Diaporthomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: /

Bazionim: *Cytospora corylicola* Sacc. ex Fuckel, (1871)

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Lom stabljike i grana lijeske

Horologija i domaćini: Kod nas je nađena na samoniklim lijeskama, u Nacionalnom parku Plitvice i u okolici Bjelovara (Cvjetković, 2010).

15.8. Venuće lijeske

Validni naziv uzročnika: *Verticillium* spp.

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Venuće lijeske

Horologija i domaćini: U Hrvatskoj je prvi put pronađen u okolici Siska 2002. godine na sorti Istarski dugi (Cvjetković, 2010). Javlja se na šljivi, trešnji, višnji, marelici, lijeski i jagodi.

15.9. Trulež korijena lijeske

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Armillaria mellea* (Vahl) P. Kumm., (1871)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.12. Trulež korijena agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež korijena lijeske

Horologija i domaćini: Osim na vinovoj lozi, bolest se javlja na trešnji, višnji, marelici, bajamu, lijeski, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu, borovnici i kivici.

16. Bolesti maline

16.1. Lisna hrđa maline

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Phragmidium rubi-idaei* (DC.) P. Karst., (1878)

Sistematska pripadnost vrste: *Phragmidiaceae, Pucciniales, Incertae sedis, Pucciniomycetes, Pucciniomycotina, Basidiomycota*

Sinonimi: *Uredo rubi-idaei* Pers., (1799) [1800]

Puccinia rubi Schumach., (1803)

Uredo gyrosa Rebent., (1804)

Puccinia rubi-idaei DC., (1815)

Puccinia gracilis Grev., (1824)

Caecoma gyrosum (Rebent.) Schltdl., (1824)

Aregma gracile (Grev.) Berk., (1836)

Physonema gyrosa (Rebent.) Biv., (1847)

Lecythea gyrosa Berk., (1865)

Phragmidium gracile (Grev.) Cooke, (1871)

Phragmidium incrassatum var. *gracile* Farl., (1879)

Phragmidium gracile (Farl.) Arthur, (1884)

Phragmidium imitans Arthur, (1912)

Bazonim: *Uredo rubi-idaei* Pers., (1799) [1800]

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Rđa maline Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Bolest se javlja na kultiviranim i samoniklim vrstama maline (Cvjetković, 2010).

16.2. Plamenjača maline

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Peronospora sparsa* Berk., (1862)

Sistematska pripadnost vrste: *Peronosporaceae, Peronosporales, Peronosporidae, Peronosporea, Incertae sedis, Oomycota*

Sinonimi: *Peronospora fragariae* Roze & Cornu, (1876)

Peronospora rubi Rabenh. ex J. Schröt., (1886) [1889]

Peronospora rosae-gallicae Sävul. & Rayss, (1934)

Pseudoperonospora sparsa (Berk.) Jacz., (1928)

Puccinia sparsa (Berk.) Jacz., (1928)

Peronoplasmopara sparsa (Berk.) Uljan., (1967)

Bazonim: *Peronospora sparsa* Berk.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Plamenjača maline

Horologija i domaćini: Pronađena 1966. godine u području Mošćenica (Cvjetković, 2010).

16.3. Crvenilo korijena masline

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Phytophthora rubi* (W.F. Wilcox & J.M. Duncan) Man in 't veld, (2007)

Sistematska pripadnost vrste: *Peronosporaceae, Peronosporales, Peronosporidae, Peronosporea, Incertae sedis, Oomycota*

Sinonimi: *Phytophthora fragariae var. rubi* W.F. Wilcox & J.M. Duncan, (1993)

Anamorf: /

Bazonim: *Phytophthora fragariae var. rubi* W.F. Wilcox & J.M. Duncan, (1993)

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Crvenilo korijena masline

Horologija i domaćini: Glavni domaćin je malina.

17. Bolesti marelice

17.1. Kovrčavost lista marelice

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Taphrina deformans* (Berk.) Tul., (1866)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 3.2. Kovrčavost lista bajama.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Kovrčavost lista marelice

Horologija i domaćini: Glavni domaćini su breskva i nektarina.

17.2. Srebrolikost lista marelice

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Chondrostereum purpureum* (Pers.) Pouzar, (1959)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 5.5. Srebrolikost lista breskve.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Srebrnasta bolest Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Domaćini su joj breskva, šljiva, trešnja, višnja i marelica.

17.3. Šupljikavost lista marelice

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Stigmina carpophila* (Lév.) M.B. Ellis, (1959)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 3.3.

Šupljikavost lista bajama.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Sačmarica ili šupljikavost lista kod koštunjičavog voća Kovačević, (1947)

Šupljikavost lišća koštičavog voća Gradojević i Nikolić, (1952)

Šupljikavost lišća Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Vrlo česta bolest na breskvama, a pored breskve parazitira i na marelici, trešnji, višnji, bajamu i šljivi, a od svih navedenih vrsta šljivu najrjeđe napada (Cvjetković, 2010).

17.4. Uvijenost i sušenje lista marelice

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Apiognomonium erythrostoma* (Pers.) Höhn., (1918)

Sistematska pripadnost vrste: *Gnomoniaceae, Diaporthales, Diaporthomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Sphaeria erythrostoma* Pers., (1800) [1799]

Ascochyta effusa Lib., (1837)

Ascochyta stipata Lib., (1837)

Septoria effusa (Lib.) Desm., (1847)

Gnomonia erythrostoma (Pers.) Auersw., (1869)

Septoria pallens Sacc., (1884)

Cylindrosporium pruni-cerasi C. Massal., (1889)

Septoria stipata Sacc., (1892)

Rhabdospora effusa (Lib.) Kuntze, (1898)

Rhabdospora pallens (Sacc.) Kuntze, (1898)

Rhabdospora stipata (Sacc.) Kuntze, (1898)

Libertina effusa (Lib.) Höhn., (1920)

Libertina stipata (Lib.) Höhn., (1920)

Phomopsis effusa (Lib.) B. Sutton, (1967)

Phomopsis stipata (Lib.) B. Sutton, (1967)

Gnomonia erythrostoma f. armeniacae I.A. Bondar, (1977)

Bazionim: *Sphaeria erythrostoma* Pers.

Anamorf: *Libertina effusa* (Lib.) Höhn.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Sušenje listova Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Uzročnik parazitira na višnji, trešnji i marelici.

17.5. Hrđa marelice

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Tranzschelia discolor* (Fuckel) Tranzschel & M.A. Litv., (1939)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 3.4. Hrđa bajama.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Hrđa marelice

Horologija i domaćini: Bolest se javlja na šljivi, breskvi, marelici i trešnji.

17.6. Pepelnica marelice

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Podosphaera tridactyla* (Wallr.) de Bary, (1870)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 3.6. Pepelnica bajama.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pepelnica marelice

Horologija i domaćini: Pored šljive parazitira i na marelici i trešnji.

17.7. Palež cvijeta, izboja i trulež ploda marelice

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Monilinia laxa* (Aderh. & Ruhland) Honey, (1945)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 3.7. Palež cvijeta i sušenje mladica bajama.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež plodova – monilija Kovačević, (1947)

Siva plijesan (monilija) na vočkama Gradojević i Nikolić, (1952)

Trulež plodova Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Česta bolest na trešnji, višnji i ostalim koštičavim vočkama (Cvjetković, 2010).

17.8. Sušenje izboja marelice

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Valsaria insitiva* (Tode) Ces. & De Not., (1863)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 5.9. Sušenje izboja breskve.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Sušenje vrškova i grana i kap kod koštunjičavih voćaka Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Parazitira na breskvi, marelici i bajamu na kojem je najčešća (Cvjetković, 2010).

17.9. Eutipozno odumiranje stabla marelice

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Eutypa lata* (Pers.) Tul. & C. Tul., (1863)

Sistematska pripadnost vrste: *Diatrypaceae, Xylariales, Xylariomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Sphaeria papillata* Hoffm., (1787)

Sphaeria lata Pers., (1796)

Sphaeria fuliginosa Sowerby, (1802)

Sphaeria milliaria Fr., (1817)

Nemania lata (Pers.) Gray, (1821)

Stromatosphaeria lata (Pers.) Grev., (1824)

Hypoxylon latum (Pers.) Westend., (1838) [1838]

Sphaeria lata var. *arundinis* Durieu & Mont., (1848) [1846-49]

Diatrype lata (Pers.) Fr., (1849)

Diatrype milliaria (Fr.) Fr., (1849)

Valsa fraxini Nitschke, (1867)

Valsa lata (Pers.) Nitschke, (1867)

Valsa mauroides Nitschke, (1867)

Valsa milliaria (Fr.) Nitschke, (1867)

Valsa myriocarpa Nitschke, (1867)

Valsa rhodi Nitschke, (1867)

Eutypa rhodi (Nitschke) Fuckel, (1870) [1869-70]

Eutypa rhodi f. *corni-sanguinea* Sacc., (1879)

Eutypa ambigua J. Kunze, (1877)

Eutypa mauroides (Nitschke) Sacc., (1882)

Eutypa fraxini (Nitschke) Sacc., (1882)

Eutypa lata var. *arundinis* (Durieu & Mont.) Sacc., (1882)

Eutypa milliaria (Fr.) Sacc., (1882)

Eutypa fraxini f. *arbuti* Sacc., (1882)

Eutypa rhodi var. *corni-sanguineae* Sacc., (1882)

Eutypa ambigua J. Kunze ex Sacc., (1882)

Cryptosphaeria myriocarpa (Nitschke) Sacc., (1882)

Cryptosphaeria crepiniana Sacc. & Roum., (1883)

Cytosporina milliaria (Fr.) Sacc., (1884)

Cytosporina myriocarpa (Nitschke) Sacc., (1884)

Valsa ambigua (J. Kunze ex Sacc.) G. Winter, (1886)

Eutypa lata var. *macrochloae* Pat., (1897)

Engizostoma ambiguum (J. Kunze ex Sacc.) Kuntze, (1898)

Engizostoma crepinianum (Sacc. & Roum.) Kuntze, (1898)

Engizostoma fraxini (Nitschke) Kuntze, (1898)

Engizostoma latum (Pers.) Kuntze, (1898)

Engizostoma mauroides (Nitschke) Kuntze [as 'maurodes'], (1898)

Engizostoma milliarium (Fr.) Kuntze, (1898)

Engizostoma myriocarpum (Nitschke) Kuntze, (1898)

Engizostoma rhodi (Nitschke) Kuntze, (1898)
Libertella blepharis A.L. Sm., (1900)
Cytosporina ribis Magnus, (1903)
Eutypa lata var. *andina* Speg., (1909)
Eutypa lata var. *rimulosa* Sacc., (1914)
Cytosporina lata Höhn., (1927)
Eutypa lata f. *platani* Maire, (1940)
Eutypa armeniaca Hansf. & M.V. Carter, (1957)
Phomopsis ribis (Magnus) Grove ex E.K. Cash, (1972)
Eutypa lata var. *aceris* Rappaz, (1987)

Bazionim: *Sphaeria papillata* Hoffm.

Anamorf: *Cytosporina lata* Höhn.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Eutipozno odumiranje stabla marelice

Horologija i domaćini: Uzročnik parazitira na vinovoj lozi i marelici.

17.10. Ispucala kora marelice

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Phomopsis perniciosa* Grove, (1935)

Sistematska pripadnost vrste: *Diaporthaceae, Diaporthales, Diaporthomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: /

Bazionim: *Phomopsis perniciosa* Grove, (1935)

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Ispucala kora marelice

Horologija i domaćini: Uzročnik parazitira na vrstama roda *Prunus*, jabuci, orahu i kruški (Cvjetković, 2010).

17.11. Venuće i sušenje stabla marelice

Etiologija

1) **Validni naziv uzročnika:** *Armillaria mellea* (Vahl) P. Kumm., (1871)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.12. Trulež korijena agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Mednjača, grmačica ili puza Kovačević (1947)

Mednjača (grmačica, truležnica) Gradojević i Nikolić, (1952)

Mednjača Kišpatić (1992)

Horologija i domaćini: Osim na vinovoj lozi, bolest se javlja na trešnji, višnji, marelici, bajamu, lijeski, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu, borovnici i kivici.

2) **Validni naziv uzročnika:** *Verticillium* spp.

Horologija i domaćini: Javlja se na šljivi, trešnji, višnji, marelici, lijeski i jagodi.

3) **Validni naziv uzročnika:** *Phytophthora* spp.

Horologija i domaćini: Javlja se na šljivi, trešnji, višnji, marelici i maslini.

4) Validni naziv uzročnika: *Dematophora necatrix* R. Hartig, (1883)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.13. Trulež žila agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež korijena Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Javlja se na vinovoj lozi, šljivi, višnji, trešnji, marelici, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu i ogrozdu.

18. Bolesti masline

18.1. Paunovo oko

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Venturia oleaginea* (Castagne) Rossman & Crous, (2015)

Sistematska pripadnost vrste: *Metacapnodiaceae, Capnodiales, Dothideomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Cycloconium oleagineum* Castagne, (1845)

Cycloconium oleagineum var. *quercus-ilicis* Peglion, (1896)

Cycloconium quercus-ilicis (Peglion) G. Arnaud, (1925)

Spilocaea oleaginea (Castagne) S. Hughes, (1953)

Fusicladium oleagineum (Castagne) Ritschel & U. Braun, (2003)

Bazionim: *Cycloconium oleagineum* Castagne

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Bolest paunove oči na maslinama Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Najčešća bolest masline kod nas (Cvjetković, 2010).

18.2. Čađavica masline

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Antennariella elaeophila* (Mont.) Bat. & Cif., (1963)

Sistematska pripadnost vrste: *Capnodiaceae, Capnodiales, Dothideomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Antennaria elaeophila* Mont., (1849)

Capnodium elaeophilum (Mont.) Sacc., (1881)

Antennularia elaeophila (Mont.) Farl., (1905)

Limacinia elaeophila (Mont.) Herter, (1933)

Bazionim: *Antennaria elaeophila* Mont.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Čađavica masline

Horologija i domaćini: Smatra se pojavom, a ne bolesti i javlja se češće na zapuštenim stablima, nego u intenzivnim voćnjacima, osim ako je relativna vlaga zraka visoka (Cvjetković, 2010).

18.3. Olovna bolest masline

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Pseudocercospora cladosporioides* (Sacc.) U. Braun, (1993)

Sistematska pripadnost vrste: *Mycosphaerellaceae, Mycosphaerellales, Dothideomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Cercospora cladosporioides* Sacc., (1882)

Mycocentrospora cladosporioides (Sacc.) M.E.A. Costa, (1976)

Mycocentrospora cladosporioides (Sacc.) M.E.A. Costa ex Deighton, (1983)

Bazionim: *Cercospora cladosporioides* Sacc.

Anamorf: *Cercospora cladosporioides* Sacc.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Olovna bolest masline

Horologija i domaćini: Prisutna u mediteranskim zemljama, kod nas također, ali se točna godina pojave ne zna.

18.4. Rubni palež lista masline

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Marthamyces panizzii* (De Not.) Minter, (2003)

Sistematska pripadnost vrste: *Marthamycetaceae, Marthamycetales, Leotiomyetidae, Leotiomyetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Stictis panizzii* De Not., (1845) [1864]

Propolis panizzii (De Not.) Sherwood, (1977)

Bazionim: *Stictis panizzii* De Not.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Bruska bolest masline Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Jača zaraza ovom bolesti zabilježena je 2003. godine u Istri na sorti Rosulja (Cvjetković, 2010).

18.5. Pepelnica masline

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Leveillula taurica* (Lév.) G. Arnaud, (1921)

Sistematska pripadnost vrste: *Erysiphaceae, Helotiales, Leotiomyetidae, Leotiomyetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Erysiphe taurica* Lév., (1851)

Tigria taurica (Lév.) Trevis., (1853)

Oidium gigasporum Scalia, (1902)
Oidiopsis sicula Scalia, (1902)
Erysiphe taurica var. *zygophylli* Maire, (1905)
Oidiopsis taurica (Lév.) E.S. Salmon, (1906)
Oidiopsis cynarae (Ferraris & Massa) Jacz., (1927)
Erysiphe taurica f. *corispermi* Lobik, (1928)
Acrosporium obductum (Ellis & Langl.) Sumst., (1913)
Oidium cynarae Ferraris & Massa, (1912)
Oidium obductum Ellis & Langl., (1890)
Mycocentrospora cladosporioides (Sacc.) M.E.A. Costa, (1976)
Cercospora cladosporioides Sacc., (1882)
Ovulariopsis cynarae (Ferraris & Massa) Ciccar., (1952)
Leveillula chenopodiacearum f. *corispermi* (Lobik) Golovin, (1956)
Leveillula cistacearum Golovin, (1956)
Leveillula compositarum Golovin, (1956)
Leveillula malvacearum Golovin, (1956)
Leveillula solanacearum Golovin, (1956)
Oidiopsis boraginaceis Golovin, (1956)
Oidiopsis gigaspora (Scalia) Golovin, (1956)
Oidiopsis glaucii Golovin, (1956)
Oidiopsis impatientis Golovin, (1956)
Oidiopsis phlogis Golovin, (1956)
Ovulariopsis boraginaceis Golovin ex Cif. & Sousa da Câmara, (1962)
Ovulariopsis gigaspora (Scalia) Cif. & Sousa da Câmara, (1962)
Ovulariopsis glaucii Golovin ex Cif. & Sousa da Câmara, (1962)
Ovulariopsis impatientis Golovin ex Cif. & Sousa da Câmara, (1962)
Ovulariopsis mimuli (Ellis & Langl.) Cif. & Sousa da Câmara, (1962)
Ovulariopsis phlogis Golovin ex Cif. & Sousa da Câmara, (1962)
Ovulariopsis sicula (Scalia) Cif. & Sousa da Câmara, (1962)
Mycocentrospora cladosporioides (Sacc.) M.E.A. Costa ex Deighton, (1983)

Bazionim: *Erysiphe taurica* Lév.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pepelnica masline

Horologija i domaćini: Bolest je prisutna kod nas, ali se češće javlja u mladim nasadima masline (Cvjetković, 2010).

18.6. Venuće izboja masline

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Comoclathris incompta* (Sacc. & Martelli) Ariyaw. & K.D. Hyde, (2015)

Sistematska pripadnost vrste: *Diademaceae, Pleosporales, Pleosporomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Phoma incompta* Sacc. & Martelli, (1892)

Pleospora incompta (Sacc. & Martelli) Gruyter & Verkley, (2012) [2013]

Bazonim: *Phoma incompta* Sacc. & Martelli

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Venuće izboja masline

Horologija i domaćini: Kod nas je pronađena u okolini Stona, na sorti Paštrica (Cvjetković, 2010).

18.7. Trulež ploda masline

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Camarosporium dalmaticum* (Thüm.) Zachos & Tzav.-Klon., (1979)

Sistematska pripadnost vrste: *Camarosporiaceae, Pleosporales, Pleosporomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Phyllosticta dalmatica* Thüm., (1884)

Phoma dalmatica (Thüm.) Sacc., (1884)

Macrophoma dalmatica (Thüm.) Berl. & Voglino, (1886)

Sphaeropsis dalmatica (Thüm.) Gigante, (1934)

Fusicoccum dalmaticum (Thüm.) Vanev, (2002)

Bazonim: *Phyllosticta dalmatica* Thüm.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež ploda masline

Horologija i domaćini: Bolest je raširena u svim uzgojnim područjima masline.

18.8. Antraknoza ploda masline

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Colletotrichum coccodes* (Wallr.) S. Hughes, (1958)

Sistematska pripadnost vrste: *Glomerellaceae, Glomerellales, Hypocreomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Chaetomium coccodes* Wallr., (1833)

Vermicularia atramentaria Berk. & Broome, (1850)

Gloeosporium phomoides Sacc., (1882)

Gloeosporium vanillae Cooke, (1886)

Gloeosporium opuntiae Ellis & Everh., (1888)

Gloeosporium hawaiiense Thüm., (1879)

Colletotrichum phomoides (Sacc.) Chester, (1894)

Colletotrichum azaleae Ellis & Everh., (1895)

Colletotrichum commelinae Ellis & Everh., (1895)

Gloeosporium syringae Allesch., (1895)
Gloeosporium amygdalinum Brizi, (1896)
Gloeosporium rubicola Ellis & Everh., (1896)
Gloeosporium vexans G.F. Atk., (1897)
Gloeosporium cactorum Stoneman, (1898)
Gloeosporium mangiferae Henn., (1898) [1899]
Gloeosporium passiflorae Speg., (1898) [1899]
Colletotrichum camelliae Masee, (1899)
Gloeosporium olivarum J.V. Almeida, (1899)
Colletotrichum antirrhini F.C. Stewart, (1900)
Gloeosporium ochraceum F. Patt., (1900)
Gloeosporium oleae F. Patt., (1900)
Colletotrichum elasticae Zimm., (1901)
Gloeosporium callae Oudem., (1903)
Gloeosporium manihotis Henn., (1903)
Gloeosporium psidii Delacr., (1903)
Gloeosporium eucalypti McAlpine, (1904)
Gloeosporium dendrobii Maubl., (1906)
Gloeosporium fructigenum f. olivarum (J.V. Almeida) G.J.M. Gorter, (1962)
Colletotrichum fici-elasticae Sacc. & D. Sacc., (1906)
Gloeosporium lycopersici W. Krüger, (1913)
Colletotrichum atramentarium (Berk. & Broome) Taubenh., (1916)
Vermicularia atramentaria f. hispanica Gonz. Frag., (1916)
Colletotrichum crotalariae Petch, (1917)
Colletotrichum cyclamenae Halst., (1917)
Gloeosporium melongenae Sacc., (1917)
Colletotrichum primulae Moesz, (1924)
Gloeosporium foliicola Nishida, (1924)
Colletotrichum melongenae Lobik, (1928)
Colletotrichum ipomoeae Sousa da Câmara, (1931)
Colletotrichum dioscoreae Tehon, (1933)
Colletotrichum vanillae Verpl. & Claess., (1934)
Colletotrichum kruegerianum Vassiljevsky, (1950)
Colletotrichum opuntiae (Ellis & Everh.) Sawada, (1959)
Phomopsis phomoides (Sacc.) Arx, (1957)
Gloeosporium fructigenum f. olivarum (J.V. Almeida) G.J.M. Gorter, (1962)

Bazionim: *Chaetomium coccodes* Wallr.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Palež na plodovima maslina Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: U Hrvatskoj je na ovu bolest najosjetljivija sorta Oblica (Cvjetković, 2010).

18.9. Verticilijsko venuće masline

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Verticillium dahliae* Kleb., (1913)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 3.9. Venuće bajama.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Verticilijsko venuće masline

Horologija i domaćini: Osim na maslini javlja se na raznim vrstama voća, ali najznačajniji domaćini pored masline su bajam i vinova loza.

18.10. Sušenje stabla masline

Etiologija

1) Validni naziv uzročnika: *Armillaria mellea* (Vahl) P. Kumm., (1871)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.12. Trulež korijena agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Mednjača, grmačica ili puza Kovačević (1947)

Mednjača (grmačica, truležnica) Gradojević i Nikolić, (1952)

Mednjača Kišpatić (1992)

Horologija i domaćini: Osim na maslini, bolest se javlja na trešnji, višnji, marelici, bajamu, lijeski, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu, borovnici, kivici i vinovoj lozi.

2) Validni naziv uzročnika: *Phytophthora* spp.

Horologija i domaćini: Javlja se na šljivi, trešnji, višnji, marelici i maslini.

3) Validni naziv uzročnika: *Dematophora necatrix* R. Hartig, (1883)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.13. Trulež žila agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež korijena Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Javlja se na vinovoj lozi, šljivi, višnji, trešnji, marelici, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu i ogrozdu.

19. Bolesti oraha

19.1. Siva pjegavost orahova lista

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Ophiognomonium leptostyla* (Fr.) Sogonov, (2008)

Sistematska pripadnost vrste: *Gnomoniaceae, Diaporthales, Diaporthomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Sphaeria juglandis* DC., (1815)

Leptothyrium juglandis Lib., (1832)

Sphaeria leptostyla Fr., (1823)

Gnomonia leptostyla (Fr.) Ces. & De Not., (1863)

Marssonina juglandis (Lib.) Sacc., (1880)

Gloeosporium juglandis (Lib.) Trel., (1883)

Gnomonia juglandis (DC.) Traverso, (1902)

Marssonina juglandis (Lib.) Magnus, (1906)

Marssoniella juglandis (Lib.) Höhn., (1916)

Neomarssoniella juglandis (Lib.) U. Braun, (1991)

Bazionim: *Sphaeria juglandis* DC.

Anamorf: *Marssoniella juglandis* (Lib.) Höhn.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pjegavost oraha Kovačević, (1947)

Pjegavost na orahu Gradojević i Nikolić, (1952)

Horologija i domaćini: Glavni domaćin je orah.

19.2. Bijela pjegavost orahova lista

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Pseudomicrostroma juglandis* (Bérenger) Kijporn. & Aime, (2017)

Sistematska pripadnost vrste: *Incertae sedis, Microstromatales, Exobasidiomycetidae, Exobasidiomycetes, Ustilaginomycotina, Basidiomycota*

Sinonimi: *Fusidium juglandis* Bérenger, (1847)

Torula juglandina Opiz, (1852)

Fusisporium pallidum Niessl, (1858)

Ascomyces juglandis Berk., (1860)

Microstroma pallidum (Niessl) Niessl, (1864)

Microstroma juglandis (Bérenger) Sacc., (1886)

Microstroma juglandis var. *robustum* B.B. Higgins, (1917)

Bazionim: *Fusidium juglandis* Bérenger

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Bijela pjegavost orahova lista

Horologija i domaćini: Rijetka bolest kod nas. Glavni domaćin je orah.

19.3. Antraknoza orahova ploda

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Gloeosporium epicarpi* Thüm., (1877)

Sistenmatska pripadnost vrste: *Drepanopezizaceae, Helotiales, Leotiomycetidae, Leotiomyces, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: /

Bazonim: *Gloeosporium epicarpi* Thüm.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež orahovih plodova Gradojević i Nikolić, (1952)

Horologija i domaćini: Kontinentalni dio Hrvatske je 2000. i 2007. godine bio više pogođen zarazom (Cvjetković, 2010).

19.4. Sušenje izboja oraha

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Phomopsis juglandina* (Sacc.) Höhn., (1906)

Sistematska pripadnost vrste: *Diaporthaceae, Diaporthales, Diaporthomycetidae, Sordariomyces, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Phyllosticta juglandina* Sacc., (1878)

Bazonim: *Phyllosticta juglandina* Sacc.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Sušenje izboja oraha

Horologija i domaćini: Bolest se uglavnom javlja na orahu.

19.5. Rak-rane orahove grane

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Neofusicoccum ribis* (Slippers, Crous & M.J. Wingf.) Crous, (2006)

Sistematska pripadnost vrste: *Botryosphaeriaceae, Botryosphaeriales, Incertae sedis, Dothideomyces, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Podosporium ribis* Fuckel, (1864)

Dothiorella gregaria Sacc., (1881)

Dothiorella ribis (Fuckel) Sacc., (1884)

Botryosphaeria ribis Grossenb. & Duggar, (1911)

Botryosphaeria ribis f. achromogena Grossenb. & Duggar, (1911)

Botryosphaeria ribis f. chromogena Grossenb. & Duggar, (1911)

Botryosphaeria mali V.A. Putterill, (1919)

Botryosphaeria ribis var. chromogena Shear, N.E. Stevens & Wilcox, (1924)

Botryodiplodia ribis (Fuckel) Petr., (1927)

Fusicoccum tingens Goid., (1936)

Fusicoccum ribis Slippers, Crous & M.J. Wingf., (2004)

Bazonim: *Podosporium ribis* Fuckel

Anamorf: *Dothiorella ribis* (Fuckel) Sacc.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Rak-rane orahove grane

Horologija i domaćini: Pored oraha javlja se i na ribizu i ogrozdu.

19.6. Vlažna trulež korijenova vrata oraha

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Phytophthora cinnamomi* Rands, (1922)

Sistematska pripadnost vrste: *Peronosporaceae, Peronosporales, Peronosporidae, Peronosporea, Incertae sedis, Oomycota*

Sinonimi: *Phytophthora cinnamomi* var. *parvispora* Kröber & Marwitz, (1993)

Phytophthora cinnamomi var. *robiniae* H.H. Ho, (2002)

Bazonim: *Phytophthora cinnamomi* Rands

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Vlažna trulež korijenova vrata oraha

Horologija i domaćini: Najčešće se javlja na orahu i kestenu.

19.7. Ostale bolesti oraha

Etiologija

1) Validni naziv uzročnika: *Armillaria mellea* (Vahl) P. Kumm., (1871)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.12. Trulež korijena agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Mednjača, grmačica ili puza Kovačević (1947)

Mednjača (grmačica, truležnica) Gradojević i Nikolić, (1952)

Mednjača Kišpatic (1992)

Horologija i domaćini: Osim na vinovoj lozi, bolest se javlja na trešnji, višnji, marelici, bajamu, lijeski, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu, borovnici i kivici.

2) Validni naziv uzročnika: *Dematophora necatrix* R. Hartig, (1883)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.13. Trulež žila agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež korijena Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Javlja se na vinovoj lozi, šljivi, višnji, trešnji, marelici, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu i ogrozdu.

3) Validni naziv uzročnika: *Schizophyllum commune* Fr., (1815)

Sinonimi: *Agaricus alneus* L., (1755)

Agaricus alneus Reichard, (1780)

Agaricus multifidus Batsch, (1786)

Agaricus villosocanescens Baumg., (1790)

Merulius alneus (L.) J.F. Gmel., (1792)

Merulius alneus Schumach., (1803)

Scaphophorum agaricoides Ehrenb., (1820)

Apus alneus (L.) Gray, (1821)

Pleuropus alneus (L.) Zawadzki, (1835)
Scaphophoeum agaricoides Ehrenb. ex Wallr., (1833)
Schizophyllum alneum (L.) J. Schröt., (1889)
Schizophyllum commune var. *palmatum* Debeaux, (1880)
Schizophyllum multifidum (Batsch) Fr., (1873)
Schizophyllum multifidum var. *digitatum* Ellis & T. Macbr., (1896)
Schizophyllum commune var. *multifidum* (Batsch) Cooke, (1892)
Daedalea communis (Fr.) P. Kumm., (1871)
Hyponebris alneus (L.) Earle, (1909)
Schizophyllum alneum var. *multifida* (Batsch) Fr. ex Sacc., (1915)
Schizophyllum commune f. *stipitatum* L. Krieg., (1922)
Schizophyllum commune var. *longii* Parisi, (1934)
Schizophyllum alneum f. *radiatum* Pilát, (1936)
Merulius communis (Fr.) Spirin & Zmitr., (2004)
Bazionim: *Agaricus alneus* L.

4) Validni naziv uzročnika: *Nectria cinnabarina* (Tode) Fr., 1849)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 8.9. Crvena prištićavost izboja jabuke.

Horologija i domaćini: Glavni domaćin je jabuka, a pored jabuke nešto manje značajni domaćini su dunja, mušmula, oskoruša, orah, kesten i dud (Cvjetkvić, 2010).

20. Bolesti pitomog kestena

20.1. Poligonalna pjegavost kestenova lista

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Mycosphaerella punctiformis* (Pers.) Starbäck, (1889)

Sistematska pripadnost vrste: *Mycosphaerellaceae*, *Mycosphaerellales*, *Dothideomycetidae*, *Dothideomycetes*, *Pezizomycotina*, *Ascomycota*

Sinonimi: *Sphaeria punctiformis* Pers., (1794)

Sphaeria punctiformis var. *corylaria* DC., (1815)

Astoma punctiforme (Pers.) Gray, (1821)

Cryptosphaeria punctiformis (Pers.) Grev., (1824)

Sphaeria corylaria (DC.) Wallr., (1833)

Sphaeria sparsa Wallr., (1833)

Depazea punctiformis (Pers.) Fr., (1849)

Sphaerella punctiformis (Pers.) Rabenh., (1857)

Sphaerella arcana Cooke, (1866)

Sphaerella maculiformis var. *aequalis* Cooke, (1866)
Sphaerella simulans Cooke, (1866)
Sphaerella aequalis (Cooke) Auersw., (1869)
Sphaerella sparsa (Wallr.) Auersw., (1869)
Sphaerella maculiformis var. *arcana* (Cooke) Auersw., (1869)
Sphaerella corylaria (DC.) Fuckel, (1869-70)
Phyllosticta betulina Sacc., (1878)
Phyllosticta maculiformis Sacc., (1882)
Phyllosticta maculiformis f. *quercus* Roum., (1885)
Carlia punctiformis (Pers.) Kuntze, (1891)
Sphaerella vulgaris subsp. *punctiformis* (Pers.) Romell, (1898)
Mycosphaerella vulgaris subsp. *punctiformis* (Pers.) Romell, (1907)
Phyllosticta maculiformis f. *fraxini* Syd. & P. Syd., (1910)
Mycosphaerella punctiformis f. *tiliae* Kleb., (1918)
Mycosphaerella punctiformis f. *quercus* Kleb., (1918)
Mycosphaerella punctiformis f. *coryli* Kleb., (1918)
Mycosphaerella punctiformis var. *clematidis* Jaap, (1918)
Mycosphaerella corylaria (DC.) Syd., (1921)
Sphaerella punctiformis var. *clematidis* (Jaap) Sacc., (1928)
Asteromella maculiformis (Sacc.) Petr., (1929)
Diatrype punctiformis (Pers.) Zahlbr., (1931)
Sphaerella clematidis (Jaap) Kirschst., (1938)
Ramularia endophylla Verkley & U. Braun, (2004)

Bazionim: *Sphaeria punctiformis* Pers.

Anamorfo: *Phyllosticta maculiformis* Sacc.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Poligonalna pjegavost kestenova lista

Horologija i domaćini: Glavni domaćin je pitomi kesten. Dobro rasprostranjena u rasadnicima, nešto manje na plantažama pitomog kestena.

20.2. Pepelnica kestenova

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Erysiphe alphitoides* (Griffon & Maubl.) U. Braun & S. Takam., (2000)

Sistematska pripadnost vrste: *Erysiphaceae*, *Helotiales*, *Leotiomycetidae*, *Leotiomyces*, *Pezizomycotina*, *Ascomycota*

Sinonimi: *Erysiphe quercina* Schwein., (1832) [1834]

Erysiphe quercus Méral, (1843)

Oidium quercinum Thüm., (1878)

Microsphaera quercina (Schwein.) Griffiths, (1899)

Oidium alphitoides Griffon & Maubl., (1910)

Microsphaera alphitoides Griffon & Maubl., (1912)

Phyllactinia quercus (Mérat) Homma, (1937)

Microsphaera alphitoides var. *chenii* U. Braun, (1982)

Erysiphe alphitoides var. *chenii* (U. Braun) U. Braun & S. Takam., (2000)

Bazonim: *Erysiphe quercina* Schwein.

Anamorf: *Oidium quercinum* Thüm.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pepelnica kestena

Horologija i domaćini: Javlja se na kestenu, ali ne čini znatnije ekonomske štete (Cvjetković, 2010).

20.3. Crni plod kestena

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Ciboria batschiana* (Zopf) N.F. Buchw., (1947)

Sistematska pripadnost vrste: *Sclerotiniaceae*, *Helotiales*, *Leotiomycetidae*, *Leotiomyces*, *Pezizomycotina*, *Ascomycota*

Sinonimi: *Ciboria pseudotuberosa* Rehm, (1872)

Peziza pseudotuberosa (Rehm) Cooke, (1876)

Sclerotinia batschiana Zopf, (1880)

Sclerotinia pseudotuberosa (Rehm) Rehm, (1885)

Hymenoscyphus pseudotuberosus (Rehm) W. Phillips, (1887)

Stromatinia pseudotuberosa (Rehm) Boud., (1907)

Bazonim: *Ciboria pseudotuberosa* Rehm

Anamorf: *Rhacodiella castanae* Peyr.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Crni plod kestena

Horologija i domaćini: Bolest se javlja u voćnjacima, ali se može javiti i u skladištima (Cvjetković, 2010).

20.4. Mumifikacija kestenova ploda

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Phomopsis endogena* (Speg.) Cif., (1950)

Sistematska pripadnost vrste: *Diaporthaceae*, *Diaporthales*, *Diaporthomycetidae*, *Sordariomyces*, *Pezizomycotina*, *Ascomycota*

Sinonimi: *Phoma endogena* Speg., (1879)

Bazonim: *Phoma endogena* Speg.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Mumifikacija kestenova ploda

Horologija i domaćini: Bolest se javlja diljem Europe gdje se intenzivnije uzgaja pitomi kesten (Cvjetković, 2010).

20.5. Palež kestenove kore

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Sirococcus castaneae* (Prill. & Delacr.) J.B. Mey., (2017)

Sistematska pripadnost vrste: *Incertae sedis, Diaporthales, Diaporthomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Diplodina castaneae* Prill. & Delacr., (1893)

Diplodinula castaneae (Prill. & Delacr.) Tassi, (1902)

Bazionim: *Diplodina castaneae* Prill. & Delacr.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Palež kestenove kore

Horologija i domaćini: Njena pojava nije toliko rijetka, ali ne čini značajnije štete (Cvjetković, 2010).

20.6. Rak kestenove kore

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Cryphonectria parasitica* (Murrill) M.E. Barr, (1978)

Sistematska pripadnost vrste: *Cryphonectriaceae, Diaporthales, Diaporthomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Diaporthe parasitica* Murrill, (1906)

Endothia gyrosa var. *parasitica* (Murrill) G.P. Clinton, (1907)

Valsonectria parasitica (Murrill) Rehm, (1907)

Endothia parasitica (Murrill) P.J. Anderson & H.W. Anderson, (1912)

Bazionim: *Diaporthe parasitica* Murrill

Anamorf: *Endothia parasitica* Roane

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Rak (upala) kestenove kore Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Točna godina pojave ove bolesti kod nas nije poznata, ali se ubraja među najvažnije bolesti pitomog kestena.

20.7. Vlažna trulež korijenova vrata kestena

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Phytophthora cinnamomi* Rands, (1922)

Sistematska pripadnost vrste: *Peronosporaceae, Peronosporales, Peronosporidae, Peronospora, Incertae sedis, Oomycota*

Sinonimi: *Phytophthora cinnamomi* var. *parvispora* Kröber & Marwitz, (1993)

Phytophthora cinnamomi var. *robiniae* H.H. Ho, (2002)

Bazionim: *Phytophthora cinnamomi* Rands

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Vlažna trulež korijenova vrata kestena

Horologija i domaćini: Najčešće se javlja na orahu i kestenu.

21. Bolesti ribiza i ogrozda

21.1. Europska pepelnica ogrozda

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Microsphaera grossulariae* (Wallr.) Cooke, (1865)

Sistematska pripadnost vrste: *Erysiphaceae, Helotiales, Leotiomyetidae, Leotiomyetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Alphitomorpha grossulariae* (Wallr.) Wallr., (1819)

Alphitomorpha penicillata var. grossulariae Wallr., (1819)

Calocladia grossulariae (Wallr.) Lév., (1851)

Erysiphe grossulariae (Wallr.) de Bary, (1870)

Podosphaera grossulariae (Wallr.) Quél., (1875)

Bazonim: *Alphitomorpha grossulariae* (Wallr.) Wallr.

Anamorf: *Oidium sp.*

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Evropska pepelnica Kovačević, (1947)

Evropska pepelnica na ogrozdu Gradojević i Nikolić, (1952)

Evropska pepelnica Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Bolest je kod nas prvi put zabilježena u okolici Kloštra (Škorić, 1926).

Češće parazitira na ogrozdu nego na ribizu (Cvjetković, 2010)

21.2. Američka pepelnica ogrozda i ribiza

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Podosphaera mors-uvae* (Schwein.) U. Braun & S. Takam., (2000)

Sistematska pripadnost vrste: *Erysiphaceae, Helotiales, Leotiomyetidae, Leotiomyetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Erysiphe mors-uvae* Schwein., (1832) [1834]

Sphaerotheca mors-uvae (Schwein.) Berk. & M.A. Curtis, (1876)

Albugo mors-uvae (Schwein.) Kuntze, (1892)

Albigo mors-uvae (Schwein.) Kuntze, (1898)

Desetangsia mors-uvae (Schwein.) Nieuwl., (1916)

Bazonim: *Erysiphe mors-uvae* Schwein.

Anamorf: *Oidium sp.*

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Amerikanska pepelnica na ogrozdu Kovačević, (1947)

Američka pepelnica na ogrozdu Gradojević i Nikolić, (1952)

Američka pepelnica Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Kod nas je prvi put pronađena na ogrozdu 1914. godine (Vouk, 1917).

21.3. Pjegavost lista ogrozda i ribiza

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Drepanopeziza ribis* (Rehm ex Kleb.) Höhn., (1917)

Sistematska pripadnost vrste: *Drepanopezizaceae, Helotiales, Leotiomycetidae, Leotiomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Leptothyrium ribis* Lib., (1834)

Gloeosporium ribis (Lib.) Mont. & Desm., (1867)

Pseudopeziza ribis Rehm ex Kleb., (1906)

Gloeosporium ribis var. parillae Jancz. & Namysl., (1915)

Gloeosporidiella ribis (Lib.) Petr., (1921)

Gloeosporium ribis var. macrosporum Sävul. & Sandu, (1931)

Bazionim: *Leptothyrium ribis* Lib.

Anamorf: *Gloeosporidiella ribis* (Lib.) Petr.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Antraknoza ribizla Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Bolest se javlja najviše na crnom ribizu, ali i na crvenom ribizu i ogrozdu (Cvjetković, 2010).

21.4. Siva plijesan ribiza i ogrozda

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Botrytis cinerea* Pers., (1801)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 4.4. Siva plijesan borovnice.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Siva plijesan ribiza i ogrozda

Horologija i domaćini: Glavni domaćin joj je vinova loza, a pojavljuje se i na smokvi, trešnji, jagodi, kupini, malini, ribizu i ogrozdu, borovnici i kivici.

21.5. Ribizova hrđa

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Cronartium ribicola* J.C. Fisch., (1872)

Sistematska pripadnost vrste: *Cronartiaceae, Pucciniales, Incertae sedis, Pucciniomycetes, Pucciniomycotina, Basidiomycota*

Sinonimi: *Cronartium ribicola* H.A. Dietr., (1856)

Cronartium ribicola H.A. Dietr., (1856)

Peridermium strobi Kleb., (1888)

Peridermium indicum Colley & M.W. Taylor, (1927)

Bazonim: *Cronartium ribicola* H.A. Dietr.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Ribizova rđa Kovačević, (1947)

Rđa na ribizlama Gradojević i Nikolić, (1952)

Rđa ribizla *Kišpatic*, (1992)

Horologija i domaćini: Bolest se kod nas javlja na borovcu i na ribizu (Cvjetković, 2010).

21.6. Rak-rane na granama ribiza i ogrozda

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Neofusicoccum ribis* (Slippers, Crous & M.J. Wingf.) Crous, (2006)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 19.5. Rak-rane orahove grane.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Rak-rane na granama ribiza i ogrozda

Horologija i domaćini: Pored oraha javlja se i na ribizu i ogrozdu.

21.7. Trulež korijena i žila ribiza

Etiologija

1) **Validni naziv uzročnika:** *Armillaria mellea* (Vahl) P. Kumm., (1871)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.12. Trulež korijena agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Mednjača, grmačica ili puza Kovačević (1947)

Mednjača (grmačica, truležnica) Gradojević i Nikolić, (1952)

Mednjača *Kišpatic* (1992)

Horologija i domaćini: Osim na vinovoj lozi, bolest se javlja na trešnji, višnji, marelici, bajamu, lijeski, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu, borovnici i kivici.

2) **Validni naziv uzročnika:** *Dematophora necatrix* R. Hartig, (1883)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.13. Trulež žila agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež korijena Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Javlja se na vinovoj lozi, šljivi, višnji, trešnji, marelici, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu i ogrozdu.

22. Bolesti rogača

22.1. Pepelnica rogača

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Pseudoidium ceratoniae* (Comes) U. Braun & R.T.A. Cook, (2012)

Sistematska pripadnost vrste: *Erysiphaceae, Helotiales, Leotiomycetidae, Leotiomyces, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonim: *Oidium ceratoniae* Comes, (1884)

Bazionim: *Oidium ceratoniae* Comes

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pepelnica rogača

Horologija i domaćini: Uzročnik ove bolesti kod nas se javlja pretežno na otocima (Cvjetković, 2010).

22.2. Botriosferiozno sušenje rogača

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Diplodia olivarum* A.J.L. Phillips, (2008)

Sistematska pripadnost vrste: *Botryosphaeriaceae, Botryosphaeriales, Incertae sedis, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: /

Bazionim: *Diplodia olivarum* A.J.L. Phillips

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Botriosferiozno sušenje rogača

Horologija i domaćini: Točna godina pojave ove bolesti kod nas nije poznata, ali je bolest relativno novijeg datuma (Miličević i sur., 2017).

22.3. Pjegavost lista ili cercosporioza rogača

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Pseudocercospora ceratoniae* (Pat. & Trab.) Deighton, (1976)

Sistematska pripadnost vrste: *Mycosphaerellaceae, Mycosphaerellales, Dothideomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonim: *Cercospora ceratoniae* Pat. & Trab., (1903)

Bazionim: *Cercospora ceratoniae* Pat. & Trab.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pjegavost lista ili cercosporioza rogača

Horologija i domaćini: Točna godina pojave ove bolesti kod nas nije poznata.

22.4. Truleži korijena i žila rogača

Etiologija

1) **Validni naziv uzročnika:** *Armillaria mellea* (Vahl) P. Kumm., (1871)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.12. Trulež korijena agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Mednjača, grmačica ili puza Kovačević (1947)

Mednjača (grmačica, truležnica) Gradojević i Nikolić, (1952)

Mednjača Kišpatić (1992)

Horologija i domaćini: Osim na vinovoj lozi, bolest se javlja na trešnji, višnji, marelici, bajamu, lijeski, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu, borovnici i kivici.

2) **Validni naziv uzročnika:** *Dematophora necatrix* R. Hartig, (1883)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.13. Trulež žila agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež korijena Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Javlja se na vinovoj lozi, šljivi, višnji, trešnji, marelici, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu i ogrozdu.

23. Bolesti smokve

23.1. Mrljavost smokvina lista

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Mycosphaerella bolleana* B.B. Higgins, (1921) [1920]

Sistematska pripadnost vrste: *Mycosphaerellaceae, Mycosphaerellales, Dothideomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Sphaerella bolleana* (B.B. Higgins) Trotter, (1928)

Bazionim: *Mycosphaerella bolleana* B.B. Higgins

Anamorf: *Cercospora bolleana* (Thüm.) Speg.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pjegavost lista smokve Miličević i sur., (2017)

Horologija i domaćini: Točna godina pojave ove bolesti kod nas nije poznata, ali je raširena u južnom dijelu Hrvatske (Cvjetković, 2010).

23.2. Šupljikavost smokvina lista

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Phyllosticta sycophila* Thüm., (1877)

Sistematska pripadnost vrste: *Phyllostictaceae, Botryosphaeriales, Incertae sedis, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: /

Bazionim: *Phyllosticta sycophila* Thüm.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Šupljikavost smokvina lista

Horologija i domaćini: Glavni domaćin je smokva.

23.3. Hrđa smokvina lista

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Cerotelium fici* (Castagne) Arthur, (1917)

Sistematska pripadnost vrste: *Phakopsoraceae, Pucciniales, Incertae sedis, Pucciniomycetes, Pucciniomycotina, Basidiomycota*

Sinonimi: *Uredo fici* Castagne, (1848)

Physopella fici (Castagne) Arthur, (1906)

Phakopsora fici Nishida, (1911)

Kuehneola fici (Castagne) E.J. Butler, (1914)

Malupa fici (Castagne) Buriticá, (1994)

Bazionim: *Uredo fici* Castagne

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Hrđa smokve Miličević i sur., (2017)

Horologija i domaćini: Jača zaraza ove bolesti zabilježena je 2000. godine kod Skradinskog buka (Cvjetković, 2010).

23.4. Rak-rane smokvine kore

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Diaporthe cinerascens* Sacc., (1882)

Sistematsjka pripadnost vrste: *Diaporthaceae, Diaporthales, Diaporthomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Phoma cinerascens* Sacc., (1879)

Phomopsis cinerascens (Sacc.) Traverso, (1906)

Bazionim: *Phoma cinerascens* Sacc.

Anamorf: *Phomopsis cinerascens* (Sacc.) Traverso

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Rak grana smokve Miličević i sur., (2017)

Horologija i domaćini: Točna godina pojave ove bolesti nije poznata, ali poznato je da je bolest prisutna u Dalmaciji i Istri, a nešto više je raširena u Ravnim kotarima (Cvjetković, 2010).

23.5. Truleži korijena i žila smokve

Etiologija

1) Validni naziv uzročnika: *Armillaria mellea* (Vahl) P. Kumm., (1871)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.12. Trulež žila agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Mednjača, grmačica ili puza Kovačević (1947)

Mednjača (grmačica, truležnica) Gradojević i Nikolić, (1952)

Mednjača Kišpatić (1992)

Horologija i domaćini: Osim na smokvi, bolest se javlja na trešnji, višnji, marelici, bajamu, lijeski, orahu, agrumima, vinovoj lozi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu, borovnici i kivici.

2) Validni naziv uzročnika: *Dematophora necatrix* R. Hartig, (1883)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.13. Trulež žila agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež korijena Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Javlja se na vinovoj lozi, šljivi, višnji, trešnji, marelici, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu i ogrozdu.

23.6. Koncentrična pjegavost ploda

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Alternaria fici* Farneti, (1903)

Sistematska pripadnost vrste: *Pleosporaceae, Pleosporales, Pleosporomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: /

Bazionim: *Alternaria fici* Farneti

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Koncentrična pjegavost ploda

Horologija i domaćini: Točna godina pojave ove bolesti kod nas nije poznata, ali jača zaraza ovom bolesti zabilježena je 2002. godine u okolici Šibenika (Cvjetković, 2010).

23.7. Siva plijesan ploda

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Botrytis cinerea* Pers., (1801)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 4.4. Siva plijesan borovnice.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Siva plijesan ploda

Horologija i domaćini: Glavni domaćin je vinova loza, a pojavljuje se i na smokvi, trešnji, jagodi, kupini, malini, ribizu i ogrozdu, borovnici i kivici.

23.8. Bradavičasta pjegavost ploda

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Cytospora* sp.

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf, Patonimija, Horologija i domaćini: /

23.9. Unutrašnja trulež ploda

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Fusarium fujikuroi* Nirenberg, (1976)

Sistematska pripadnost vrste: *Nectriaceae, Hypocreales, Hypocreomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Oospora verticillioides* Sacc., (1881)

Alysidium verticillioides (Sacc.) Kuntze, (1898)

Fusarium moniliforme J. Sheld., (1904)

Gibberella fujikuroi (Sawada) S. Ito, (1919)

Lisea fujikuroi Sawada, (1919)

Gibberella moniliformis Wineland, (1924)

Fusarium moniliforme var. *erumpens* Wollenw. & Reinking, (1925)

Fusarium moniliforme var. *majus* Wollenw. & Reinking, (1925)

Fusarium moniliforme var. *minus* Wollenw. & Reinking, (1925)

Fusarium moniliforme var. *subglutinans* Wollenw. & Reinking, (1925)

Fusarium moniliforme var. *fici* Caldis, (1927)

Fusarium moniliforme var. *minus* Wollenw., (1930)

Gibberella fujikuroi var. *subglutinans* E.T. Edwards, (1933)

Gibberella fujikuroi var. *intermedia* Kuhlman, (1982)

Gibberella fujikuroi var. *moniliformis* (Wineland) Kuhlman, (1982)

Fusarium moniliforme var. *intermedium* Neish & M. Legg., (1981)

Gibberella moniliformis var. *bambusicola* W. Yamam., (1957)

Fusarium verticillioides (Sacc.) Nirenberg, (1976)

Fusarium sacchari var. *subglutinans* (Wollenw. & Reinking) Nirenberg, (1976)

Fusarium moniliforme var. *hangzhouense* Gong C. Wang & Q.M. Ye, (1992)

Fusarium moniliforme var. *oryzae* Saccas, (1951)

Gibberella fujikuroi f. *oryzae* Saccas, (1951)

Fusarium moniliforme subsp. *majus* (Wollenw. & Reinking) Raillo, (1950)

Fusarium neoceras var. *subglutinans* (Wollenw. & Reinking) Raillo, (1950)

Fusarium moniliforme f. *subglutinans* (Wollenw. & Reinking) C. Moreau, (1952)

Fusarium subglutinans (Wollenw. & Reinking) P.E. Nelson, Toussoun & Marasas, (1983)

Gibberella subglutinans (E.T. Edwards) P.E. Nelson, Toussoun & Marasas, (1983)

Bazionim: *Oospora verticillioides* Sacc.

Anamorf: *Fusarium moniliforme* var. *fici* Caldis

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Unutrašnja trulež ploda

Horologija i domaćini: Točna godina pojave ove bolesti kod nas nije poznata.

23.10. Mokra trulež plodova

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Rhizopus stolonifer* (Ehrenb.) Vuill., (1902)

Sistematska pripadnost vrste: *Rhizopodaceae*, *Mucorales*, *Incertae sedis*, *Mucoromycetes*, *Mucoromycotina*, *Mucoromycota*

Sinonimi: *Mucor mucedo* L., (1763)

Mucor roridus Willd., (1788)

Ascophora mucedo Tode, (1790)

Mucedo grisea Pers., (1794)

Mucor mucedo (Tode) Pers., (1801)

Rhizopus nigricans Ehrenb., (1821)

Ascophora vulgaris Gray, (1821)

Mucor ascophorus Link, (1824)

Mucor simplex Chevall., (1826)

Mucor stolonifer Ehrenb., (1818)

Pilophora agaricina Wallr., (1833)

Pilophora rorida Wallr., (1833)

Ascophora todeana Corda, (1838)

Ascophora agaricina (Wallr.) Rabenh., (1844)

Mucor artocarpus Berk. & Broome, (1875)

Rhizopus artocarpus Racib., (1900)

Mucor stolonifer var. *luxurians* J. Schröt., (1889)

Mucor agaricinus (Wallr.) Berl. & De Toni, (1888)

Mucor nigricans (Ehrenb.) A.G. Eliasson, (1898)

Rhizopus artocarpus (Berk. & Broome) Boedijn, (1958)

Bazionim: *Mucor mucedo* L.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Mokra trulež plodova

Horologija i domaćini: Točna godina pojave ove bolesti u Hrvatskoj nije poznata.

23.11. Smeđa pjegavost ploda

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Cladosporium herbarum* (Pers.) Link, (1816) [1815]

Sistematska pripadnost vrste: *Cladosporiaceae*, *Cladosporiales*, *Dothideomycetidae*, *Dothideomycetes*, *Pezizomycotina*, *Ascomycota*

Sinonimi: *Byssus nigricans* Roth, (1788)
Dematium herbarum Pers., (1794)
Dematium herbarum var. *fungorum* Pers., (1801)
Byssus herbarum (Pers.) DC., (1815)
Cladosporium herbarum var. *fungorum* (Pers.) Chevall., (1826)
Dematium vulgare Pers., (1822)
Dematium vulgare var. *fungorum* (Pers.) Pers., (1822)
Dematium vulgare var. *herbarum* (Pers.) Pers., (1822)
Cladosporium solutum Link, (1824)
Cladosporium herbarum var. *nigricans* (Roth) Fr., (1832)
Cladosporium herbarum var. *typharum* Westend. & Van Haes., (1838)
Cladosporium herbarum var. *fasciculare* Corda, (1839)
Cladosporium herbarum f. *repens* Fresen., (1850)
Cladosporium herbarum var. *aphidis* Fuckel, (1869)
Cladosporium herbarum var. *torulosum* Berk. & Broome, (1873)
Cladosporium herbarum f. *floscolorum* Thüm., (1874)
Cladosporium herbarum f. *asparagi* Thüm., (1875)
Cladosporium herbarum f. *epixylon* Sacc., (1875)
Cladosporium herbarum var. *solutum* (Link) Sacc., (1886)
Cladosporium herbarum f. *sechi-edulis* Thüm., (1877)
Cladosporium herbarum var. *densum* Roum., (1880)
Cladosporium herbarum var. *indutum* Thüm., (1880)
Cladosporium herbarum var. *saxicola* Sacc., (1882)
Cladosporium herbarum f. *saxicola* Sacc., (1882)
Cladosporium fungorum (Pers.) Roum., (1885)
Cladosporium herbarum f. *fimicola* Marchal, (1885)
Cladosporium herbarum var. *fimicola* (Marchal) Sacc., (1886)
Cladosporium epimyces Cooke, (1888)
Heterosporium epimyces (Cooke) Sacc., (1892)
Cladosporium herbarum var. *vincetoxici* Allesch., (1897)
Cladosporium herbarum f. *camelliae-japonicae* Bubák, (1901)
Cladosporium herbarum var. *aphidicola* C. Massal., (1908)
Cladosporium herbarum var. *cerealium* Sacc., (1909)
Cladosporium herbarum var. *vitricola* Sacc. ex Rehm, (1909)
Cladosporium herbarum var. *citricola* H.S. Fawc. & O.F. Burger, (1911)
Cladosporium herbarum f. *hormodendroides* Ferraris, (1912)
Cladosporium herbarum var. *agaves-echeveriae* Savelli, (1914)
Cladosporium herbarum f. *parasiticum* Sacc., (1915)
Cladosporium herbarum f. *psoraleae* Gonz. Frag., (1917)
Cladosporium herbarum f. *rubi* Gonz. Frag., (1920)
Cladosporium herbarum var. *lablab* Sacc., (1921)

Cladosporium herbarum f. stellariae Unamuno, (1934)

Cladosporium herbarum var. cellulosa Sartory, R. Sartory, J. Mey. & Bamuli, (1935)

Cladosporium herbarum var. macrosporum Lagière, (1946)

Cladosporium herbarum var. phlei Lagière, (1946)

Bazionim: *Byssus nigricans* Roth.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Smeđa pjegavost ploda

Horologija i domaćini: Točna godina pojave ove bolesti kod nas nije poznata.

23.12. Kisela trulež ploda

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Saccharomyces* spp.

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Kisela trulež ploda

Horologija i domaćini: Uzročnik ove bolesti parazitira na smokvi i na vinovoj lozi.

24. Bolesti šipka

24.1. Krastavost ploda šipka

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Elsinoe punicae* (Bitanc. & Jenkins) Rossman & W.C. Allen, (2016)

Sistematska pripadnost vrste: *Elsinoaceae, Myriangiales, Dothideomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonim: *Sphaceloma punicae* Bitanc. & Jenkins, (1942) [1940]

Bazionim: *Sphaceloma punicae* Bitanc. & Jenkins

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Krastavost ploda šipka

Horologija i domaćini: Bolest se kod nas rijetko javlja, ali jača zaraza zabilježena je u dolini Neretve, Dubrovniku. Imotskom i na Pelješcu 2006. godine (Miličević i Cvjetković, 2007).

25. Bolesti šljive

25.1. Narančasta pjegavost lista šljive

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Polystigma rubrum* (Pers.) DC., (1815)

Sistematska pripadnost vrste: *Phyllachoraceae, Phyllachorales, Sordariomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Septoria rubra var. amygdali* Desm., (1843)

Libertella rubra Bonord., (1851)

Polystigma rubrum f. pruni-spinosae Sacc., (1876)

Polystigma rubrum f. pruni-domesticae Sacc., (1876)

Polystigmia rubra Sacc., (1884)

Polystigma rubrum f. spiraeae Sacc., (1889)

Septoria amygdali Mussat, (1901)

Laestadia circumscissa Sacc., (1903)

Polystigma rubrum var. amygdali Rehm, (1906)

Guignardia circumscissa Traverso, (1907)

Rhodoseptoria ussuriensis Naumov, (1913)

Polystigmia ussuriensis Sacc., (1931)

Polystigmella ussuriensis Jacz. & Natalyina, (1931)

Polystigma ussuriense Prots., (1947)

Bazonim: *Polystigma rubrum* (Pers.) DC.

Anamorf: *Polystigma rubrum* (Desm.) Sacc.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Plamenjača na šljivama Kovačević, (1947)

Plamenjača na šljivi Gradojević i Nikolić, (1952)

Plamenjača šljiva Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Bolest je najštetnija na sorti Požegača (Cvjetković, 2010).

25.2. Hrđa šljive

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Tranzschelia discolor* (Fuckel) Tranzschel & M.A. Litv., (1939)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 3.4. Hrđa bajama.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Šljivina rđa Kovačević, (1947)

Rđa na šljivi Gradojević i Nikolić, (1952)

Rđa šljive Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Bolest se javlja na šljivi, breskvi, marelici i trešnji.

25.3. Šupljikavost lista šljive

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Stigmina carpophila* (Lév.) M.B. Ellis, (1959)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 3.3.

Šupljikavost lista bajama.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Sačmarica ili šupljikavost lista kod koštunjičavog voća Kovačević, (1947)

Šupljikavost lišća koštičavog voća Gradojević i Nikolić, (1952)

Šupljikavost lišća Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: : Vrlo česta bolest na breskvama, a pored breskve parazitira i na marelici, trešnji, višnji, bajamu i šljivi, a od svih navedenih vrsta šljivu najrjeđe napada (Cvjetković, 2010).

25.4. Pepelnica šljive

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Podosphaera tridactyla* (Wallr.) de Bary, (1870)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 3.6. Pepelnica bajama.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pepelnica šljive

Horologija i domaćini: Uzročnik je kod nas prvi put identificiran 1926. godine na *Prunus* vrstama (Škorić, 1926). Pored šljive parazitira i na marelici i trešnji.

25.5. Srebrolikost lista šljive

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Chondrostereum purpureum* (Pers.) Pouzar, (1959)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 5.5. Srebrolikost lista breskve.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Srebrnasta bolest Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Domaćini su joj breskva, šljiva, trešnja, višnja i marelica.

25.6. Rupičavost lista šljive

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Didymella pomorum* (Thüm.) Qian Chen & L. Cai, (2015)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 5.6. Rupičavost lista breskve.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Rupičavost lista šljive

Horologija i domaćini: Parazitira na šljivi i breskvi, ali je na šljivi dosta češća.

25.7. Palež cvijeta, izboja i trulež ploda šljive (*Monilinia spp.*)

Etiologija

1) **Validni naziv uzročnika:** *Monilinia laxa* (Aderh. & Ruhland) Honey, (1945)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 3.7. Palež cvijeta i sušenje mladica bajama.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež plodova – monilija Kovačević, (1947)

Siva plijesan (monilija) na vočkama Gradojević i Nikolić, (1952)

Trulež plodova Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Česta bolest na trešnji, višnji i ostalim koštičavim vočkama (Cvjetković, 2010).

2) **Validni naziv uzročnika:** *Monilinia fructigena* (Pers.) Honey, (1936)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 8.5. Smeđa trulež ploda jabuke.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež plodova – monilija Kovačević, (1947)

Siva plijesan (monilija) na vočkama Gradojević i Nikolić, (1952)

Trulež ploda (monilija) Kišpatić (1992)

Horologija i domaćini: Pojavljuje se na mnogim voćnim vrstama, osobito na šljivi, jabuci, kruški i dunji (Cvjetković, 2010).

25.8. Rogač šljive

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Taphrina pruni* (Fuckel) Tul., (1866)

Sistematska pripadnost vrste: *Taphrinaceae*, *Taphrinales*, *Taphrinomycetidae*, *Taphrinomycetes*, *Taphrinomycotina*, *Ascomycota*

Sinonimi: *Exoascus pruni* Fuckel, (1860)

Exoascus insititiae Sadeb., (1883)

Taphrina insititiae (Sadeb.) Johanson, (1886) [1885]

Ascomyces trientalis var. *insititiae* (Sadeb.) Quél., (1886)

Ascomyces trientalis var. *pruni* (Fuckel) Quél., (1886)

Ascomyces pruni (Fuckel) W. Phillips, (1887)

Exoascus pruni var. *divaricatus* Jacz., (1926)

Exoascus pruni var. *padi* Jacz., (1926)

Exoascus pruni var. *ussuriensis* Jacz., (1926)

Bazionim: *Exoascus pruni* Fuckel

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Rogač na šljivi Kovačević, (1947)

Rogači na šljivi Gradojević i Nikolić, (1952)

Rogač šljive Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Uzročnik parazitira na šljivi, marelici, breskvi, trešnji i višnji.

25.9. Sušenje stabala šljive

Etiologija

1) **Validni naziv uzročnika:** *Armillaria mellea* (Vahl) P. Kumm., (1871)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.12. Trulež korijena agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Mednjača, grmačica ili puza Kovačević (1947)

Mednjača (grmačica, truležnica) Gradojević i Nikolić, (1952)

Mednjača Kišpatić (1992)

Horologija i domaćini: Osim na šljivi, bolest se javlja na trešnji, višnji, marelici, bajamu, lijeski, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu, vinovoj lozi, borovnici i kivici.

2) **Validni naziv uzročnika:** *Verticillium* spp.

Horologija i domaćini: Javlja se na šljivi, trešnji, višnji, marelici, lijeski i jagodi.

3) **Validni naziv uzročnika:** *Phytophthora* spp.

Horologija i domaćini: Javlja se na šljivi, trešnji, višnji, marelici i maslini.

4) **Validni naziv uzročnika:** *Dematophora necatrix* R. Hartig, (1883)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.13. Trulež žila agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež korijena Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Javlja se na vinovoj lozi, šljivi, višnji, trešnji, marelici, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu i ogrozdu.

26. Bolesti trešnje i višnje

26.1. Kozičavost lista trešnje i višnje

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Blumeriella jaapii* (Rehm) Arx, (1961)

Sistematska pripadnost vrste: *Drepanopezizaceae, Helotiales, Leotiomycetidae, Leotiomyces, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Ascochyta padi* Lib., (1832)

Septoria padi (Lib.) Thüm., (1874)

Cylindrosporium padi P. Karst., (1884) [1885]

Pseudopeziza jaapii Rehm, (1907)

Coccomyces hiemalis B.B. Higgins, (1913)

Coccomyces lutescens B.B. Higgins, (1914)

Coccomyces prunophorae B.B. Higgins, (1914)

Cylindrosporium hiemalis B.B. Higgins, (1914)

Phlyctema padi (P. Karst.) Petr., (1920) [1919]

Higginsia hiemalis (B.B. Higgins) Nannf., (1932)
Higginsia jaapii (Rehm) Nannf., (1932)
Higginsia lutescens (B.B. Higgins) Nannf., (1932)
Higginsia prunophorae (B.B. Higgins) Nannf., (1932)
Phloeosporrella padi (Lib.) Arx, (1961)
Blumeriella hiemalis (B.B. Higgins) K. Pöldmaa, (1967)
Phloeosporrella hiemalis (B.B. Higgins) K. Pöldmaa, (1967)
Blumeriella prunophorae (B.B. Higgins) Becer., (1983)

Bazonim: *Ascochyta padi* Lib.

Anamorf: *Phloeosporrella padi* (Lib.) Arx

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Kozičavost višnje Kišpatić (1992)

Horologija i domaćini: Glavni domaćin je višnja, a nešto manje parazitira na trešnji (Cvjetković, 2010).

26.2. Šupljikavost lista trešnje i višnje

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Stigmina carpophila* (Lév.) M.B. Ellis, (1959)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 3.3.

Šupljikavost lista bajama.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Sačmarica ili šupljikavost lista kod koštunjičavog voća Kovačević, (1947)

Šupljikavost lišća koštičavog voća Gradojević i Nikolić, (1952)

Šupljikavost lišća Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Vrlo česta bolest na breskvama, a pored breskve parazitira i na marelici, trešnji, višnji, bajamu i šljivi, a od svih navedenih vrsta šljivu najrjeđe napada (Cvjetković, 2010).

26.3. Uvijenost i sušenje lišća trešnje i višnje

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Apiognomonina erythrostoma* (Pers.) Höhn., (1918)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 17.4.

Uvijenost i sušenje lista marelice.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Sušenje listova Kišpatić (1992)

Horologija i domaćini: Parazitira na trešnji, višnji i marelici (Cvjetković, 2010).

26.4. Hrđa trešnje i višnje

Etiologija:

Validni naziv uzročnika: *Leucotelium cerasi* (Castagne) Tranzschel, (1935)

Sistematska pripadnost vrste: *Uropyxidaceae, Pucciniales, Incertae sedis, Pucciniomycetes, Pucciniomycotina, Basidiomycot*

Sinonimi: *Puccinia cerasi* Castagne, (1842)

Mycogone cerasi Bérenger, (1844)

Dicaeoma cerasi (Castagne) Kuntze, (1898)

Sorataea cerasi (Bérenger) Cummins & Y. Hirats., (1983)

Bazionim: *Puccinia cerasi* Castagne

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Hrđa trešnje i višnje

Horologija i domaćini: Bolest je u Hrvatskoj poznata od 1956. godine (Milatović, 1957).

Zabilježena je u Požeškoj kotlini na trešnjama (Cvjetković, 2010).

26.5. Pepelnica trešnje

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Podospaera tridactyla* (Wallr.) de Bary, (1870)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 3.6. Pepelnica bajama.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pepelnica trešnje

Horologija i domaćini: Uzročnik je kod nas identificiran na okućnicama u Istri i Dalmaciji na trešnjama (Cvjetković, 2010). Pored trešnje parazitira i na marelici i šljivi.

26.6. Mrljavost lista i krastavost ploda trešnje i višnje

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Venturia cerasi* Aderh., (1900)

Sistematska pripadnost vrste: *Venturiaceae, Venturiales, Pleosporomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Acrosporium cerasi* Rabenh., (1854)

Fusicladium cerasi (Rabenh.) Erikss., (1885)

Cladosporium cerasi (Rabenh.) Aderh., (1901)

Fusicladiopsis cerasi (Rabenh.) Karak. & Vassiljevsky, (1937)

Megacladosporium cerasi (Rabenh.) Vienn.-Bourg., (1949)

Karakulinia cerasi (Rabenh.) N.P. Golovina, (1964)

Bazionim: *Acrosporium cerasi* Rabenh.

Anamorf: *Fusicladium cerasi* (Rabenh.) Erikss.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Mrljavost lista i krastavost ploda trešnje i višnje

Horologija i domaćini: Glavni domaćin je višnja.

26.7. Prstenasta pjegavost lista trešnje i višnje

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Mycosphaerella cerasella* Aderh., (1900)

Sistematska pripadnost vrste: *Mycosphaerellaceae, Mycosphaerellales, Dothideomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Cercospora cerasella* Sacc., (1878)

Sphaerella cerasella (Aderh.) Sacc. & P. Syd., (1902)

Cercosporella cerasella (Sacc.) Jacz., (1903)

Bazionim: *Cercospora cerasella* Sacc.

Anamorf: *Cercospora circumcissa* Sacc.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Prstenasta pjegavost lista trešnje i višnje

Horologija i domaćini: Glavni domaćini ove bolesti su trešnja i višnja, a pored njih se još javlja na marelici i bajamu.

26.8. Srebrolikost lista trešnje i višnje

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Chondrostereum purpureum* (Pers.) Pouzar, (1959)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 5.5.
Srebrolikost lista breskve.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Srebrnasta bolest Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Domaćini su joj breskva, šljiva, trešnja, višnja i marelica.

26.9. Palež cvijeta i mladica trešnje i višnje

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Monilinia laxa* (Aderh. & Ruhland) Honey, (1945)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 3.7. Palež cvijeta i sušenje mladica bajama.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež plodova – monilija Kovačević, (1947)

Siva plijesan (monilija) na vočkama Gradojević i Nikolić, (1952)

Trulež plodova Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Česta bolest na trešnji, višnji i ostalim koštićavim vočkama (Cvjetković, 2010).

26.10. Trulež ploda trešnje i višnje

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Monilinia fructigena* (Pers.) Honey, (1936)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 8.5. Smeđa trulež ploda jabuke.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež plodova – monilija Kovačević, (1947)

Siva plijesan (monilija) na vočkama Gradojević i Nikolić, (1952)

Trulež ploda (monilija) Kišpatić (1992)

Horologija i domaćini: Pojavljuje se na mnogim voćnim vrstama, osobito na jabuci, kruški i dunji (Cvjetković, 2010).

26.11. Ostale truleži ploda trešnje i višnje

Etiologija

1) **Validni naziv uzročnika:** *Colletotrichum gloeosporioides* (Penz.) Penz. & Sacc., (1884)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.2.

Antraknoza agruma.

Horologija i domaćini: Glavni domaćin kod nas je mandarina, ali napada pretežno sve agrume, a pored njih i trešnju, višnju, žižulu i borovnicu.

2) **Validni naziv uzročnika:** *Alternaria alternata* (Fr.) Keissl., (1912)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 12.1.

Koncentrična pjegavost kivike.

Horologija i domaćini: Parazitira na trešnji, višnji, žižuli i kivici.

26.12. Sušenje izboja trešnje i višnje

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Cytospora leucostoma* (Pers.) Sacc., (1881)

Sistematska pripadnost vrste: *Valsaceae, Diaporthales, Diaporthomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Sphaeria leucostoma* Pers., (1794)

Cytospora ferruginea Desm., (1833)

Cytospora ferruginea var. *chionostoma* Mont., (1843)

Valsa leucostoma (Pers.) Fr., (1849)

Valsa persoonii Nitschke, (1870)

Engizostoma leucostomum (Pers.) Kuntze, (1898)

Valsa leucostoma f. *cincta* F.M. Rolfs, (1907)

Valsa leucostoma var. *rubescens* F.M. Rolfs, (1907)

Valsa leucostoma var. *rosarum* Sacc., (1913)

Leucocytopora leucostoma (Pers.) Höhn., (1917)

Leucocytopora ferruginea (Desm.) Höhn., (1917)

Leucostoma persoonii (Nitschke) Höhn., (1928)

Cytospora leucostoma f. *ferruginea* (Desm.) Gvrit., (1982)

Bazionim: *Sphaeria leucostoma* Pers.

Anamorf: *Cytospora leucostoma* (Pers.) Sacc.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Sušenje vrškova i grana i kap kod košunjčavih voćaka Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Bolest se češće javlja na breskvi i marelici nego na trešnji i višnji (Cvjetković, 2010).

26.13. Vještichine metle trešnje

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Taphrina wiesneri* (Ráthay) Mix, (1954)

Sistematska pripadnost vrste: *Taphrinaceae, Taphrinales, Taphrinomycetidae, Taphrinomycetes, Taphrinomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Exoascus wiesneri* Ráthay, (1880)

Taphrina minor Sadeb., (1890)

Exoascus minor (Sadeb.) Sadeb., (1892)

Bazionim: *Exoascus wiesneri* Ráthay

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Vještichine metle trešnje

Horologija i domaćini: Uzročnik parazitira na trešnji i marelici (Cvjetković, 2010).

26.14. Venuće i sušenje stabala trešnje i višnje

Etiologija

1) **Validni naziv uzročnika:** *Armillaria mellea* (Vahl) P. Kumm., (1871)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.12. Trulež korijena agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Mednjača, grmačica ili puza Kovačević (1947)

Mednjača (grmačica, truležnica) Gradojević i Nikolić, (1952)

Mednjača Kišpatic (1992)

Horologija i domaćini: Osim na trešnji i višnji, bolest se javlja na vinovoj lozi, marelici, bajamu, lijeski, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu, borovnici i kivici.

2) **Validni naziv uzročnika:** *Verticillium* spp.

Horologija i domaćini: Javlja se na šljivi, trešnji, višnji, marelici, lijeski i jagodi.

3) **Validni naziv uzročnika:** *Phytophthora* spp.

Horologija i domaćini: Javlja se na šljivi, trešnji, višnji, marelici i maslini.

4) **Validni naziv uzročnika:** *Dematophora necatrix* R. Hartig, (1883)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.13. Trulež žila agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež korijena Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Javlja se na vinovoj lozi, šljivi, višnji, trešnji, marelici, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu i ogrozdu.

27. Bolesti vinove loze

27.1. Pepelnica vinove loze

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Erysiphe necator* Schwein., (1832)

Sistematska pripadnost vrste: *Erysiphaceae, Helotiales, Leotiomycetidae, Leotiomyces, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Oidium tuckeri* Berk., (1847)

Uncinula americana Howe,, (1872)

Uncinula ampelopsidis Peck, (1872)

Uncinula necator (Schwein.) Burrill, (1892)

Crosporium tuckeri (Berk.) Sumst., (1913)

Uncinula necator var. *ampelopsidis* (Peck), (1983)

Pseudoidium tuckeri (Berk.) Y.S. Paul & J.N. Kapoor, (1986) [1985]

Bazonim: *Erysiphe necator* Schwein.

Anamorf: *Oidium tuckeri* Berk.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pepelnica ili oidium vinove loze Kovačević, (1947)

Pepelnica na vinovoj lozi Gradojević i Nikolić, (1952)

Pepelnica (lug, oidium) Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Prvo otkriće bolesti u Hrvatskoj 1873. godine (Cvjetković, 2010).

Domaćini su joj sve vrste vinove loze.

27.2. Plamenjača vinove loze

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Plasmopara viticola* (Berk. & M.A. Curtis) Berl. & De Toni, (1888)

Sistematska pripadnost vrste: *Peronosporaceae, Peronosporales, Peronosporidae, Peronospora, Incertae sedis, Oomycota*

Sinonimi: *Botrytis viticola* Berk. & M.A. Curtis, (1851)

Peronospora viticola (Berk. & M.A. Curtis) Casp., (1855)

Rhysotheca viticola (Berk. & M.A. Curtis) G.W. Wilson, (1907)

Plasmopara viticola f. *aestivalis-labruscae* Sävul, (1951)

Plasmopara viticola f. *sylvestris* Sävul., (1951)

Plasmopara viticola f. *viniferae-ampelopsidis* Sävul, (1951)

Plasmopara viticola var. *americana* N.P. Golovina, (1955)

Plasmopara viticola var. *amurensis* N.P. Golovina, (1955)

Plasmopara viticola var. *parthica* N.P. Golovina, (1955)

Bazonim: *Botrytis viticola* Berk. & M.A. Curtis

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Plamenjača vinove loze

Horologija i domaćini: Prvo otkriće bolesti bilo je 1882. godine u kontinentalnom dijelu Hrvatske, a 1885. godine u Dalmaciji (Ožanić, 1955). Napada sve vrste vinove loze, a najznačajniji domaćin je europska vinova loza.

27.3. Crveni palež vinove loze

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Pseudopezicula tracheiphila* (Müll.-Thurg.) Korf & W.Y. Zhuang, (1986)

Sistematska pripadnost vrste: *Discinellaceae, Helotiales, Leotiomycetidae, Leotiomyces, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Pseudopeziza tracheiphila* Müll.-Thurg., (1903)

Bazonim: *Pseudopezicula tracheiphila* Müll.-Thurg.,

Anamorf: *Phialophora tracheiphila* (Sacc.& Sacc.)

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Crveni ili sunčani palež vinove loze Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Kod nas se javlja na području Plješivice i Moslavačkog vinogorja (Cvjetković, 2010).

27.4. Sušica cvata vinove loze

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Didymella glomerata* (Corda) Qian Chen & L. Cai, (2015)

Sistematska pripadnost vrste: *Didymellaceae, Pleosporales, Pleosporomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Coniothyrium glomeratum* Corda, (1840)

Aposphaeria glomerata (Corda) Sacc., (1884)

Phoma glomerata (Corda) Wollenw. & Hochapfel, (1936)

Peyronellaea glomerata (Corda) Goid., (1946)

Peyronellaea glomerata (Corda) Goid. ex Togliani, (1952)

Bazonim: *Coniothyrium glomeratum* Corda

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Sušica cvata vinove loze

Horologija i domaćini: Osim na vinovoj lozi još se pojavljuje na breskvi, kruški, jabuci, trešnji, jagodi i orahu.

27.5. Antraknoza vinove loze

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Elsinoe ampelina* Shear, (1929)

Sistematska pripadnost vrste: *Elsinoaceae, Myriangiales, Dothideomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Sphaceloma ampelinum* de Bary, (1874)

Ramularia ampelophaga Pass., (1876)

Gloeosporium ampelophagum (Pass.) Sacc., (1878)

Bazonim: *Sphaceloma ampelinum* de Bary

Anamorf: *Sphaceloma ampelinum* de Bary

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Antraknoza vinove loze

Horologija i domaćini: Kod nas je zabilježena rjeđa pojava ove bolesti na području Pelješca. Domaćini su joj isključivo *Vitis* vrste (Cvjetković, 2010).

27.6. Crna trulež boba vinove loze

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Phyllosticta ampellicida* (Engelm.) Aa, (1973)

Sistematska pripadnost vrste: *Phyllostictaceae, Botryosphaerales, Incertae sedis, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Naemaspora ampellicida* Engelm., (1863)

Phoma uvicola var. *labruscae* Thüm., (1878)

Sphaeria bidwellii Ellis, (1880)

Physalospora bidwellii (Ellis) Sacc., (1882)

Greeneria fuliginea Scribn. & Viala, (1887)

Laestadia bidwellii (Ellis) Viala & Ravaz, *Progresso agric. vitic.* 9: 492 (1888)

Melanconium fuligineum (Scribn. & Viala) Cavara, (1888)

Sphaerella bidwellii (Ellis) Ellis, (1890)

Carlina bidwellii (Ellis) Magnus, (1892)

Guignardia bidwellii (Ellis) Viala & Ravaz, (1892)

Carlina bidwellii (Ellis) Prunet, (1898)

Phyllachorella bidwellii (Ellis) Theiss., (1919)

Guignardia bidwellii f. *parthenocissi* Luttr., (1946)

Melanops aleuritis Vassiljevsky, (1940)

Botryosphaeria bidwellii (Ellis) Petr., (1958)

Guignardia aleuritis (Vassiljevsky) Aa, (1973)

Bazonim: *Naemaspora ampellicida* Engelm.

Anamorf: *Phyllosticta ampellicida* (Engelm.) v. D. Aa

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Crna trulež boba vinove loze

Horologija i domaćini: Bolest je zabilježena u okolini Splita, a 1934. godine zabilježena je na Krku, te se često javlja u vinogradima na Cresu, Lošinju, Krku i oko Rijeke (Cvjetković, 2010). Domaćini su joj *Vitis* vrste i to posebno: *Vitis vinifera*, *Vitis labrusca*, *Vitis riparia*, *Vitis aestivalis* i *Vitis rotundifolia*.

27.7. Bijela trulež grožđa

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Coniella diplodiella* (Speg.) Petr. & Syd., (1927)

Sistematska pripadnost vrste: *Schizoparmaceae, Diaporthales, Diaporthomycetidae, Sordariomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Phoma diplodiella* Speg., (1878)

Coniothyrium diplodiella (Speg.) Sacc., (1884)

Charrinia diplodiella (Speg.) Viala & Ravaz, 119: 444 (1894)

Clisosporium diplodiella (Speg.) Kuntze, (1898)

Pilidiella diplodiella (Speg.) Crous & Van Niekerk, (2004)

Bazonim: *Phoma diplodiella* Speg.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Bijela trulež grožđa

Horologija i domaćini: U Hrvatskoj se češće javlja na području Dalmacije nego u kontinentalnom dijelu (Cvjetković, 2010).

27.8. Siva plijesan vinove loze

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Botrytis cinerea* Pers., (1801)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 4.4. Siva plijesan borovnice.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Obična trulež grožđa Kovačević, (1947)

Siva trulež grožđa Gradojević i Nikolić, (1952)

Horologija i domaćini: Glavni domaćin joj je vinova loza, a pojavljuje se i na smokvi, trešnji, jagodi, kupini, malini, ribizu i ogrozdu, borovnici i kivici.

27.9. Kisela trulež

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Hanseniaspora uvarum* (Niehaus) Shehata, (1984)

Sistematska pripadnost vrste: *Saccharomycodaceae, Saccharomycetales, Saccharomycetidae, Saccharomycetes, Saccharomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Saccharomyces apiculatus* Reess, (1870)

Pseudosaccharomyces apiculatus (Reess) Klöcker, (1912)

Pseudosaccharomyces austriacus Klöcker, (1912)

Pseudosaccharomyces germanicus Klöcker, (1912)

Pseudosaccharomyces muelleri Klöcker, (1912)

Kloeckera apiculata (Reess) Janke, (1923)

Kloeckera austriaca (Klöcker) Janke, (1923)

Kloeckera germanica (Klöcker) Janke, (1923)
Kloeckera muelleri (Klöcker) Janke, (1923)
Kloeckera brevis Lodder, (1934)
Kloeckera lindneri var. *pelliculosa* Lodder, (1934)
Kloeckeraspora uvarum Niehaus, (1932)
Hanseniaspora apiculata Kudryavtsev, (1954)
Hanseniaspora uvarum (Niehaus) Shehata, Mrak & Phaff, (1956) [1955]
Kloeckera brevis var. *rohrbachensis* Svilv. & Kaulich, (1948)
Kloeckera lodderae Uden & Assis-Lopes, (1953)
Thelis apiculata (Reess) Clem., (1931)

Bazonim: *Saccharomyces apiculatus* Reess

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Kisela trulež

Horologija i domaćini: Prva pojava bolesti u Hrvatskoj na Pelješcu (Cvjetković, 2010). Parazitira na vinovoj lozi.

27.10. Crna pjegavost rozgve

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Diaporthe neoviticola* Udayanga, (2012)

Sistematska pripadnost vrste: *Diaporthaceae*, *Diaporthales*, *Diaporthomycetidae*, *Sordariomycetes*, *Pezizomycotina*, *Ascomycota*

Sinonimi: *Diplodia viticola* Desm., (1838)

Phoma vitis Bonord., (1864)

Phoma viticola Sacc., (1880)

Fusicoccum viticola Reddick, (1909)

Cryptosporella viticola Shear, (1911)

Phomopsis viticola (Sacc.) Sacc., (1915)

Phoma viticola var. *labruscae* Gonz. Frag., (1917)

Phomopsis viticola var. *ampelopsidis* Grove, (1919)

Diplodia viticola f. *foliicola* Lobik, (1926)

Metadiplodia subsolitaria f. *viticola* (Desm.) Zambett., (1955) [1954]

Bazonim: *Diplodia viticola* Desm.

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Crna pjegavost rozgve

Horologija i domaćini: Prva determinacija bolesti u Hrvatskoj 1973. godine na vinovoj lozi (Kišpatić i sur., 1976).

27.11. Ekskorioza

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Macrophoma flaccida* (Viala & Ravaz) Cavara, (1888)

Sistematska pripadnost vrste: *Botryosphaeriaceae, Botryosphaeriales, Incertae sedis, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Phoma flaccida* Viala & Ravaz, (1886)

Camarosporium flaccidum (Viala & Ravaz) Zachos & Tzav.-Klon., (1981)

Bazonim: *Phoma flaccida* Viala & Ravaz

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Ekskorioza

Horologija i domaćini: Bolest je prisutna u Hrvatskoj od 1945. godine (Ciglar, 1988). Glavni domaćin je vinova loza.

27.12. Upala kore vinove loze

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Peyronellaea obtusa* (Fuckel) Aveskamp, (2010)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 5.10. Smolotok (gumoza) breskve.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Upala kore vinove loze

Horologija i domaćini: Kod nas je bolest zabilježena na Hvaru i u Dugom Selu na vinovoj lozi (Cvjetković, 2010). Domaćini su jabuka, breskva, kruška i vinova loza.

27.13. Sušenje krakova trsa

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Eutypa lata* (Pers.) Tul. & C. Tul., (1863)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 17.9. Eutipozno odumiranje stabla marelice.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Sušenje krakova trsa

Horologija i domaćini: Prvi pronalazak bolesti u Hrvatskoj 1983. godine u Požegi na vinovoj lozi (Cvjetković, 2010). Uzročnik parazitira na vinovoj lozi i marelici.

27.14. Apoplektično venuće – eska vinove loze

Etiologija

1) **Validni naziv uzročnika:** *Phaemoniella chlamydospora* (W. Gams, Crous, M. J. Wingf. & Mugnai) Crous & W. Gams.

2) **Validni naziv uzročnika:** *Tognina minima* (Tul. & C. Tul.) Berl.

3) Validni naziv uzročnika: *Fomitiporia mediterranea* M. Fisher

Horologija i domaćini: Kod nas su simptomi ove bolesti opisani 1870. godine u okolici Sv. Ivana Zeline (Cvjetković, 2010). Domaćin joj je vinova loza.

27.15. Trulež korijena i žila čokota

Etiologija

1) Validni naziv uzročnika: *Armillaria mellea* (Vahl) P. Kumm., (1871)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.12. Trulež korijena agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Mednjača, grmačica ili puza Kovačević (1947)

Mednjača (grmačica, truležnica) Gradojević i Nikolić, (1952)

Mednjača Kišpatic (1992)

Horologija i domaćini: Osim na vinovoj lozi, bolest se javlja na trešnji, višnji, marelici, bajamu, lijeski, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu, borovnici i kivici.

2) Validni naziv uzročnika: *Dematophora necatrix* R. Hartig, (1883)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.13. Trulež žila agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež korijena Kovačević, (1947)

Horologija i domaćini: Točni podaci nisu poznati, ali vjeruje se da je bolest kod nas prisutna još od 20. stoljeća u vinogradima i voćnjacima. Javlja se na vinovoj lozi, šljivi, višnji, trešnji, marelici, orahu, agrumima, smokvi, kakiju, rogaču, maslini, ribizu i ogrozdu.

3) Validni naziv uzročnika: *Sclerophora pallida* (Pers.) Y.J. Yao & Spooner, (1999)

Sistematska pripadnost vrste: *Coniocybaceae*, *Coniocybales*, *Incertae sedis*, *Coniocybomycetes*, *Pezizomycotina*, *Ascomycota*

Sinonimi: *Trichia nivea* Hoffm., (1790)

Stemonitis nivea J.F. Gmel., (1792)

Calicium pallidum Pers., (1794)

Coniocybe pallida (Pers.) Fr., (1824)

Coniocybe stilbea var. *pallida* (Pers.) Körb., (1855)

Chaenotheca pallida (Pers.) Stizenb., (1862)

Fulgia pallida (Pers.) Trevis., (1862)

Coniocybe coniophaea Norman, (1868)

Coniocybe nivea (J.F. Gmel.) Arnold, (1885)

Coniocybe nivea var. *pallida* (Pers.) Arnold, (1885)

Roesleria pallida (Pers.) Sacc., (1889)

Pseudo-coniocybe pallida (Pers.) Marchand, (1896)

Pilacre pallida (Pers.) Boud., (1907)

Coniocybe pallida var. *nivea* Zahlbr., (1922)

Coniocybe nivea var. *coniophaea* (Norman) Keissl., (1938)

Roesleria coniophaea (Norman) H. Magn., (1936)

Coniocybe pallida var. *coniophaea* (Norman) Oxner, (1956)

Chaenotheca coniophaea (Norman) Tibell, (1984)

Sclerophora nivea (J.F. Gmel.) Tibell, (1984)

Sclerophora coniophaea (Norman) Mattsson & Middelb., (1987)

Bazionim: *Trichia nivea* Hoffm.

Horologija i domaćini: Kod nas je ova bolest zabilježena oko 1980. godine na vinovoj lozi u Voloderskom vinogorju i Zelenskom vinogorju (Cvjetković, 2010).

4) Validni naziv uzročnika: *Rhizoctonia solani* J.G. Kühn, (1858)

Sistematska pripadnost vrste: *Ceratobasidiaceae*, *Cantharellales*, *Incertae sedis*, *Agaricomycetes*, *Agaricomycotina*, *Basidiomycota*

Sinonimi: *Rhizoctonia napae* Westend. & Wallays, (1846)

Hypochnus cucumeris A.B. Frank, (1883)

Rhizoctonia betae Eidam, (1887)

Hypochnus filamentosus Pat., (1891)

Hypochnus solani Prill. & Delacr., (1891)

Rhizoctonia fusca Rostr., (1893)

Pachysterigma griseum Racib., (1900)

Corticium vagum var. *solani* Burt, (1903)

Hypochnus sasakii Shirai, (1906)

Moniliopsis aderholdii Ruhland, (1908)

Sclerotium irregulare I. Miyake, (1910)

Corticium solani Prill. & Delacr., (1911)

Rhizoctonia potomacensis Wollenw., (1913)

Rhizoctonia dimorpha Matz, (1921)

Rhizoctonia macrosclerotia Matz, (1921)

Rhizoctonia melongenae Matz, (1921)

Corticium vagum subsp. *solani* Bourdot & Galzin, (1928)

Corticium praticola Kotila, (1929)

Botryobasidium solani (Prill. & Delacr.) Donk, (1931)

Rhizoctonia gossypii Forsten., (1931)

Rhizoctonia gossypii var. *anatolica* Forsten., (1931)

Rhizoctonia gossypii var. *egyptiaca* Forsten., (1931)

Rhizoctonia solani var. *cedri-deodarae* E. Castell., (1934)

Corticium sasakii (Shirai) H. Matsumoto, (1934)

Rhizoctonia solani var. *cichorii-endiviae* E.S. Schultz, (1936)

Rhizoctonia solani var. *fuchsiae* E.S. Schultz, (1936)

Rhizoctonia solani var. *hortensis* R. Schulz, (1936)

Rhizoctonia solani var. *lycopersici* E.S. Schultz, (1936)

Rhizoctonia solani f. *paroketea* Cif., (1938)

Rhizoctonia borealis J.T. Curtis, (1939)

Rhizoctonia solani var. *ambigua* E. Bald. & Cabrini, (1939)

Corticium areolatum Stahel, (1940)
Pellicularia filamentosa (Pat.) D.P. Rogers, (1943)
Rhizoctonia aderholdii (Ruhland) Marchion., (1945)
Pellicularia solani (J.G. Kühn) Exner, (1953)
Pellicularia filamentosa f. solani (J.G. Kühn) Exner, (1953)
Pellicularia sasakii (Shirai) S. Ito, (1955)
Pellicularia praticola (Kotila) Flentje, (1956)
Thanatephorus cucumeris (A.B. Frank) Donk, (1956)
Ceratobasidium filamentosum (Pat.) L.S. Olive, (1957)
Ceratobasidium praticola (Kotila) L.S. Olive, (1957)
Ceratobasidium solani (Prill. & Delacr.) Pilát, (1957)
Thanatephorus praticola (Kotila) Flentje, (1963)
Thanatephorus corchori C.C. Tu, Y.H. Cheng & Kimbr., (1977)
Thanatephorus sasakii (Shirai) C.C. Tu & Kimbr., (1978)
Moniliopsis solani (J.G. Kühn) R.T. Moore, (1987)
Rhizoctonia solani f. sasakii Ahuja & Payak, (1988)
Rhizoctonia solani var. typica Sneh, Burpee & Ogoshi, (1991)
Rhizoctonia solani var. brassicae Sneh, Burpee & Ogoshi, (1991)

Bazonim: *Rhizoctonia napae* Westend. & Wallays

Anamorf: *Rhizoctonia solani* J.G. Kühn

Horologija i domaćini: Bolest je pronađena na području Ivanca, na mladim trsovima (Cvjetković, 2010). Glavni domaćin je vinova loza, a javlja se na jagodama, jabukama, povrću, žitaricama i ukrasnim biljkama.

27.16. Verticilijsko venuće vinove loze

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Verticillium dahliae* Kleb., (1913)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazonim, Anamorf: vidjeti poglavlje 3.9. Venuće bajama.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Verticilijsko venuće vinove loze

Horologija i domaćini: Kod nas je ova bolest na vinovoj lozi dosta rijetka, a osim na vinovoj lozi javlja se na raznim vrstama voća, ali najznačajniji domaćini, pored vinove loze, su bajam i maslina.

27.17. Pjegavost lista vinove loze

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Pseudocercospora vitis* (Lév.) Speg., (1910) [1911]

Sistematska pripadnost vrste: *Mycosphaerellaceae*, *Mycosphaerellales*, *Dothideomycetidae*, *Dothideomycetes*, *Pezizomycotina*, *Ascomycota*

Sinonimi: *Septonema vitis* Lév., (1848)
Cladosporium viticola Ces., (1854)
Cladosporium vitis (Lév.) Sacc., (1875)
Cercospora vitis Sacc., (1881)
Cercospora viticola (Ces.) Sacc., (1886)
Helminthosporium vitis (Lév.) Pirota, (1889)
Phaeoisariopsis vitis (Lév.) Sawada, (1922)
Cercosporiopsis vitis (Lév.) Miura, (1928)
Cercospora vitis f. *parthenocissi* Docea, (1968)

Bazionim: *Septonema vitis* Lév., (1848)

Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pjegavost lista vinove loze

Horologija i domaćini: Točna godina pojave ove bolesti kod nas nije poznata.

27.18. Tamnosmeđa nekroza lista

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Septoria ampelina* Berk. & M. A. Curtis

Sistematska pripadnost vrste: *Mycosphaerellaceae*, *Mycosphaerellales*, *Dothideomycetidae*, *Dothideomycetes*, *Pezizomycotina*, *Ascomycota*

Sinonimi: /

Bazionim: *Septoria ampelina* Berk. & M. A. Curtis

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Tamnosmeđa nekroza lista

Horologija i domaćini: Najčešće se javlja na samoniklim podlogama i u matičnjacima podloga (Cvjetković, 2010).

27.19. Crvenilo trsa

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Fusarium* spp.

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Crvenilo trsa

Horologija i domaćini: Točna godina pojave bolesti nije poznata, ali bolest, odnosno pojava, je primijećena u vinogradima na području Istre (Cvjetković, 2010). Javlja se na vinovoj lozi i agrumima.

28. Bolesti žižule

28.1. Koncentrična pjegavost žižule

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Alternaria alternata* (Fr.) Keissl., (1912)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 12.1. Koncentrična pjegavost kivike.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Pjegavost lista žižule Miličević i sur., (2017)

Horologija i domaćini: Parazitira na trešnji, višnji, žižuli i kivici.

28.2. Trulež ploda žižule

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Colletotrichum gloeosporioides* (Penz.) Penz. & Sacc., (1884)

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: vidjeti poglavlje 2.2. Antraknoza agruma.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Trulež ploda žižule

Horologija i domaćini: Glavni domaćin kod nas je mandarina, ali napada pretežno sve agrume, a pored njih i trešnju, višnju, žižulu i borovnicu.

28.3. Venuće žižule

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Phytophthora* sp.

Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazionim, Anamorf: /

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Venuće žižule

Horologija i domaćini: Glavni domaćin bolesti je žižula.

29. Zajedničke bolesti kupine i maline

29.1. Kestenjasta pjegavost izdanka kupine i maline

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Xenodidymella applanata* (Niessl) Qian Chen & L. Cai, (2015)

Sistematska pripadnost vrste: *Didymellaceae*, *Pleosporales*, *Pleosporomycetidae*, *Dothideomycetes*, *Pezizomycotina*, *Ascomycota*

Sinonimi: *Didymosphaeria applanata* Niessl, (1875)

Sphaeria applanata (Niessl) W. Phillips & Plowr., (1876)

Didymella applanata (Niessl) Sacc., (1882)
Endophragma applanata (Niessl) Cooke, (1889)
Sphaerella rubina Peck, (1895)
Phyllosticta argillacea Bres., (1894)
Cercidospora applanata (Niessl) Kuntze, (1898)
Didymella applanata var. *strobiligena* Feltgen, (1901)
Ascochyta argillacea (Bres.) Bondartsev, (1921)
Mycosphaerella rubina (Peck) House, (1921)
Phoma argillacea (Bres.) Aa & Boerema, (2002)
Bazonim: *Didymosphaeria applanata* Niessl
Anamorf: *Phoma argillacea* (Bres.) Aa & Boerema
Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Sušenje maline Kišpatić, (1992)
Horologija i domaćini: Glavni domaćini ove bolesti su kupina i malina.

29.2. Antraknoza kupine i maline

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Elsinoe necator* (Ellis & Everh.) Rossman & W.C. Allen, (2016)
Sistematska pripadnost vrste: *Elsinoaceae*, *Myriangiiales*, *Dothideomycetidae*,
Dothideomycetes, *Pezizomycotina*, *Ascomycota*
Sinonimi: *Gloeosporium necator* Ellis & Everh., (1887)
Plectodiscella veneta Burkh., (1917)
Elsinoe veneta (Burkh.) Jenkins, (1932)
Sphaceloma necator (Ellis & Everh.) Jenkins & Shear, (1946)
Bazonim: *Gloeosporium necator* Ellis & Everh.
Anamorf: *Sphaceloma necator* (Ellis & Everh.) Jenkins & Shear
Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Antraknoza kupine i maline
Horologija i domaćini: Bolest se kod nas najčešće javlja na području Međimurja i Gorskog kotara (Cvjetković, 2010).

29.3. Siva plijesan kupine i maline

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Botrytis cinerea* Pers., (1801)
Sistematska pripadnost vrste, Sinonimi, Bazonim, Anamorf: vidjeti poglavlje 4.4. Siva plijesan borovnice.
Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Siva plijesan kupine i maline
Horologija i domaćini: Glavni domaćin je vinova loza, a pojavljuje se i na smokvi, trešnji, jagodi, kupini, malini, ribizu i ogrozdu, borovnici i kivici.

29.4. Sušenje mladica maline i kupine

Etiologija

Validni naziv uzročnika: *Coniothyrium fuckelii* Sacc., (1876)

Sistematska pripadnost vrste: *Coniothyraceae, Pleosporales, Pleosporomycetidae, Dothideomycetes, Pezizomycotina, Ascomycota*

Sinonimi: *Sphaeria coniothyrium* Fuckel, (1869-70)

Leptosphaeria coniothyrium (Fuckel) Sacc., (1875)

Leptosphaeria coniothyrium 1 rubi Sacc., (1883)

Leptosphaeria coniothyrium 2 rosae Sacc., (1883)

Leptosphaeria coniothyrium 3 kerriae Sacc., (1883)

Leptosphaeria coniothyrium 4 chimonanthi Sacc., (1883)

Leptosphaeria coniothyrium 5 sambuci-nigrae Sacc., (1883)

Leptosphaeria coniothyrium 6 broussanetiae Sacc., (1883)

Leptosphaeria coniothyrium 7 menispermi-canadensis Sacc., (1883)

Leptosphaeria coniothyrium 8 salicis-vitellinae Sacc., (1883)

Leptosphaeria coniothyrium 9 alni-glutinosae Sacc., (1883)

Septoria sarmenti Sacc., (1883)

Leptosphaeria berberidis Richon, (1889)

Coniothyrium fuckelii f. ampelospidis-hederaceae Sacc., (1878)

Coniothyrium fuckelii f. robiniae-pseudoacaciae Sacc., (1878)

Coniothyrium fuckelii f. rosarum Sacc., (1878)

Leptosphaeria coniothyrium var. foliicola Woron., (1913)

Coniothyrium fuckelii f. ziziphi Sacc., (1913)

Coniothyrium fuckelii var. cecidophilum C. Massal., (1914)

Coniothyrium fuckelii var. ribis-aurei Gonz. Frag., (1917)

Clisosporium fuckelii (Sacc.) Kuntze, (1898)

Rhabdospora coniothyrium (Fuckel) Kuntze, (1898)

Diapleella coniothyrium (Fuckel) M.E. Barr, (1986)

Kalmusia coniothyrium (Fuckel) Huhndorf, (1992)

Microsphaeropsis fuckelii (Sacc.) Boerema, (2003)

Paraconiothyrium fuckelii (Sacc.) Verkley & Gruyter, (2012) [2013]

Coniothyrium fuckelii f. corrigiolae Gonz. Frag., (1924)

Coniothyrium fuckelii var. disticha Sacc., (1925)

Coniothyrium fuckelii f. pinastri Gonz. Frag., (1925)

Leptosphaeria coniothyrium f. berberidis (Richon) Cif., (1922)

Coniothyrium fuckelii f. thesii Unamuno, (1934)

Melanomma coniothyrium (Fuckel) L. Holm, (1957)

Bazonim: *Sphaeria coniothyrium* Fuckel

Anamorf: *Coniothyrium fuckelii* Sacc.

Patonimija – nazivlje bolesti kod nas: Sušenje maline Kišpatić, (1992)

Horologija i domaćini: Bolest se češće javlja u starim nasadima i parazitira više na malini nego na kupini (Cvjetković, 2010).

30. Zaključak

U ovom radu je na voćnim vrstama, uključujući i vinovu lozu, opisano 229 mikoza. Od 29 različitih voćnih vrsta najviše mikoza je opisano na vinovoj lozi, njih 19, zatim slijede trešnja i višnja (14), agrumi (14), jabuka (12), smokva (12), kruška (11), breskva (11), marelica (11), jagoda (11), bajam (10), maslina (10), lijeska (9), šljiva (9), borovnica (8), kupina (8), dunja (7), orah (7), pitomi kesten (7), japanska mušmula ili nešpola (7), malina (7), ribiz i ogrozd (7), kivika (7), kaki (5), rogač (4), žižula (3), dud (2) i šipak (1). Gljive koje se javljaju na najvećem broju voćnih vrsta su *Armillaria mellea* na 14 vrsta, *Dematophora necatrix* na 11 vrsta, *Botrytis cinerea* na 8 vrsta i *Monilinia laxa* također na 8 vrsta. Osim po svojoj učestalosti na voćnim vrstama, uzročnici se najviše razlikuju i po broju sinonima, u čemu se i očituje glavni problem. Najviše sinonima ima uzročnik *Stemphylium versicarium*, čak njih 106, dok ostali uzročnici imaju znatno manje sinonima. Dosta uzročnika uopće nema sinonima, kao što su *Phomopsis perniciosa*, *Cytospora corylicola*, *Gloeosporium epicarpi*, *Fomitiporia mediterranea*, *Phyllosticta sycophila*, *Alternaria fici*, *Ascochyta eriobotryae*, *Colletotrichum kaki*, *Gloeosporium kaki*, *Botrytis diospyri* i *Diplodia olivarum*. Promjene u nazivlju bolesti u Hrvatskoj prikazane su u dijelu rada pod nazivom „patonimija – nazivlje bolesti kod nas“. Za neke bolesti postoji više različitih naziva na hrvatskom jeziku, a za neke samo jedan naziv, kako je i dokumentirano u radu.

31. Popis literature

1. Ciglar, I. (1998.). Integrirana zaštita voćnjaka i vinograda. Zrinski d.d., Čakovec.
2. Cvjetković, B. (2010.). Mikoze i pseudomikoze voćaka i vinove loze. Zrinski d.d. Čakovec.
3. Gradojević, M., Nikolić, V. (1952). Zaštita voćaka i vinove loze od štetočina i bolesti. Poljoprivredni nakladni Zavod, Zagreb.
4. Holliday, P. (1998). A Dictionary of Plant Pathology. Second Edition. Cambridge University Press.
5. <https://www.indexfungorum.org/names/names.asp>
6. Kišpatić, J. (1992). Bolesti voćaka i vinove loze. Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet. Zagreb.
7. Kišpatić, J., Maceljiski, M. (1976). Zaštita voćaka i vinove loze od bolesti, štetnika i korova. Nakladni zavod Znanje. Zagreb.
8. Kišpatić, J., Maceljiski, M. (1979). Zaštita voćaka i vinove loze od bolesti, štetnika i korova. Nakladni zavod Znanje. Zagreb.
9. Kišpatić, J., Maceljiski, M. (1981). Zaštita voćaka i vinove loze od bolesti, štetnika i korova. 3. dopunjeno izdanje. Nakladni zavod Znanje. Zagreb.
10. Kišpatić, J., Maceljiski, M. (1984). Zaštita voćaka i vinove loze od bolesti, štetnika i korova. 4. dopunjeno izdanje. Nakladni zavod Znanje. Zagreb.
11. Kišpatić, J., Maceljiski, M. (1989). Zaštita voćaka i vinove loze od bolesti, štetnika i korova. 5. dopunjeno izdanje. Nakladni zavod Znanje. Zagreb.
12. Kišpatić, J., Maceljiski, M. (1991). Zaštita vinove loze od bolesti, štetnika i korova. 5. dopunjeno izdanje. Nakladni zavod Znanje. Zagreb.
13. Kovačević, Ž. (1938). Bolesti i štetnici na voćkama. Zagrebačka privredna štamparija. Zagreb.
14. Kovačević, Ž. (1946). Bolesti i štetnici u voćnjacima i vinogradima. Poljoprivredni nakladni zavod. Zagreb.
15. Kovačević, Ž. (1947). Bolesti i štetnici u voćnjacima i vinogradima. 2. izdanje. Poljoprivredni nakladni zavod. Zagreb.
16. Kovačević, Ž., Kišpatić, J., Paljan, M. (1960). Bolesti i štetnici voćaka i vinove loze. Poljoprivredni nakladni zavod. Zagreb.
17. Maceljiski, M., Cvjetković, B., Ostojić, Z., Barić, B. (2006). Štetočinke vinove loze. Zrinski. Čakovec.
18. Maceljiski, M., Kišpatić, J. (1981). Zaštita voćaka i vinove loze. Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet. Zagreb.

19. Milatović, I. (1957). O novoj bolesti trešanja i višanja. *Agronomski glasnik*, 1-2, 56-63.
20. Miličević, T., Cvjetković, B. (2007). Krastavost plodova šipka (*Sphaceloma punicae*) manje poznata bolest na šipku. *Glasilo biljne zaštite*, 4, 235-237.
21. Miličević, T., Kaliterna, J., Vončina, D. (2017). Bolesti mediteranskih voćnih vrsta – bajam, rogač, smokva, šipak, žižula. *Zaklada Adris*.
22. Ožanić S. (1955). *Poljoprivreda Dalmacije u prošlosti*. Split: Društvo agronoma NRH, Podružnica Split.
23. Pivar A. Gojko (1956). Najčešće bolesti i štetočine voćnjaka i vinograda istočne Slavonije i Baranje i njihovo suzbijanje. *Društvo voćara i vinograda istočne Slavonije i Baranje*. Osijek.
24. Škorić, V. (1929). Bolesti bilja na fakultetskom dobru „Maksimir“. *Godišnjak Kr. Sveučilišta (Annuaire de l'Univerité) Zagreb*, 738-745.

Životopis

Ana Pušelja rođena je u Vitezu, 2. listopada 2000. godine. Osnovnu školu „Vitez“ završila je u Vitezu. Srednju školu „Vitez“ upisala je 2015. godine, smjer Opća gimnazija. Gimnaziju završava 2019. godine, te iste godine upisuje prijediplomski studij fitomedicine na Agronomskom fakultetu u Zagrebu. Prijediplomski studij završava 2022. godine, stječe titulu Sveučilišnog prvostupnika inženjera fitomedicine i iste godine upisuje sveučilišni diplomski studij fitomedicine.